

กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้)
กรณีศึกษา : นักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้)

กรณีศึกษา : นักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นายสุรติ ประพัฒน์รังษี

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์

ศศ.บ., ศศ.ม.

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์อรรธรรม บรรจงศิลป์

M.M.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. ชินนุสรณ์ สวัสดิวัตน์

Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

กศ.บ., M.M.E., D.A. (Music)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

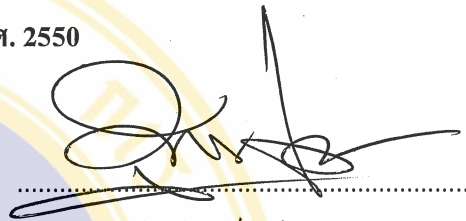
กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้)

กรณีศึกษา : นักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

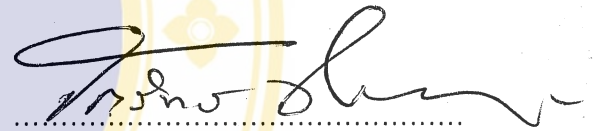
ได้รับพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2550

นายสุรดี ประพัฒน์รังษี
ผู้วิจัย

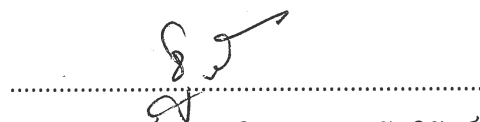
รองศาสตราจารย์โกวิทย์ จันทร์ศิริ
Ph.D.
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

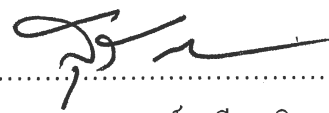
รองศาสตราจารย์อรรณ บรจงศิลป์
M.M.
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์
ศศ.บ., ศศ.ม.
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. ชัยณูสรรร สวัสดิวัตน์
Ph.D.
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข
กศ.บ., M.M.E., D.A.(Music)
ผู้อำนวยการ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) กรณีศึกษา : นักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดีของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์อรรณพ บรรจงศิลป์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์โกวิทย์ จันทร์ศิริ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้ช่วยให้ข้อเสนอแนะทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากขึ้น รวมทั้งอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้สั่งสอน ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจมาตลอด

ขอขอบคุณ บุคลากรที่ให้ข้อมูลในการวิจัยทุกท่าน อาจารย์สอนดนตรี นักดนตรีอาชีพ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษา นักเรียนทุกท่าน ที่ได้สละเวลาอันมีค่า ในการให้สัมภาษณ์และให้ความช่วยเหลือในเรื่องข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเพื่อนๆ น้องๆ ที่ช่วยจัดเตรียมเอกสารและเป็นธุระในด้านการหาข้อมูลเพิ่มเติม

ขอขอบคุณ ครอบครัว คุณแม่ พี่ๆ และภรรยา ที่คอยเป็นแรงใจให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง ช่วยให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

ท้ายนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนดนตรีของครู นักเรียน และผู้สนใจทั่วไป ผู้วิจัยขอขอบคุณงามความดีให้แก่ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน

สุรติ ประพัฒน์รังษี

กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) กรณีศึกษา: นักเรียนชั้นตรีชมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล (THE PRACTICING IN MUSIC (WOODWIND INSTRUMENT)
CASE STUDY : STUDENT OF PRE-COLLEGE IN MUSIC PROGRAM,
COLLEGE OF MUSIC, MAHIDOL UNIVERSITY)

สุรติ ประพัฒน์รังษี 4536383 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, ศศ.บ., อรวรรณ บรรจงศิลป์, M.M.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการฝึกซ้อมดนตรีของนักเรียนตรีชมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ โดยศึกษาจากนักเรียนกลุ่มเครื่องลมไม้ จำนวน 9 คน ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำข้อมูลวิเคราะห์ นำเสนอด้วยการบรรยายหรือพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1. การเตรียมการซ้อม นักเรียนส่วนใหญ่กำหนดเวลาในการฝึกซ้อมช่วงปิดภาคเรียน ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลาประมาณ 16.00-19.00 น. เฉลี่ยวันละ 2-3 ชั่วโมง ซึ่งเป็นเวลาเลิกเรียนตามปกติ ส่วนวันเสาร์และวันอาทิตย์นักเรียนไม่ได้ฝึกซ้อมมากนัก เพราะมีกิจกรรมอื่นและต้องการพักผ่อน ช่วงปิดภาคเรียน ส่วนใหญ่จะหยุดซ้อมนักเรียนเกือบทุกคนทราบว่าต้องซ้อมอะไรบ้าง เพราะครูกำหนดให้แล้วแต่ไม่ทราบขั้นตอนและลำดับการซ้อมที่ดี

2. วิธีการซ้อม นักเรียนพยายามฝึกซ้อมเป็นประจำในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ แต่มักจะมีกิจกรรมอื่นมาแทรกเป็นครั้งคราว นักเรียนไม่มีการบันทึกการซ้อม ทำให้สับสนในจุดที่ต้องแก้ไขและฝึกซ้อมไม่ครบทุกเรื่อง ทั้งแบบฝึกหัด เทคนิคต่าง ๆ บันไดเสียงและบทเพลง มีนักเรียนเพียง 2-3 คน ที่ฝึกซ้อมเหมือนการแสดงจริงสม่ำเสมอ และฝึกซ้อมด้วยจินตนาการอารมณ์เพลง โดยไม่ใช่เครื่องดนตรี

3. ขั้นตอนการฝึกซ้อม นักเรียนเกือบทุกคนให้ความสนใจน้อยมากในการฝึกซ้อมให้ถูกท่าทาง ถูกต้องตลอดเวลา รวมทั้งการฝึกหายใจและอบอุ่นร่างกาย นักเรียนเกือบทุกคนฝึกออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน ฝึกได้นิ้ว (Fingering) โดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะ นักเรียนทราบว่าต้องฝึกเทคนิคต่างๆ บันไดเสียงแบบฝึกหัด บทเพลงฝึกหัดและบทเพลง รวมทั้งพยายามฝึกการแสดงอารมณ์ตามบทเพลง

การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม นักเรียนมีความเข้าใจและหาโอกาสในการเข้าร่วมชม/ฟังการแสดงคอนเสิร์ตหรือฟังจากแผ่นบันทึกเสียงเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมและบางคนหาโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายดนตรี

คำสำคัญ: กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี / เครื่องลมไม้ / นักเรียนชั้นตรีชมอุดมดนตรี

125 หน้า

THE PRACTICING IN MUSIC (WOODWIND INSTRUMENT) CASE STUDY:
STUDENT OF PRE-COLLEGE IN MUSIC PROGRAM, COLLEGE OF MUSIC,
MAHIDOL UNIVERSITY

SURAT PRAPATRANGSEE 4536383 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORS : SAKCHAI HIRUNRUX, B.ED., M.A., ORAWAN
BANCHONGSILPA, B.ED., M.M.

ABSTRACT

The objective of this study was to analyze the practicing habits of Mahidol University's pre-college music school students, particularly the students of woodwind instruments. The sample size was 9 pre-college students who are all majoring in woodwind instruments. Interviews were conducted in order to obtain the necessary information concerning studying and practicing. The results were as follows:

1. Practicing Plan: Most of students scheduled music practice about 3 hours, from 4-7 p.m., Monday to Friday. Students did not practice much on Saturday and Sunday because they had other activities to do and wanted to relax. During the semester break, students stopped practicing for a while because they wanted to have some leisure time and could not practice at home. Most students knew what they should practice and which part they should focus on because their teachers had already talked to them about this, but they could not follow the teachers directives in every aspect.

2. Practicing Approach: Most of the students tried to have a regular practice time from Monday to Friday, but they could not practice every day because, sometime, they had to attend from concerts in the evening. Most of students felt that they could good only concentrate well for about 15-20 minutes. In addition, there were only 2-3 students who practiced as if they were playing in a recital, and also used their imagination to rehearse without the musical instrument.

3. Practicing Step: Students did not focus on their posture while playing, and they did not practice the correct breathing and warm up techniques before they started practicing. Most of the students usually practiced voicing and fingering with tuners and metronomes. Students usually practiced all the techniques - i.e. scales, exercises, etudes and pieces - and they tried to follow the pieces' expressions.

4. Further Studies: Most of students usually heard pieces from concerts and records, and some students had a chance to study and perform in music camp. Music camp tended to motivated them to practice more.

KEY WORDS: THE PRACTICING IN MUSIC / WOODWIND INSTRUMENT /
PRE-COLLEGE IN MUSIC PROGRAM

125 pp.

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.7 กรอบความคิดในการวิจัย.....	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของนายอภิชัย เลี่ยมทอง.....	5
2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมจากวารสาร Flute Explorer เรื่อง smart Practicing.....	9
2.1.3 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของ มิมี่ สติลแมน(Mimi Stillman).....	11
2.1.4 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของ ซีโอบัลด์ โบเอห์ม (Theobald Boehm).....	14
2.1.5 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของ ซิลเวียร์ กรีนฟิลด์ (Sylvier Greenfield).....	14
2.1.6 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของ ซามูเอล บารอน (Samuel Baron).....	15
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	
2.2.1 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์.....	17
2.2.2 โครงการหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี.....	19
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	23
	3.1 การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นก่อนศึกษา.....	23
	3.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	23
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
	3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
	3.5 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
	นักเรียน A	26
	นักเรียน B	28
	นักเรียน C	29
	นักเรียน D	30
	นักเรียน E	32
	นักเรียน F	33
	นักเรียน G	34
	นักเรียน H	36
	นักเรียน I	37
บทที่ 5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	39
	5.1 สรุปผล.....	39
	5.2 อภิปรายผล.....	41
	5.3 ข้อเสนอแนะ.....	43
	บทสรุปสำหรับผู้บริหารภาษาไทย.....	44
	บทสรุปสำหรับผู้บริหารภาษาอังกฤษ.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	73
ประวัติผู้วิจัย.....	125

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบัน สถาบันการศึกษาทางด้านดนตรีในประเทศไทย ได้เปิดหลักสูตรการเรียนการสอน ขึ้นมากมาย ทั้งในระดับอุดมศึกษาที่เป็นสถาบันของรัฐและเอกชน รวมทั้งโรงเรียนดนตรีเอกชน ตามมาตรา 15 (2) ซึ่งเป็นไปตามแนวคิด ประชญาทางการศึกษา ที่มีการขยายความคิดในการศึกษาด้านศิลปะและดนตรีว่าเป็นวิชาที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ และกระแสนการส่งเสริมให้เยาวชนได้มีโอกาสค้นพบศักยภาพของตนเองในด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ จนกระทั่งสามารถพัฒนาความสามารถในระดับสูงมากขึ้น จนถึงขั้นประกอบอาชีพทางด้านดนตรีได้ โดยมีความพยายามให้ทัดเทียมกับนานาชาติอารยประเทศ ซึ่งในการพัฒนาความสามารถของเยาวชนที่เลือกเรียนทางด้านดนตรีโดยตรง มีความจำเป็นที่จะต้องมึสถาบันที่มีความพร้อมในการให้การศึกษา ทั้งด้านสถานที่ อุปกรณ์ ครูผู้สอน การส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ รวมทั้งสิ่งแวดลอมอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับการสร้างบรรยากาศของการศึกษาได้อย่างเต็มที่

ในหลักการนี้ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาดนตรีที่สำคัญแห่งหนึ่งในประเทศไทย ได้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศได้อย่างเต็มที่ โดยได้เริ่มเปิดสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยโครงการหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ประชญาของวิทยาลัยคือ (1) ยกฐานะวิชาดนตรีจากวิชาข้างถนนเดินกินรำกิ้นให้เป็นวิชาของนักปราชญ์ที่ทุกคนจะต้องเรียน (2) สร้างวิชาดนตรีให้เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ เชื่อถือได้ (3) สร้างคนเก่งและปลูกฝังคนดี (4) หลอมคนเก่งและคนดีให้เป็นคน ๆ เดียวกัน (5) มุ่งให้ดนตรีพัฒนาคุณภาพคน คนออกไปสร้างชาติ จากประชญานี้ วิทยาลัยจึงต้องเป็นสถาบันของคนเก่งดนตรี เป็นที่อยู่ของคนดีและเป็นทีแสดงของคนที่มีความสามารถทั้งในระดับอาชีพ ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ซึ่งได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี (คู่มือนักเรียน : หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี, 2544:11-12) ดังนี้

- เพื่อเตรียมการศึกษาดนตรีแก่นักเรียนเตรียมอุดมศึกษาให้เข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษา
- เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความพร้อมที่จะศึกษาดนตรีได้เข้าเรียนดนตรีโดยตรง
- เพื่อสร้างคุณภาพการศึกษาดนตรีไปสู่ความเป็นวิชาชีพทั้งในระดับชาติ และในระดับนานาชาติ

ในการเตรียมการของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมการแสดงต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนมีความสามารถใน ระดับนานาชาติ เพื่อให้มีการพัฒนาความสามารถในการแสดงดนตรีให้มากยิ่งขึ้น หลักสูตรเตรียม อุดมดนตรี จึงมุ่งเน้นให้นักเรียนซึ่งเป็นวัยรุ่น ช่วงอายุประมาณ 15-18 ปี มีการเรียนดนตรีปฏิบัติ เครื่องมือเอก โดยนักเรียนจะเลือกเครื่องดนตรีที่ตัวเองถนัดและใช้เป็นเครื่องมือในการสมัครสอบ เข้ามาตั้งแต่ต้น การเรียนดนตรีมีทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติ ซึ่งการที่เด็กจะมีทักษะทางดนตรีได้นั้น จำเป็นต้องมีการฝึกซ้อมอย่างถูกวิธีและสม่ำเสมอ ดังที่ ซามูเอล บารอน (Samuel Baron 1984, 21) กล่าวว่า กิจกรรมการฝึกซ้อมดนตรี เป็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นพร้อมๆกับที่เราเริ่มเรียนดนตรี และเป็น กิจกรรมที่จะคงอยู่คู่ต่อไปตลอดชีวิตของการเล่นดนตรี ความหมายและวิธีการฝึกซ้อมจะ เปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมของวัย และตามความสามารถที่เพิ่มขึ้น หรือตามสถานะการณ์ ของผู้ที่เรียนดนตรีนั้นๆ จะมีกิจกรรมการแสดงในแต่ละช่วง

การแสดงดนตรีเป็นเรื่องของทักษะฝีมือ ซึ่งต้องมีความชำนาญในการปฏิบัติ เหมือนการ แสดงในสาขาอื่น ๆ การฝึกซ้อมจึงเป็นสิ่งที่นักดนตรีต้องกระทำจนเรียกได้ว่า “การฝึกซ้อมเป็นวิถี ชีวิตของนักดนตรี”

อย่างไรก็ตาม การที่นักดนตรีจะสามารถเล่นดนตรีได้ดีนั้น ต้องมีวินัยในการฝึกซ้อมและ ซ้อมอย่างถูกวิธี ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูสอนดนตรีประเภทเครื่องลมไม้ จึงสนใจทำการศึกษาและ วิจัยในเรื่องของการฝึกซ้อมดนตรี ของนักเรียนในระดับเตรียมอุดมดนตรี ว่าหลังจากที่นักเรียนได้ เรียนแบบตัวต่อตัว (เรียนเดี่ยว) กับครูผู้สอน สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมงแล้วนั้น นักเรียนสามารถนำมาฝึก ปฏิบัติด้วยความคิดความเข้าใจและมีวินัยในการฝึกซ้อมด้วยตัวเองอย่างไร เพื่อให้สามารถพัฒนา ความสามารถได้มากที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการฝึกซ้อมดนตรีของนักเรียนระดับเตรียมอุดมดนตรี

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ได้ทราบถึงกระบวนการฝึกซ้อมดนตรีของนักเรียน

1.3.2 ผลของการวิจัย สามารถเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ใช้ เป็นแนวทางแก้ไขและช่วยเหลือนักเรียน ในการพัฒนาการสอนวิชาดนตรีปฏิบัติต่อไป

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลกระบวนการฝึกซ้อมดนตรี รวมทั้งปัญหาของการฝึกซ้อมด้วยวิธีการสัมภาษณ์นักเรียนที่ศึกษาในระดับเตรียมอุดมดนตรี กลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind Instrument) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 9 คน

1.4.2 กระบวนการฝึกซ้อม ประกอบด้วย

- 1) การเตรียมการซ้อม
- 2) วิธีการซ้อม
- 3) ขั้นตอนการฝึกซ้อม
- 4) การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนที่เรียนดนตรีเครื่องมือเอกในกลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind Instrument) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2549

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่เลือกเรียนวิชาปฏิบัติเครื่องมือเอกกลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind Instrument)

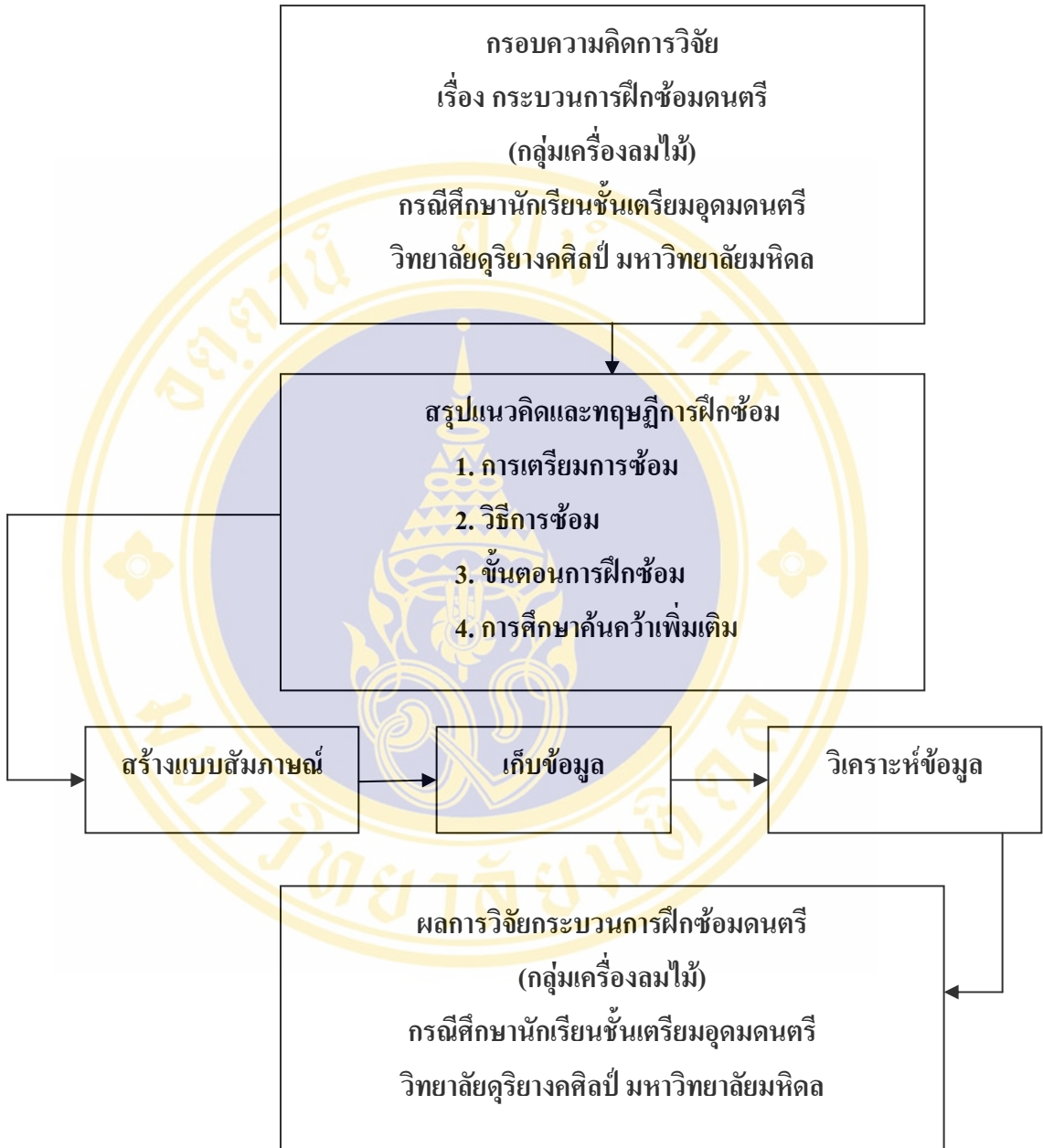
1.6.2 เครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องลมไม้ คือ ฟลูต (Flute) โอโบ (oboe) คลาริเน็ต (Clarinet) เบสซูน (Bassoon) และ แซกโซโฟน (Saxophone)

1.6.3 วิชาดนตรีปฏิบัติ (เดี่ยว) หมายถึง การเรียนปฏิบัติดนตรีในเครื่องมือเอกกับครูผู้สอนเป็นรายบุคคล (เรียนตัวต่อตัว) สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง

1.6.4 กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี หมายถึง การฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เป็นเครื่องมือเอกด้วยตัวเอง หลังจากที่ได้เรียนปฏิบัติเดี่ยวกับครูผู้สอนมาแล้ว

1.6.5 หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี หมายถึง โครงการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกดนตรีในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

1.7 กรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี กรณีศึกษา นักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดเนื้อหาได้ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของนายอภิชัย เลี่ยมทอง

จากการสัมภาษณ์นายอภิชัย เลี่ยมทอง เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2550 นายอภิชัย เลี่ยมทอง ได้กล่าวถึงแนวคิดในการฝึกซ้อมไว้ดังนี้

(1) ผู้ซ้อมต้องรู้ตัวเสมอว่ากำลังจะซ้อมเพื่อแก้ไขในสิ่งใดและรู้ว่าทำไมต้องแก้

ในการฝึกซ้อมหลายชั่วโมงแต่ไม่ดีขึ้นเลยนั้นเป็นสิ่งที่เสียเวลามาก ดังนั้น ผู้ซ้อมต้องหาปัญหาในการเล่นให้พบ และแยกแยะเหตุผลของความยากนั้นๆ และเริ่มแก้ทีละอย่าง การซ้อมที่ดีนั้น ผู้ซ้อมจะต้องเข้าใจเรื่องพื้นฐานของเครื่องดนตรีที่เล่นอยู่โดยหาหนทางหลายๆ ทางมาดัดแปลงให้เข้ากับสรีระร่างกายของตนเอง ซึ่งแต่ละคนจะแตกต่างกันไป ให้คิดก่อนลงมือซ้อมว่าจะทำอะไรในการซ้อม เพื่อแก้ปัญหาอะไร คิดก่อนซ้อม 3 นาทีดีกว่าซ้อม 3 ชั่วโมงโดยไม่มีจุดมุ่งหมาย ซึ่งจะเสียเวลามาก และจะทำให้ชินกับการเล่นที่ยังผิดๆ อยู่ และเมื่อเคยชินแล้วจะทำให้แก้ไขยากขึ้นอีก

(2) วางแผนเวลาการซ้อมให้เหมาะกับสถานการณ์

วางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับจำนวนเวลาที่จะซ้อมในแต่ละเรื่อง ขึ้นอยู่กับเวลาที่ผู้ซ้อมมีอยู่ ควรวางแผนเป็น วันเป็นสัปดาห์หรือวางในระยะยาว 3-4 เดือน

การซ้อมแบ่งได้เป็น 5 ข้อใหญ่ๆ

- เรียนเพลงหรือเทคนิคใหม่ๆ ที่ยังทำไม่ได้หรือได้ไม่ดี
- เปลี่ยนหรือแก้ไขปัญหาด้านเทคนิคที่เฉพาะเจาะจง เช่น Vibrato, Staccato เป็นต้น
- ซ้อมเพลงที่มีเป็น Repertoire หรือซ้อมเทคนิคต่างๆ ที่ทำได้ดีแล้ว
- ซ้อมเพื่อเตรียมการแสดงคอนเสิร์ต การแข่งขัน หรือ การสอบคัดเลือก
- ซ้อมเพื่อทบทวนเพลงเก่าๆ โดยหาการตีความบทเพลงในแนวที่แตกต่างออกไป

การซ้อมในแต่ละครั้งอาจจะซ้อมผสมกันในแต่ละครั้ง แต่ควรเน้นการซ้อมในข้อหนึ่งข้อใดเป็นหลัก เรื่องการวางแผนเวลาซ้อมนั้น ต้องดูว่าผู้ซ้อมกำลังอยู่ในสถานการณ์แบบใด เช่น

- เป็นนักเรียนในโรงเรียน วิชาเรียนเยอะมาก
- เป็นนักเรียนในโรงเรียน แต่ยังต้องทำงานพิเศษหรือเรียนพิเศษ
- เป็นมือสมัครเล่นซึ่งมีเวลาซ้อมน้อย
- เป็นมืออาชีพแต่มีฐานะยุ่ง
- เป็นคนที่มีเวลาว่างมาก (ปิดเทอมหรือ โศกคดีที่ว่าง)

โดยรวมแล้ว ผู้ซ้อมควรที่จะเรียนเพลงให้ดีที่สุดที่จะสามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกของคนตรี โดยไม่ต้องกังวลเรื่องปัญหาทางเทคนิคการเล่น ถ้าทำได้ดีถึงจุดนี้ ก็สามารถแก้ปัญหาด้านการตีเนตที่ไปได้มาก สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจอย่างยิ่งคือ การซ้อมอย่างมีประสิทธิภาพเพียง 2 ชั่วโมง ดีกว่าซ้อม 7-8 ชั่วโมงอย่างเลื่อนลอย

ผู้ซ้อมต้องรู้ตัวเองว่าระยะเวลาอันเท่าไรที่สามารถซ้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องทราบจุดเด่นและจุดด้อยในการเล่นของตนเอง และที่สำคัญต้องเรียนรู้ที่จะฟังการเล่นของตนเองและต้องไม่ปล่อยสิ่งที่ผิดพลาดออกไปโดยไม่มีการแก้ไข นั่นคือ ผู้ซ้อมต้องเป็นครูคอยสอนตัวเองเต็มตัวเสมอ

คนบางคนสามารถเรียนรู้และจดจำได้เร็วกว่าอีกคนหนึ่ง แต่ไม่ได้หมายความว่าคนที่เรียนรู้ได้เร็วนั้นจะสามารถได้ประโยชน์จากการซ้อมดีกว่าคนที่เรียนรู้ช้า และสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้คือ คนที่ค่อยๆ ซ้อมไปช้าๆ อาจจะเข้าใจได้ดีกว่าและสามารถแก้ไขเทคนิคการเล่นให้ดีขึ้นและมั่นคงอยู่กับตัวได้นานกว่าก็เป็นได้

(3) การซ้อมแบบซ้ำๆ ที่เก๋หลายๆ ครั้ง จะได้ผลก็ต่อเมื่อ ผู้ซ้อมซ้อมช่วงนั้นได้ตัวอย่างสมบูรณ์แบบ ให้อ่อนกว่าที่ผิดพลาด

ถ้าผู้ซ้อมเล่นช่วงที่ยากของเพลงอย่างถูกเป็นครั้งแรกหลังจากผิดพลาดมานับสิบครั้ง อย่าเพิ่งหลงดีใจว่าแก้ไขปัญหการเล่นได้แล้ว ที่จริงแล้ว ผู้ซ้อมได้สอนร่างกายให้เคยชินกับการเล่นที่ผิดพลาดมานับเป็นสิบๆ ครั้ง และเพิ่งจะพลาดมาเล่นถูกเพียงครั้งเดียวหรือสองสามครั้งเท่านั้น และแนวโน้มที่จะเล่นในจุดที่เคยผิดพลาดในการแสดงนั้นจะมีมากกว่าที่ถูก เพราะร่างกายของผู้ซ้อมเกิดความเคยชินกับแบบที่ผิดๆ ไปเสียแล้ว ฉะนั้น เมื่อเริ่มหัดเพลงใหม่ ให้แน่ใจว่าเล่นอย่างถูกต้องตั้งแต่แรก และซ้อมเช่นนั้นอย่างระมัดระวัง ควรซ้อมอย่างช้าๆ ก่อนเพื่อให้ฟังและทราบว่สิ่งที่เล่นนั้นถูกต้องทั้งด้านโน้ต จังหวะ เทคนิค และการเคลื่อนไหวของร่างกาย หลังจากนั้นจึงซ้อมแบบซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง จนกระทั่งมันเกิดขึ้นเองจนเป็นธรรมชาติโดยที่ไม่ต้องบังคับร่างกายอีก

เลย จำไว้ว่า “ร่างกายเปรียบได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ ถ้าใส่ข้อมูลผิดๆ เข้าไปครั้งแรก โอกาสที่คอมพิวเตอร์แสดงผลอย่างผิด ๆ จะมีสูง และจะแก้ไขยาก”

(4) ซ้อมเร็วเช่นเดียวกับซ้อมช้า

การซ้อมช้าๆ เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้สามารถควบคุมและตั้งสอกล้ามเนื้อทุกส่วน สำหรับการเล่นได้ โดยปกติแล้วการซ้อมช้าๆ นั้น จะทำให้เพลงขาดจิตวิญญาณของเพลงนั้นๆ ไป ผู้ซ้อมอาจจะต้องลองเล่นเพลงนี้ด้วยความเร็วจริงก่อน เพื่อให้รู้จักเพลงและรู้ปัญหาที่จะพบในเพลง อย่างคร่าวๆ ก่อน หลังจากนั้น จึงซ้อมช้าๆ และเพิ่มความเร็ว และเทคนิคต่างๆ ต่อไป

เครื่องเคาะจังหวะ (Metronome) เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นในการซ้อม ผู้ซ้อมต้องควบคุมจังหวะช้าเร็วให้ได้ตลอดเวลา การใช้เครื่องเคาะจังหวะเป็นการฝึกให้ผู้ซ้อมฟังและควบคุมจังหวะได้ดี

(5) ให้ความสำคัญเท่ากันทั้งมือซ้ายมือขวา

เครื่องดนตรีหลายชนิดต้องใช้มือทั้งสองเล่น แต่มือใดมือหนึ่งมักจะมีแนวโน้มความสำคัญกว่าอีกมือเสมอ นักเปียโนอาจให้ความสำคัญกับมือเล่นที่เล่นทำนองมากกว่ามือที่เล่นเสียงประสาน หรือผู้เล่นเครื่องเป่า อาจให้ความสำคัญกับนิ้วคมากกว่าเรื่องการใช้ลม สำหรับผู้เล่นเครื่องสายนั้น มักให้ความสำคัญแก่มือซ้ายมากกว่ามือขวา เพราะมือซ้ายนั้นเราสามารถได้ยินความเพี้ยนหรือไม่อย่างชัดเจน แต่จริงๆ แล้ว แก่นของเสียง การออกเสียง อารมณ์ของเพลง ความดังเบา ซึ่งเป็นหัวใจของเพลงอยู่ที่มือขวาทั้งสิ้น ผู้เล่นเครื่องสายควรให้ความสำคัญในการซ้อมของมือขวาด้วย ถ้าแก้ปัญหาเรื่องความเพี้ยนของมือซ้ายได้แล้ว ผู้ซ้อมควรจะหันมาสนใจเรื่องการใช้คันชัก ซึ่งเป็นสิ่งที่สังเกตข้อผิดพลาดได้ยากมาก

(6) แบ่งแยกปัญหาให้ออกและแก้ไขทีละอย่าง

แต่ละช่วงของเพลงมักจะเกิดปัญหาในการเล่นต่างกันและมากน้อยหลากหลายกันออกไป การที่จะพยายามแก้ไขทุกอย่างไปพร้อมๆ กันนั้นจะทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้เลยสักอย่าง เดียว แบ่งปัญหาที่พบให้ออกกว่าเป็นด้านอะไร จากนั้นค่อยๆ แก้ไขทีละอย่าง แบ่งออกมาอย่างช้าๆ เพื่อสอกล้ามเนื้อของผู้ซ้อม เทคนิคบางอย่างนั้น ผู้ซ้อมอาจต้องไปหา แบบฝึกหัดต่างๆ มาฝึกเพิ่มเติมเพื่อช่วยแก้ปัญหาในบทเพลงของผู้ซ้อม การแก้ไขปัญหานั้นเฉพาะที่ต่างๆ ครูของผู้ซ้อมอาจให้คำแนะนำได้

(7) นำช่วงที่ยากของเพลงออกมาซ้อมเฉพาะจุด

หลังจากแบ่งแยกปัญหาออกมาได้ และแก้ปัญหาก็ได้อย่างได้หมดแล้ว ผู้ซ้อมก็สามารถรวมการเล่นได้ออกมาเป็นแบบที่เพลงเขียนไว้ โดยซ้อมซ้ำๆ ก่อน ฟังว่าปัญหาต่างๆ ที่แก้ไปยังมีอยู่อีกหรือไม่ ให้กลับไปแก้เฉพาะจุดนั้น

(8) ให้ซ้อมการแสดงคล้ายการแสดงจริงด้วย

การแสดงต่อหน้าผู้คนจำนวนมาก ทั้งที่ผู้ซ้อมรู้จักและไม่รู้จักนั้น เป็นสิ่งที่ยากต่อความรู้สึกสบายเป็นไปตามธรรมชาติ ต้องอาศัยการฝึกฝนและความเคยชิน สิ่งต่างๆ อาจมีผลกระทบต่อการเล่น ความตื่นเต้น ตื่นเวที อุณหภูมิ สภาพอากาศ สภาพร่างกายจิตใจ สภาพทางเสียง และตัวแปรอื่นๆ อาจทำให้ตื่นเต้นมากจนเกินไป หลังจากการฝึกซ้อมจนถึงระดับหนึ่งแล้วควรมีการฝึกซ้อมการแสดงด้วย อาจจินตนาการว่ามีผู้ฟังหรือถ้ามีโอกาสให้ไปลองบรรเลงในสถานที่จริงที่ต้องแสดง โดยห้ามหยุดบรรเลงตั้งแต่ต้นจนจบเพลง แล้วดูว่า ยังมีปัญหาการบรรเลงหลงเหลืออยู่หรือไม่ ถ้ามี นั่นคือโอกาสที่จะทราบและนำกลับไปแก้ไขให้ทันก่อนการแสดงจริงหรือถ้าจะให้ดีกว่านั้น ให้ลองเชิญเพื่อนฝูง คนรู้จักมานั่งฟังการซ้อมบรรเลงแบบไม่มีหยุดด้วย จะเป็นการดียิ่งขึ้น ผู้ซ้อมอาจจะถามความคิดเห็นของผู้ฟังด้วยก็เป็นที่

ครั้งแรกๆ ในการแสดงอาจจะตื่นเต้นจนควบคุมไม่ได้ แต่อย่าเพิ่งท้อใจ นั่นเป็นเพียงการเริ่มต้นพบปัญหา สิ่งที่จะช่วยได้บนเวทีนั้นคือ การมีสมาธิกับสิ่งที่ทำอยู่และรู้สึกสนุกสิ่งที่แสดง

(9) ซ้อมโดยไม่ใช้เครื่องดนตรีด้วย

การฝึกซ้อมทางด้านร่างกายกับเครื่องดนตรีอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอแน่ๆ ผู้ซ้อมควรฝึกซ้อมด้านจิตใจความรู้สึกนึกคิดที่เกี่ยวกับบทเพลงที่จะแสดงด้วย

ให้ลองมองดูโน้ตเพลงที่จะเล่น แล้วจินตนาการเสียงตาม บางครั้งอาจพบหนทางตีความบทเพลงแบบใหม่ๆ ที่อาจดีกว่าแบบเก่าที่เคยชินก็เป็นได้ บางครั้งท่านอาจหลับตาแล้วจินตนาการว่ากำลังเล่นบทเพลงนั้นๆ จริงๆ การฝึกเช่นนี้ ไม่เพียงช่วยด้านเทคนิค แต่ช่วยเรื่องการจดจำบทเพลงได้ด้วย ถ้าสามารถเล่นเพลงด้วยจินตนาการ ได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยไม่อาศัยเครื่องดนตรีเลย อาจพูดได้ว่าผู้ซ้อมสามารถจำบทเพลงได้แล้ว แต่ถ้ายังหลงลืมบางจุด ให้กลับไปแก้ไขจุดนั้นโดยเร็ว

การซ้อมด้วยใจนี้อาจทำได้เมื่อสภาพร่างกายเหนื่อยหรือป่วย หรืออาจทำได้ในขณะที่ต้องเดินทางหรือก่อนการแสดงคอนเสิร์ต ข้อสำคัญ ผู้ซ้อมต้องได้ยินเสียงในหัว (Inner Hearing) กับสิ่งที่ซ้อมด้วยใจ

(10) อย่าละเลยช่วงที่ง่ายๆ มันอาจกลับมาก่อความยุ่งยากให้เราได้

เพลงที่ผู้ซ้อมเล่นนั้น อาจมีหลายช่วงที่มีความง่าย ไม่มีปัญหาแม้กระทั่งลองเล่นในครั้งแรกเพียงครั้งเดียว บางคนชอบเล่นแต่ช่วงง่ายๆ บ่อยๆ โดยไม่ค่อยอยากเล่นในช่วงยากๆ เพราะเสียงดีสู้ช่วงง่ายๆ ไม่ได้ แต่อีกพวกหนึ่ง ซ้อมแต่ช่วงยากๆ จนแทบไม่สนใจช่วงง่ายอีกเลย

ผู้ซ้อมไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับช่วงง่ายๆ เหล่านี้มากนัก แต่อย่างน้อยก็ให้ผ่านตาไว้บ้าง อย่าทำให้ช่วงง่ายๆ เหล่านี้ กลายเป็นสิ่งที่ไม่คุ้นเคยเหมือนเพิ่งเคยเห็น การไม่คุ้นเคยนี้จะทำให้ล้มเหลว “เล่นถูกหรือไม่” “ใช้นิ้วอะไรดี ตรงนี้” สิ่งเหล่านี้จะทำลายสมาธิ

2.1.2 แนวความคิดและวิธีการฝึกซ้อมจากวารสาร Flute Explorer เรื่อง Smart Practicing

จากวารสาร Flute Explorer ฉบับเดือน January 2002 เรื่อง Smart Practicing ได้แนะนำเกี่ยวกับหลักการฝึกซ้อมไว้ ดังนี้

(1) ทำตารางเวลาการฝึกซ้อม

พยายามจัดเวลาตารางซ้อมขึ้นมา โดยขั้นแรกลองปรึกษาอาจารย์ผู้สอนว่าควรจะฝึกซ้อมในแต่ละวันประมาณเท่าใด เขียนตารางชีวิตประจำวันของผู้ซ้อมลงไป รวมถึงเวลาที่กลับจากโรงเรียนมาถึงบ้าน กิจกรรมหลังเลิกเรียนต่าง ๆ การบ้าน และเวลาที่จะเข้านอน ค้นหาเวลาที่ดีที่สุดที่เหมาะสมในการฝึกซ้อม

บางคนสามารถฝึกซ้อมได้ดี ในช่วงเช้านี้ก่อนเข้าเรียน เพราะว่ตอนเย็นหลังเลิกเรียนจะมีอาการเหนื่อยล้าจากการเรียน ขณะที่บางคนจะมีเรี่ยวแรงในการฝึกซ้อมในช่วงบ่าย ๆ

ทำการบันทึกไว้หลังการซ้อมทุกครั้ง หลังจากนั้นผู้ซ้อมก็จะมีประสบการณ์กับการฝึกซ้อมในแต่ละวันทุกวัน

(2) มีความพร้อมที่จะเล่น

ขณะฝึกซ้อมควรมีสมาธิ ซึ่งในที่นี้หมายความว่า ขณะที่กำลังซ้อมไม่ควรจะคิดถึงเรื่องอื่น ๆ ควรมีใจจดจ่อกับการซ้อมเพียงอย่างเดียว สมาชิกในครอบครัวของผู้ซ้อมสามารถมีส่วนช่วยได้ เช่น ขณะที่กำลังฝึกซ้อมแล้วมีโทรศัพท์ถึงผู้ซ้อม สมาชิกในครอบครัวควรรับฝากข้อความไว้ เพื่อไม่เป็นการรบกวนในระหว่างที่ซ้อม ปิดวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อจะสามารถมีสมาธิกับการฝึกซ้อมได้มากขึ้น ก่อนการฝึกซ้อมควรทานอาหารและดื่มน้ำก่อนเพื่อให้มีเรี่ยวแรงเพียงพอในการซ้อม ดังที่โบราณว่า กองทัพต้องเดินด้วยท้อง ฉนั้นใดก็ฉนั้นนั้น นักดนตรีที่ฝึกซ้อมก็เช่นเดียวกัน

(3) วางแผนสำหรับการฝึกของตัวเอง

ผู้ซ้อมต้องออกแบบวิธีการฝึกของตัวเองก่อนว่า จะฝึกอะไรดี จะเอาอะไรไว้ก่อนหลัง สำหรับการฝึกในแต่ละครั้ง เมื่อแน่ใจก็ให้เขียนแผนการซ้อมเป็นแบบของตัวเอง

ตรวจดูเพลงที่จะเล่นตั้งแต่ต้นจนจบหาจุดที่คิดว่ายากมากและควรซ้อมและให้ความสำคัญกับจุดนั้นมากขึ้น

เมื่อถึงเวลาซ้อมสมาธิเป็นสิ่งที่สำคัญมาก จงหยุดและคิดก่อนว่าจะซ้อมอะไร แล้วค่อย ๆ ซ้อมเป็นขั้น ๆ จากช้า ๆ ก่อนหลังจากนั้นผู้ซ้อมจะเล่นเร็วขึ้น ได้เอง

(4) วิธีการเริ่มเล่นเพลงใหม่ ๆ

สิ่งหนึ่งที่ยากที่สุดและสนุกที่สุดในการเล่นเครื่องดนตรีก็คือการเล่นเพลงใหม่ๆ ขึ้นแรกไม่ควรรีบเล่นเพลงนั้นทันที ก่อนอื่นควรสังเกตก่อนว่าเพลงนั้นอยู่ในบันไดเสียงอะไรมีที่ชาร์ปหรือที่แฟลต แล้วสังเกตว่าเพลงนั้นอยู่ในอัตราจังหวะอะไร จังหวะเร็วขนาดไหนและสังเกตว่าต้องเล่นดังเบาขนาดไหน ถ้าผู้ซ้อมไม่เคยฟังเพลงนั้นเลย ควรถามให้ครูผู้ฝึกสอนลองเล่นเป็นตัวอย่างให้ฟัง หรือหาฟังจากเทปหรือ แผ่นบันทึกเสียง

สิ่งที่ควรจะต้องสังเกตในการเริ่มต้นเล่นเพลงใหม่

- ดูอัตราจังหวะ และบันไดเสียง
- ซ้อมบันไดเสียงที่มีปรากฏในเพลงนั้น
- คิวสัญลักษณ์ทางดนตรีอื่น ๆ ที่มีในเพลง
- ร้องเพลงนั้นทั้งเพลง หรือเพียงฟังเสียงของเพลงนั้นในใจว่าเป็นอย่างไร
- ตั้งความเร็วจังหวะ (Tempo) ในการฝึกซ้อม
- ลองเล่นเพลงนั้นทั้งเพลง
- ในจุดที่เล่นยาก ทำเครื่องหมายไว้สำหรับการซ้อมครั้งต่อ ๆ ไป
- ซ้อมเพลงโดยแยกเป็นท่อน ให้ความสนใจกับจังหวะมาก ๆ โดยใช้เครื่องเคาะจังหวะช่วย
- นำประโยคเพลงแต่ละท่อนมาเล่นต่อกัน
- เล่นเพลงนั้นตามที่ซ้อมมาทุกอย่าง ก่อนที่จะหยุดซ้อม ควรจดสิ่งที่ยังไม่ได้ซ้อม และนำมาซ้อมในวันรุ่งขึ้น

(5) กำลังใจในการฝึกซ้อม

ในช่วงเริ่มต้นเรียนเพลงใหม่ ผู้ซ้อมอาจมีความรู้สึกที่ไม่สามารถเล่นได้ทั้งหมด ต้องพยายามตัดความกังวลใจออกไป และซ้อมไปตามตารางที่วางไว้ และก่อนที่จะหยุดซ้อมควรจะเล่นสิ่งที่เล่นได้ดี พยายามที่จะเล่นด้วยเสียงที่ไพเราะที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะจะช่วยให้เกิดความรู้สึกที่ดีขึ้น และรู้สึกถึงความสำเร็จ

ถ้ามีปัญหาในด้านกำลังใจ ทดลองตั้งเป้าหมายในการฝึกซ้อมและให้รางวัลตัวเองเมื่อบรรลุเป้าหมาย จงระลึกไว้เสมอว่าความสม่ำเสมอและสมาธิในการซ้อมคือสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนดนตรี การซ้อมนิคหน่อยทุกวันจะให้ผลที่ดีว่าการซ้อมมาก ๆ เฉพาะช่วงก่อนที่จะเรียนในชั่วโมงในเวลากระชั้น

2.1.3 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของ มิมี สติลแมน (Mimi Stillman)

มิมี สติลแมน (Stillman, 2001) ได้แบ่งพื้นฐานการเล่นดนตรีเครื่องลมไม้ออกเป็น 10 ข้อ บางข้อกล่าวถึงเรื่องทางด้านเทคนิคในการเล่น บางข้อกล่าวถึงการตีความเพลงหรือเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ทางดนตรี การฝึกทักษะทางดนตรีนั้นเหมือนกับการฝึกการเล่นกีฬา คณิตศาสตร์ หรือภาษา การขยันหมั่นฝึกซ้อมจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนา การฝึกซ้อมวันละหนึ่งชั่วโมงทุกวันนั้นจะได้รับผลดีกว่าการฝึกซ้อมครั้งละหลาย ๆ ชั่วโมงแต่เพียงสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ผู้ซ้อมสามารถใช้หลักการนี้ไม่ว่าจะฝึกซ้อมเพียงวันละครั้ง ชั่วโมงหรือวันละ 2 ถึง 5 ชั่วโมง

(1) การหายใจ

การหายใจเป็นเทคนิคพื้นฐานที่สุดสำหรับผู้เล่นดนตรีเครื่องเป่า การหายใจที่ดีมาจากการหายใจที่ลึกโดยใช้กระบังลม และการคงไว้ซึ่งแรงดันลม ทดสอบได้โดยให้ใครบางคนลองตอยเบา ๆ ที่ท้องของผู้ซ้อมในขณะที่เล่น (ไม่ต้องยแรงเกินไป) ถ้าช่วงท้องอ่อนนุ่มหมายความว่าผู้ซ้อมอาจจะไม่มีแรงดันลมเพียงพอในการเล่น การหายใจที่ลึกเริ่มจากช่องท้องขยายก่อนหลังจากนั้นจะเป็นหน้าอก รวบรวมความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องความดันลมความเร็วของลมและหัดฟังเสียงที่เป่าออกมา ผู้ซ้อมจะพัฒนาโทนเสียงได้ดีขึ้น สามารถผลิตเสียงที่กลมขึ้น เสียงที่เล่นออกสามารถไปได้ไกลขึ้น และมีพลังมากขึ้น

(2) ท่าทางในการเป่า

ท่าทางในการเล่นมีความสำคัญเท่า ๆ กับการหายใจที่ถูกต้อง เพื่อการผลิตเสียงที่ดี กลม และมีพลัง ลองวาดภาพตัวเองกำลังเป่าเครื่องดนตรี คล้ายกับนักวิ่งที่ยืนอย่างยืดตัวและช่วงช่องอก

ขยายที่กำลังเปลี่ยนแปลงเสียงร้องอย่างมีพลังจนเต็มโรงละคร เนื่องจากนักเป่าก็เปรียบเสมือนนักร้องที่ เรื่องของการหายใจนั้นสำคัญที่สุดในการเล่น การทำให้ปอดขยายได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่ได้หมายความว่าต้องยืนเล่นในท่าทางที่ตั้งเครียด แต่หมายความว่าควรจะเป็นธรรมชาติ

(3) ตำแหน่งของมือ

สังเกตการวางมือของนักดนตรีเครื่องลมไม้ เพื่อหาจุดที่มีปัญหาไม่ให้เกิดความตึงเครียด หรืออาการเกร็ง ความตึงเครียดหรืออาการเกร็งเหล่านี้ อาจทำให้เกิดการบาดเจ็บได้และทำให้ไม่มีการพัฒนาในการเล่น ดังนั้นผู้ซ้อมควรจะปล่อยให้มือและแขนเป็นแบบธรรมชาติ การฝึกหน้า กระจกและทดลองสังเกตมือและแขนของตัวเองเป็นวิธีหนึ่ง ถ้าหากว่าข้อมือโค้งงออาจจะทำให้ รู้สึกเจ็บหรือปวดที่มือหรือข้อมือ วิธีการแก้ไขคือลองวางเครื่องดนตรีลง ทดลองทำท่าเหมือนกำลัง ถือเครื่องดนตรีอยู่หน้ากระจกอย่างธรรมชาติ สังเกตว่ามือของคุณอยู่ในตำแหน่งไหน ทดลองยก เครื่องดนตรีขึ้นด้วยมือเดียว โดยที่ยังคงตำแหน่งของข้อมือที่ไม่เกร็งเอาไว้

(4) การยกไหล่

ให้ผู้ซ้อมยืนที่หน้ากระจก สังเกตที่หัวไหล่ในขณะที่หายใจว่า ยกไหล่หรือไม่ ถ้ายกไหล่ ขณะหายใจ ความจุปอดของจะลดลง และการยกไหล่ขณะหายใจนี้ เป็นข้อบ่งชี้ว่าผู้ซ้อมไม่ได้หายใจโดยใช้กระบังลมและทำให้เกิดอาการเกร็ง ขณะที่ยืนฝึกที่หน้ากระจก ต้องแน่ใจว่าหายใจ อย่างถูกต้องโดยใช้กระบังลมและให้หัวไหล่อยู่ในตำแหน่งที่เป็นธรรมชาติ

(5) การเปิดคอ

การเปิดคอมีความสำคัญและมีผลในการผลิตเสียงที่ทำให้รู้สึกได้ยืนเสียงเปิดมากขึ้นและ กว้างขึ้น ในทำนองกลับกันการเล่นโดยการปิดคอกนั้นจะผลิตเสียงที่แหลมเล็กไม่ไพเราะ การฝึกเปิด คอนั้น ผู้ซ้อมฝึกได้โดยสังเกตความรู้สึกในขณะที่หาวนอนจะมีการเปิดคอมากขึ้น ลมจะผ่านช่อง คอและปากได้อย่างอิสระ คงความรู้สึกถึงการหาวนอนนี้ไว้ในขณะที่เป่าและคอยฟังการพัฒนาของ คุณภาพเสียงที่เปลี่ยนไป

(6) การซ้อมซ้ำ ๆ

ถ้าผู้ซ้อมสามารถเล่นเพลงในท่อนที่ยาก ๆ เร็ว ๆ ได้อย่างซ้ำ ๆ ในจังหวะที่สม่ำเสมอได้ ก็ สามารถฝึกเล่นอย่างรวดเร็ว ๆ ได้ วิธีการฝึกท่อนที่ยาก ๆ เร็ว ๆ คือการฝึกอย่างช้า ๆ กับเครื่องเคาะ จังหวะ ในการฝึกต้องคำนึงถึงวิธีการหายใจที่ถูกต้อง ฝึกเล่นท่อนนั้นหลาย ๆ ครั้ง เมื่อชำนาญแล้ว จึงเปลี่ยนจังหวะให้เร็วขึ้นจนเร็วถึงจังหวะที่ต้องการ

(7) เครื่องเคาะจังหวะ (Metronome) และเครื่องเทียบเสียง (Tuner)

เครื่องเคาะจังหวะและเครื่องเทียบเสียง เป็นเครื่องมือที่สำคัญของนักดนตรี เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้สามารถฝึกให้ได้จังหวะและระดับเสียงที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเล่นดนตรี ไม่ว่าจะซ้อมคนเดียวหรือเล่นกับผู้อื่นในวงแชมเบอร์หรือวงออร์เคสตรา การฝึกเล่นช้า ๆ กับเครื่องเทียบเสียงฝึกการฟังอย่างระมัดระวังเพื่อจะได้รู้ว่า โน้ตตัวไหนเพี้ยนและเพี้ยนไปในทางเสียงสูงหรือเสียงต่ำ และฝึกกับเครื่องเคาะจังหวะจากช้า ๆ ให้ถูกต้องทุกโน้ต แล้วเพิ่มความเร็วจังหวะมากขึ้น จนถึงความเร็วที่ต้องการ

(8) โน้ตตัวแรกและตัวสุดท้ายของประโยคเพลง

โน้ตตัวแรกและตัวสุดท้ายของประโยคเพลงจะต้องเล่นอย่างสวยงาม โน้ตตัวแรกเป็นจุดเริ่มและจุดตั้งต้นของประโยคเพลง ดังนั้นจึงควรเล่นให้เหมาะสมกับลักษณะของเพลง ผู้ซ้อมคงจะไม่ต้องการที่จะเริ่มเล่นประโยคที่นุ่ม ๆ ด้วยการตัดลิ้น (Tonguing) อย่างรุนแรง หรือคงจะไม่ต้องการตัดลิ้นอย่างแผ่วเบาเมื่อประโยคนั้นต้องการการเน้น ขณะที่เล่นจงสังเกตโน้ตตัวสุดท้ายของประโยคเพลงอย่างระมัดระวัง ควรระวังไม่เล่นโน้ตตัวสุดท้ายสั้นเกินไปก่อนที่จะหายใจ สำหรับประโยคเพลงที่ช้า ๆ และนุ่มนวลนั้น ไม่ควรจบประโยคเพลงแบบห้วน ๆ หรือกระทันหัน ควรจะจบกระบวนการของแต่ละเพลงอย่างดีเพื่อให้ได้การตีความหมายเพลงที่ดีขึ้น

(9) การฟัง

ควรฟังเพลงที่หลากหลายยุคสมัยตลอดจนหลายแบบอย่าง (style) และหลากหลายเครื่องดนตรี การฟังมากขึ้นจะทำให้เกิดการพัฒนาความเข้าใจทางความคิดเกี่ยวกับดนตรีและจะพัฒนาการเล่นของคุณด้วย ตัวอย่างเช่น นักฟลูตสามารถพัฒนาการหายใจและประโยคเพลงได้อย่างมากจากการฟังนักร้อง

(10) การแสดงความรู้สึกของเพลง

หน้าที่ของผู้แสดงดนตรีคือการดึงเอาอารมณ์และความรู้สึก ของเพลงออกมาให้ได้ การจำเพลงทั้งเพลงจะช่วยให้ผู้แสดงมีอิสระและสามารถแสดงอารมณ์และความรู้สึกได้ดีขึ้น การใช้จินตนาการ (Imagination) จะสามารถช่วยนำทางในการเล่นที่ดี และที่สำคัญที่สุดจงชอบในสิ่งที่คุณกำลังทำอยู่ การนำดนตรีไปสู่ผู้ฟังคือประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้นที่สุดสำหรับนักดนตรี

2.1.4 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของธีโอบัลด์ โบเอห์ม (Theobald Boehm)

ธีโอบัลด์ โบเอห์ม (Theobald Boehm, 1872) ได้เขียนหนังสือเรื่อง The Flute and Flute Playing และ เดตัน มิลเลอร์ (Dayton Miller) ได้นำมาแปลเมื่อปี 1964 โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมดังนี้

การฝึกซ้อมตัวเองจำเป็นต้องใช้ความมุ่งมั่นพยายามมาก ในการเริ่มฝึกซ้อมแต่ละครั้งนั้น การฝึกจรดปากกับเครื่องดนตรีให้ได้ตำแหน่งที่ถูกต้องมีความสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดเสียงที่ดีตั้งแต่เริ่มต้น และพัฒนาจนเป็นการฝึกออกเสียงให้ได้เหมือนกับการร้องเพลง หลังจากนั้นจึงทำการฝึกไล่นิ้วในทุกๆ บันไดเสียง เพราะเป็นเรื่องพื้นฐานที่จะนำไปใช้ในแต่ละประโยคเพลง และต้องเป็นการฝึกไล่นิ้วไปตามจังหวะที่เที่ยงตรงทั้งจังหวะช้าและจังหวะเร็ว พยายามไม่ให้เกิดการผิดพลาด สิ่งที่ต้องสังเกตไปพร้อมๆ กันคือ ระวังไม่ให้เกิดการเกร็งกล้ามเนื้อ ทั้งที่มือ นิ้วมือ แขน และหัวไหล่ เมื่อทำได้ดังนี้แล้วจะเป็นการช่วยให้สามารถเล่นอย่างต่อเนื่องได้ง่ายขึ้น

เหตุการณ์ที่มักเกิดขึ้นเป็นประจำสำหรับผู้ที่เล่นดนตรีประเภทเครื่องลมไม้ คือ การเล่นโน้ตเสียงสูง ซึ่งลักษณะการกดนิ้วค่อนข้างยากเพราะมีการสลับนิ้วไขว้กันไปมาจึงทำให้เกิดการเกร็งนิ้วมือ และยกนิ้วมือขึ้นสูงจากคีย์จนไม่สามารถควบคุมความเร็วและน้ำหนักได้อย่างที่ต้องการ จึงต้องระวังและฝึกอย่างช้าๆ และนุ่มนวล ไม่ให้เกิดเสียงกระทบที่ดังรุนแรง การฝึกซ้อมโดยการดูกระจกเงาไปด้วย เป็นสิ่งที่ดีมาก เพราะเป็นการช่วยทำให้เราเห็น อาการเคลื่อนไหวของร่างกาย การเคลื่อนไหวของนิ้วมือ และการเกิดอาการเกร็งในส่วนต่างๆ และถ้าเราฝึกจนสามารถลดอาการเกร็งและการเคลื่อนไหวที่ไม่ถูกต้องเหล่านี้ได้ ก็จะช่วยให้เราสามารถผลิตเสียงที่ดีขึ้นมาได้

การละเลยไม่ระมัดระวังในรายละเอียดต่างๆ ของการฝึกซ้อมตั้งแต่เริ่มต้น ปล่อยให้เกิดความผิดพลาดจนเป็นความเคยชินนั้น ถึงแม้จะมีครูที่ดีที่สุดคอยสอนก็จะไม่มีประโยชน์ในการฝึกฝนเลย

2.1.5 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของซิลเวียร์ กรีนฟิลด์ (Sylvier Greenfield)

ซิลเวียร์ กรีนฟิลด์ (Sylvier Greenfield, 2001) ออกแบบการฝึกซ้อมในแต่ละวันสำหรับนักเป่าฟลูต เพื่อพัฒนาทักษะการเล่น โดยใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง แบ่งเป็น 4 หัวข้อ ดังนี้

(1) การฝึกเพื่อพัฒนาเสียง (45 นาที - 1 ชั่วโมง)

เป็นการฝึกพัฒนาเสียงให้ได้เสียงที่ไพเราะมากขึ้น สามารถควบคุมเสียงที่ดัง-เบา, สูง-ต่ำ โดยใช้หนังสือที่เป็นบทฝึกต่างๆ ของ Traver Wye, Marcell Moyse, Reichert เป็นต้น

การฝึกซ้อมในช่วงนี้ให้คำนึงถึงลักษณะท่าทาง แขน และนิ้วมือ เสมอ

(2) การฝึกเทคนิคของการใช้นิ้ว (Fingering)

เป็นการฝึกความคล่องแคล่วของนิ้วมือ (Fingering) ให้ได้ทั้งจังหวะช้าและจังหวะเร็ว

- บันไดเสียงเมเจอร์ (Major Scales) บันไดเสียงเมโลดิก และฮาร์โมนิกไมเนอร์

(Melodic and Harmonic minor Scales) ชั้นคู่เสียง

- ชั้นคู่เสียงใน Major Scales in 3rd and 4th

- บันไดเสียงแบบครึ่งเสียง (Chromatic Scales)

- คอร์ดเมเจอร์และไมเนอร์ (Major and minor Chords)

- บันไดเสียงแบบ 1 เสียงเต็ม (Whole Tone Scales)

(3) บทฝึกตัวอย่างสำหรับการเล่นเป็นเพลง (20-30 นาที)

เป็นบทฝึกที่รวมการใช้เทคนิคต่างๆ โดยผู้ที่ประพันธ์บทฝึกตั้งใจให้ฝึกเหมือนกับบทเพลงต่างๆ โดยเลือกฝึก 2 หัวข้อต่อสัปดาห์ ดังนี้

A. T&G Progressive Etudes, Virtuoso Etudes

B. Boehm, op.26

C. Garibaldi, op.134, 139

D. Kohler, op.33, 75, 89

E. Andersen, op.15, 60, 63

F. Drouet 25 Studies

G. Furstenuau, op.107, 125

H. Karg-Elert 30 Caprices

I. Moyse, 24 melodies & variation

J. Bitsch 12 Etudes

K. De Lorenzo 9 Grand Studies

(4) บทเพลง (1 ชั่วโมง)

เลือกฝึกซ้อมบทเพลงที่เรียนหรือบทเพลงตามกำหนดที่จะแสดงคอนเสิร์ต หรือฝึกบทเพลงที่ตัดตอนบางช่วง (Excerpts Pieces) ที่ใช้ในวงออร์เคสตร้ามาฝึกซ้อม

2.1.6 แนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของ ซามูเอล บารอน (Samuel Baron)

ซามูเอล บารอน (Baron, 1984) ได้แนะนำเกี่ยวกับการฝึกซ้อมดนตรีไว้ดังนี้ คือ กิจกรรมการฝึกซ้อมดนตรี เป็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นพร้อมๆกับที่เราเริ่มเรียนดนตรี และเป็นกิจกรรมที่จะคงอยู่คู่ต่อไปตลอดชีวิตของการเล่นดนตรี ความหมายและวิธีการฝึกซ้อมจะเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมของวัย และตามความสามารถที่เพิ่มขึ้น หรือตามสถานะการณ์ของผู้ที่เรียนดนตรีนั้นๆ จะมีกิจกรรมการแสดงในแต่ละช่วง

เนื่องจากการแสดงดนตรีเป็นเรื่องของต้องใช้ทักษะฝีมือ ซึ่งต้องมีความชำนาญในการปฏิบัติ เหมือนในการแสดงในสาขาอื่นๆ ดังนั้น การฝึกซ้อมจึงเป็นสิ่งที่นักดนตรีต้องทำจนกระทั่งเรียกได้ว่าเป็น “การฝึกซ้อมเป็นวิถีชีวิตของนักดนตรี”

สำหรับครูดนตรีแล้ว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสอนนักเรียนว่า การฝึกซ้อมทำอย่างไร ใช้เวลาในการฝึกซ้อมอย่างไร และทำให้ผู้เป็นตัวอย่างด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการเริ่มต้นชีวิตของนักเรียนดนตรี บางที่เราอาจจะเรียนได้ว่าการฝึกซ้อมมีความสำคัญกว่าการเรียนในชั้นด้วยซ้ำ นักเรียนอาจจะได้รับความรู้จากครูผู้สอน แต่ถ้าไม่นำความรู้นั้นมาฝึกซ้อม นักเรียนคนนั้นๆก็จะไม่สามารถก้าวหน้า ไม่มีพัฒนาการของทักษะปฏิบัติใดๆเลย

การฝึกซ้อมคือการฝึกปฏิบัติ ลงมือทำในเรื่องนั้นๆเป็นประจำสม่ำเสมอ และมีเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในกิจกรรมนั้นๆ การฝึกซ้อมที่ดีจำเป็นต้องปฏิบัติไปพร้อมกับการคิดการวางแผนที่ดีด้วย การฝึกซ้อมโค่นไม่ใส่ใจ ไม่ตั้งใจ การแสดงก็จะออกมาไม่ดีไปด้วย จนกระทั่ง อาจจะเป็นประสบการณ์อันเลวร้ายต่อไป

ผลลัพธ์ที่ได้จากการฝึกซ้อม จะทำให้เราสามารถแสดงดนตรีได้ดี ซึ่งหมายถึงการสื่อสารสู่ผู้ฟังด้วยความประทับใจซึ่งกันและกันแล้ว การฝึกซ้อมเป็นการพัฒนาศักยภาพของเราให้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย

จากแนวคิดและทฤษฎีของอาจารย์ดนตรีและนักดนตรีต่างๆ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาประมวลเข้าด้วยกัน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาการฝึกซ้อมดนตรีกรณีศึกษาซึ่งสามารถแบ่งเป็น 4 หัวข้อ ได้ดังนี้

1. การเตรียมการซ้อม

- 1.1 การวางแผนการซ้อม
- 1.2 การจัดทำตารางเวลาซ้อม
- 1.3 การรู้ว่าจะซ้อมเพื่อแก้ไขในสิ่งใด
- 1.4 การมีสมาธิเพื่อพร้อมที่จะซ้อม
- 1.5 การมีความพยายามและใส่ใจการฝึกซ้อม

2. วิธีการซ้อม

- 2.1 การพิจารณาโน้ตก่อนเล่น
- 2.2 เริ่มฝึกซ้อมจากช้าๆ
- 2.3 ฝึกซ้อมให้ถูกต้องทั้งเทคนิคและท่าทาง

- 2.4 ซ้อมเฉพาะจุดเพื่อแก้ปัญหาที่ละเอียด
- 2.5 ฝึกซ้อมโน้ตทั้งที่ยากและง่ายด้วย
- 2.6 ฝึกซ้อมแบบการแสดงจริง
- 2.7 ฝึกซ้อมเป็นประจำ
- 2.8 ดูท่าทางจากกระจกขณะฝึกซ้อม

3. ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- 3.1 ฝึกหายใจและอบอุ่นร่างกาย (Warm Up)
- 3.2 ฝึกท่าทางการวางมือ ไหล่ คอ
- 3.3 ฝึกเป่าออกเสียงที่ถูกต้องชัดเจน
- 3.4 ฝึกมือซ้ายและมือขวาให้เท่ากัน
- 3.5 ฝึกไล่นิ้วตามบันไดเสียง (Scale) ต่าง ๆ
- 3.6 ฝึกแบบฝึกหัด (Exercise) และเทคนิคการเล่นต่าง ๆ
- 3.7 ฝึกเพลงฝึกหัด (Etude)
- 3.8 ฝึกบทเพลง (Piece)
- 3.9 ฝึกออกเสียงร้องตามโน้ตเพลง
- 3.10 ฝึกการแสดงออกถึงอารมณ์เพลง

4. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

4.1 การฟังเพลงประเภทต่าง ๆ ทั้งประเภทเครื่องดนตรีของตัวนักเรียนและที่หลากหลายนชนิดเครื่องดนตรี เพื่อศึกษารูปแบบหรือลักษณะของเพลง (Style) และเทคนิคต่าง ๆ ของการบรรเลง

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2.2.1 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2432 ได้รับพระราชทานชื่อเป็นมหาวิทยาลัยมหิดลตามพระนามใน “สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก” เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2512

มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ เป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำ มีชื่อเสียงทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพและวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การเปลี่ยนชื่อจากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อจะเอื้ออำนวยให้มหาวิทยาลัยได้ขยายจัดการศึกษาได้กว้างขวางยิ่งขึ้นครอบคลุมสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เป็นศาสตร์สำคัญ ๆ ในการพัฒนาประเทศ

มหาวิทยาลัยมหิดลมีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ขึ้น โดยอธิการบดีในขณะนั้น คือ ศาสตราจารย์นายแพทย์ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2536 ชื่อ “วิทยาลัยดุริยางคศิลป์” เป็นชื่อที่ศาสตราจารย์นายแพทย์อัครกุล วิริยะเวชกุล เป็นผู้เสนอและเป็นที่ยอมรับ หมายถึง วิทยาลัยดนตรีที่มุ่งสร้างนักดนตรีที่มีความสามารถในการเล่นดนตรี เป็นวิทยาลัยของผู้ที่มีศิลปะทางดนตรี

วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2538 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ได้เปิดโครงการสอนดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปขึ้น ณ ศูนย์การค้าเสรีเซ็นเตอร์ เพื่อบริการวิชาการดนตรีสำหรับประชาชนโดยมีโครงการวิจัยพรสวรรค์ศึกษารองรับ ซึ่งมีผู้ปกครองและผู้สนใจเข้าศึกษาในโครงการจำนวนมาก สิ่งที่สำคัญที่สุดคือได้พัฒนาการศึกษาดนตรีของเด็กตั้งแต่เล็ก และสร้างบรรยากาศดนตรีให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

ในปี 2539 อธิการบดีในขณะนั้น คือ ศาสตราจารย์นายแพทย์อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้พัฒนาโครงการจัดตั้งวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เป็นวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ให้มีฐานะเทียบเท่าคณะหนึ่งในกำกับมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ได้ขยายการศึกษาดนตรีกว้างขวางขึ้น ทั้งการศึกษาและกิจกรรมดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นวิทยาลัยที่เปิดสอนและวิจัยดนตรีทุกสาขา ได้จัดการสอนดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา

หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี เป็นโครงการที่วิทยาลัยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาการศึกษาดนตรีให้เป็นรากฐานของชาติ เตรียมอุดมดนตรีรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในปีการศึกษา 2544 เพื่อเตรียมความพร้อม ให้กับนักศึกษาที่เข้ามาเรียนดนตรีในระดับปริญญาตรี เนื่องจากถ้ารับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 นั้น การพัฒนาความสามารถทางดนตรีจะช้าและสายเกินไป สำหรับนักเรียนดนตรีที่จะออกไปประกอบอาชีพ

ระดับปริญญาตรีวิทยาลัยเปิดสอนดนตรีใน 7 แขนงวิชา ได้แก่ แขนงวิชาดนตรีปฏิบัติ แขนงวิชาดนตรีแจ๊ส แขนงวิชาดนตรีสมัยนิยม แขนงวิชาการประพันธ์ดนตรี แขนงวิชาเทคโนโลยีดนตรี แขนงธุรกิจดนตรี แขนงดนตรีไทยและดนตรีตะวันออก

ระดับปริญญาโทวิทยาลัยได้เปิดสอนดนตรีใน 3 แขนงวิชา ได้แก่ แขนงวิชาดนตรีปฏิบัติ
แขนงดนตรีศึกษา แขนงดนตรีวิทยา

ระดับปริญญาเอกวิทยาลัยได้เปิดสอนดนตรีใน 2 แขนงวิชา ได้แก่ แขนงดนตรีศึกษา
แขนงดนตรีวิทยา (คู่มือนักเรียน : หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี, 2544:11-12)

2.2.2 โครงการหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี

โครงการหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี เป็นโครงการใหม่ของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดลซึ่งรับผิดชอบในการจัดการศึกษาดนตรีในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 - 6 โดย
เริ่มโครงการในปีการศึกษา 2544 เป็นต้นมา

เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2544 สภามหาวิทยาลัยมหิดลได้มีมติเห็นชอบให้วิทยาลัยดุริ
ยางคศิลป์ เปิดสอนดนตรีในระดับเตรียมอุดมดนตรี โดยมีเป้าหมายที่จะเตรียมความพร้อม ฝึก
ทักษะให้กับเด็กที่จะเข้าสู่อาชีพดนตรีในอนาคต

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ได้ให้ความเห็นว่าการจัดการศึกษาวิชาดนตรีในปัจจุบัน เป็นการจั
ดการศึกษาที่รองรับเอาซากปรักหักพังทางการศึกษามาต่อยอด ซึ่งเป็นความล้มเหลวยากที่จะแก้ไข
นอกจากทำหน้าที่ให้การศึกษาดูเหมือนเท่าที่นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ แต่ผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาก็
ไม่สามารถที่จะสร้างนักดนตรีศิลปินที่ยิ่งใหญ่ขึ้นมาได้

ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ คนเก่งหนังสือเป็นคนกลุ่มเดียวที่ได้รับการสนับสนุน
จากรัฐ แต่คนที่มีความสามารถและมีความถนัดทางดนตรีไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร เด็กที่
สนใจดนตรีจึงตกหล่น ไม่ได้เรียนดนตรีเต็มความสามารถ ต้องหลุดออกจากโรงเรียนต้องไปเรียน
วิชาอื่น ทำให้ประเทศขาดบุคลากรทางดนตรีทุกระดับ ตั้งแต่ระดับฝีมือ ระดับอาชีพ และระดับ
ผู้เชี่ยวชาญ

การรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี อายุของผู้เรียนแก่เกินไปที่จะฝึกทักษะให้เก่ง ดังนั้น
จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องผลักดันให้เด็กตัดสินใจที่จะเรียนดนตรีเร็วขึ้น เพื่อว่าวิชาชีพดนตรีจะได้
มีโอกาสเลือกคนได้มากขึ้น คนเก่งคนดีมีโอกาสที่จะเลือกเรียนดนตรีได้มากขึ้น

โครงการหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี เป็นโครงการนำร่องในการพัฒนาวิชาชีพสาขาดนตรี
เพื่อที่จะเตรียมคน เตรียมทักษะฝีมือ ให้คนได้มีความสามารถสูงพอที่จะเข้าสู่อาชีพดนตรีใน
อนาคต การตัดสินใจเข้าสู่อาชีพตั้งแต่อายุน้อย ยิ่งน้อยยิ่งดี เพราะทำให้คนได้ทุ่มเทพลังทุก ๆ
ด้านในการศึกษาดนตรีทั้งพลังกาย จิตใจ เวลา ทรัพย์สินในการลงทุนในการทำงาน

ความชัดเจนในการตัดสินใจเลือกคนตรีเป็นอาชีพ ทิศทางการดำเนินชีวิต ทำให้การจัดการได้ง่ายมากขึ้น คนเก่งได้สู่อชีพคนตรีมากขึ้น โครงการหลักสูตรเตรียมอุดมคนตรี จึงเป็นโครงการที่สำคัญยิ่งในการเปลี่ยนแปลงปรัชญาการศึกษาของชาติด้านคนตรี ซึ่งจะเป็นตัวอย่างให้การศึกษาด้านอื่น ๆ ได้คำนึงถึงด้วย เพราะการศึกษาเป็นรากฐานของชีวิตและเป็นรากฐานของชาติ

หลักสูตรโครงการเตรียมอุดมคนตรี เป็นหลักสูตรที่มีวิชาการทั่วไป จำนวน 30 หน่วยกิต อีก 65 หน่วยกิต เป็นวิชาคนตรี และ 5 หน่วยกิต เป็นวิชาเลือกเสรี

ในกลุ่มวิชาคนตรี 60 หน่วยกิตนั้น จะแบ่งเป็นทฤษฎี ประวัติศาสตร์ ความรู้พื้นฐาน รวม 24 หน่วยกิต และวิชาคนตรีปฏิบัติ จะแบ่งเป็น การปฏิบัติเดี่ยว รวมวงเล็ก รวมวงใหญ่ รวม 18 หน่วยกิต ซึ่งการปฏิบัติเดี่ยวนั้น นักเรียนทุกคนต้องเรียนทุกภาคเรียน และต้องทำการแสดงเดี่ยว 20 นาที ในภาคเรียนสุดท้าย ซึ่งเป็นการแสดงผลงานที่ได้ฝึกฝนการปฏิบัติคนตรีมาตลอด 3 ปี หรือ 6 ภาคการศึกษา (คู่มือนักเรียน : หลักสูตรเตรียมอุดมคนตรี, 2544:23-24)

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกษม รักษาเคน (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเรียนการสอน รายวิชาปฏิบัติลมไม้ โปแกรมวิชาคนตรี ตามหลักสูตรสถาบันราชภัฏ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยวิธีการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ ศึกษาเฉพาะสถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6 สถาบัน ซึ่งมีการเรียนการสอนอยู่ในระหว่างการศึกษาวิจัย ผลการวิจัยพบว่า

ด้านเนื้อหาวิชาปฏิบัติเครื่องลมไม้ : อาจารย์และนักศึกษาให้ความสำคัญต่อการใช้คำพูด ลิ่น นวมและการหมั่นดูแลรักษาความสะอาดเครื่องดนตรี การวางท่าทางปฏิบัติที่สวยงาม การบังคับกล้ามเนื้อระบบหายใจ ใบหน้า ปาก คาง การบังคับเสียง สั้นยาว ให้มีคุณภาพ แต่ไม่พิถีพิถันในการเรียกชื่อของชิ้นส่วนประกอบที่ถอดได้อย่างเป็นแบบแผน

ด้านจุดประสงค์รายวิชาปฏิบัติเครื่องลมไม้ : อาจารย์และนักศึกษาให้ความสำคัญในกฎเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติเครื่องดนตรี ประเมินความสามารถและแปลความหมายจากเสียงดนตรีไปสู่อารมณ์ความรู้สึก รู้จักเชื่อมโยงและเลียนแบบการปฏิบัติได้ดี

ด้านสภาพการสอนและกิจกรรมการสอน : อาจารย์ผู้สอนมีคุณลักษณะส่วนตัวที่ดีแทบทุกด้าน มีความสามารถในการปฏิบัติคนตรี มีการสาธิตการสอน สอนจากง่ายไปหายาก นักศึกษามีวิธีการเรียนหลายทาง เช่น ฝึกตามคำแนะนำของอาจารย์ในคาบการสอน ฝึกตามลำพัง และฝึกบรรเลงรวมกลุ่มกับเพื่อน

ด้านสื่อการเรียนการสอน : นอกเหนือจากเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ดนตรีแล้ว สื่อประเภทอื่นๆ เช่น วิกิพีเดีย แผ่นภาพ แผนภูมิ นำมาใช้ในการเรียนการสอนน้อยมาก

ด้านการวัดและประเมินผล : อาจารย์กำหนดให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบฝีมือปฏิบัติทุกระยะตลอดการเรียน แต่ไม่นิยมทดสอบใดๆ ก่อนการเริ่มเรียนรายวิชาเหล่านี้ ส่วนใหญ่มักเก็บคะแนนระหว่างภาคต่อปลายภาคเรียนเป็น 80 : 20

กิจชัย ส่องเนตร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านวงสะล้อ ซอ ปีน ของครูศิลปินในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน โดยวิธีการสัมภาษณ์ครูกลุ่มศิลปินในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดน่าน การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ได้จำแนกเป็น 4 ประเด็น คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นการเรียนรู้ ขั้นการสร้างประสบการณ์ และขั้นการวัดผลและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบการสอนมี 2 แบบ คือ รูปแบบที่ 1 กระบวนการเรียนรู้แบบในระบบและนอกระบบ ครูศิลปินเป็นผู้เดินทางไปสอนให้ผู้เรียนตามสถานที่ต่างๆ การเรียนรู้โดยครูสอนสาธิต ฝึกเลียนแบบ ทำซ้ำ มีการกำหนดเวลาเรียนที่แน่นอนเรียนรู้ระยะเวลาสั้นๆ สาระการเรียนเป็นเพลงบรรเลงและการขับซอในระดับเบื้องต้น สำหรับการสร้างประสบการณ์โดยการแสดงในโรงเรียนชุมชนและท้องถิ่น การวัดผลและประเมินผลโดยการสังเกตและการปฏิบัติตามที่กำหนด การแบ่งกลุ่ม การทดสอบและการซักถาม รูปแบบที่ 2 ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้แบบพื้นบ้าน มีวิธีการเรียนรู้แบบมุขปาฐะ โดยการใช้คำดู หูฟัง ใจคิด มือเล่น รวมแล้วเรียกว่า “การเรียนรู้ทำ” ผู้เรียนติดตามครูไปแสดงดนตรีพื้นบ้านตามสถานที่ต่างๆ ในงานประเพณี พิธีกรรม เทศกาลของท้องถิ่น ผู้เรียนศึกษาค้นพบความรู้ด้วยตนเอง จากการสังเกต เลียนแบบ ท่องจำ ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีจากของจริง การสร้างประสบการณ์วงซอพื้นบ้านวงสะล้อ ซอ ปีน การวัดผลและประเมินผลโดยการสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมท้องถิ่น

ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนไวโอลิน โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มประชากร คือ นักเรียนไวโอลินที่ศึกษากับผู้วิจัยจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 แบบ คือ (1) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนไวโอลินเพื่อการแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนที่ประสบความสำเร็จอย่างดี, นักเรียนที่ประสบความสำเร็จระดับปานกลางและนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร (2) แบบ

สัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่บ้านและแรงจูงใจที่บ้าน (3) แบบสอบถามผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมที่บ้านที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนไวโอลินได้ดี คือ ลักษณะเครื่องดนตรีที่ดี สถานที่ฝึกซ้อมที่เหมาะสม การมีสื่อทางโสตทัศนที่เอื้อหนุนต่อการเรียนไวโอลิน อุปกรณ์การเรียนไวโอลิน ส่วนปัจจัยทางด้านแรงจูงใจในการเรียนไวโอลินจากที่บ้านที่ดี คือ การมีผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องในบ้านที่เล่นเครื่องดนตรีได้ การฟังดนตรีและประเภทของบทเพลง การเข้าชมการแสดงดนตรี ความต้องการของนักเรียนในการเรียนดนตรีกับความสนใจในดนตรี และการเสริมแรงของผู้ปกครองที่ช่วยสนับสนุนการเรียน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นก่อนการวิจัย

ก่อนการวิจัยเรื่อง กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี กรณีศึกษานักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยเกื้อหนุนให้นักเรียนมีโอกาสในการฝึกซ้อมดนตรี แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับกรณีศึกษาของนักเรียน รวมทั้งปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับฟังแนวทางในการค้นคว้าวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลเอกสาร และแหล่งข้อมูลภาคสนาม

3.1.1 แหล่งข้อมูลเอกสาร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีเก็บข้อมูลแนวคิดและทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข้อมูลต่อไปนี้

- ห้องสมุดดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์
- สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล
- สำนักหอสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อินเทอร์เน็ต

3.1.2 แหล่งข้อมูลภาคสนาม ผู้ทำวิจัยได้สัมภาษณ์ อาจารย์สอนดนตรี นักดนตรีอาชีพ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาของวิทยาลัย นักเรียน เพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องของการเรียนดนตรีและการฝึกซ้อม

3.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในโครงการหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 9 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบเจาะจง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนั้น แบ่งตามเครื่องดนตรี ในกลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind Instrument) คือ ฟลูต (Flute) โอโบ (Oboe) คลาริเน็ต (Clarinet) เบสซูน (Bassoon) และแซกโซโฟน (Saxophone) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีคะแนนความสามารถในการปฏิบัติเครื่องมือเอกคิ-ดีมาก และกลุ่มที่มีคะแนนความสามารถในการปฏิบัติเครื่องมือเอก พอใช้-ปานกลาง โดยให้มีนักเรียนครบทุกเครื่องมือ ทั้ง 5 ประเภทให้ได้จำนวน 9 คน (เนื่องจากเครื่องดนตรีเบสซูน มีเพียง 1 คนในระดับนี้)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

3.3.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ที่ให้นักเรียน ผู้ตอบได้แสดงวิธีการ กระบวนการ และความคิดเห็นส่วนตัว ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 การเรียนดนตรีปฏิบัติเครื่องมือเอกในชั้นเรียนเดี่ยว

ตอนที่ 2 กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2549 ได้แก่

- (1) การเตรียมการซ้อม
- (2) วิธีการซ้อม
- (3) ขั้นตอนการฝึกซ้อม
- (4) การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3.2 เครื่องบันทึกเสียง และแถบบันทึกเสียง

ผู้วิจัยใช้เครื่องบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำกลับมาทบทวนและวิเคราะห์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.4.1 ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล สำนักหอสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และอินเทอร์เน็ต

3.4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3.5 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องกระบวนการฝึกซ้อมดนตรี กรณีศึกษานักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล นำเสนอไว้ในบทที่ 4 ด้วยการบรรยาย สรุปลักษณะการซ้อมของนักเรียนแต่ละคน ตามหลักการที่ได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมดนตรี จากนักเรียนและครูดนตรีทั้ง 6 ท่าน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี กรณีศึกษานักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์และสังเกต เพื่อศึกษากระบวนการฝึกซ้อมดนตรี โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

ชั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

ชั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

ชั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์และสังเกต การฝึกซ้อมของนักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี จำนวน 9 คน ประกอบด้วย เครื่องดนตรี ฟลูต 2 คน โอโบ 2 คน คลาริเน็ต 2 คน แซกโซโฟน 2 คน และบาสซูน 1 คน (เนื่องจากทั้งระดับชั้นมีนักเรียน 1 คน) โดยใช้สัญลักษณ์แทนชื่อนักเรียนแต่ละคนได้แก่ นักเรียน A / B / C / D / E / F / G / H / I

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบดังนี้

นักเรียน A

ชั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

- นักเรียนมีการวางแผนการซ้อมและจัดตารางซ้อม ออกเป็น 2 ช่วง คือ ระหว่าง วันจันทร์ถึงวันศุกร์หลังเลิกเรียนในช่วงเวลา ประมาณ 16.00-18.00 น. และในบางชั่วโมงที่เป็นคาบเรียนที่ว่าง รวมเวลาประมาณวันละ 2-3 ชั่วโมง สำหรับ วันเสาร์และอาทิตย์ รวมถึงช่วงปิดภาคเรียน จะไม่ได้มีกำหนดเวลาชัดเจน จะทำการฝึกซ้อมตามแต่โอกาส หรือเวลาที่สะดวก ไม่มีเวลาที่กำหนดแน่นอน เนื่องจากเพราะคิดว่าเป็นเวลาพักผ่อน ซึ่งในบางวันอาจจะไม่ได้ฝึกซ้อม
- นักเรียนสามารถแยกแยะได้ว่า จะฝึกซ้อมช่วงไหนของเพลง และรู้ว่า จะทำการซ้อมเพื่อต้องการแก้ไขที่จุดไหนบ้าง เนื่องจากครูผู้สอนได้ทำการแนะนำอย่างละเอียดในชั่วโมงเรียนมาก่อนแล้ว

- นักเรียนคิดว่า ตัวนักเรียนเองมีความใส่ใจในการฝึกซ้อมอย่างดีทุกวัน แต่บางครั้งอาจจะไม่ค่อยมีสมาธิ เนื่องจากมีความกังวลกับการเรียนหรือการบ้านในวิชาอื่นๆ

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- นักเรียนพยายามทำการฝึกซ้อมเป็นประจำตามตารางเวลาที่กำหนดไว้ แต่บางวันอาจมีเวลาซ้อมน้อยลง เนื่องจากห้องซ้อมไม่พอ เพราะมีนักเรียนมาใช้บริการห้องซ้อมของวิทยาลัยจำนวนมาก
- นักเรียนสามารถฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขในเรื่องที่ยังทำไม่ได้หรือทำได้ไม่ดี ไปทีละอย่าง และถูกต้องตามเทคนิค แต่ไม่ได้ทำการจดบันทึกเอาไว้ในโน้ตเพลงหรือในสมุดบันทึก จึงทำให้บางครั้งละเลยไปบางจุด และคิดว่าต้องซ้อมในจุดที่โน้ตยากให้ได้ จนกระทั่งลืมซ้อมในจุดที่ง่าย
- นักเรียนไม่เคยซ้อมโดยดูท่าทางการเล่นจากกระจก เพราะคิดว่าไม่สำคัญ และไม่เคยซ้อมแบบการแสดงจริง ตั้งแต่ต้นจนจบเพลงเพราะไม่เคยถูกฝึกมา จึงไม่ทราบวิธีการนี้ เมื่อถึงคราวแสดงจริงจึงมักจะตื่นเต้น และไม่สามารถทำได้เหมือนกับที่ได้ซ้อมมา

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนไม่ได้ใส่ใจในการฝึกซ้อมโดยฝึกท่าทางการวางมือ ไหล่ คอ หรือการยืน การนั่งให้ถูกต้องตลอดเวลา
- นักเรียนฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง และฝึกไล่นิ้วเป็นประจำโดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะ และเพิ่มความเร็วไปตามแบบบทฝึก เทคนิคต่างๆที่ครูมอบหมายให้
- นักเรียนไม่ได้ฝึกการหายใจ และทำการอบอุ่นร่างกาย (Warm up) ก่อนการฝึกซ้อม เนื่องจากลืมว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำทุกครั้ง
- นักเรียนได้ฝึกบทเพลงฝึกหัด (Etude) และบทเพลง (Piece) เป็นประจำ โดยพยายามฝึกการแสดงออกถึงอารมณ์เพลงตามที่ได้เรียนมาด้วย

ขั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

นักเรียนฟังเพลงที่เรียนอยู่ จากแผ่นบันทึกเสียงบ้าง แต่ไม่มากและไม่ค่อยได้ฟังเพลงอื่นๆ นอกเหนือจากที่เรียน แต่ได้ฟังการแสดงคอนเสิร์ต ที่จัดแสดงขึ้นในวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ

นักเรียน B

ขั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

- นักเรียนได้ทำการวางแผนและกำหนดเวลาในการฝึกซ้อมช่วงวันจันทร์ – ศุกร์ ประมาณ 3 ชั่วโมง ต่อวัน โดยแบ่งเป็น 3 ช่วง ช่วงละประมาณ 1 ชั่วโมง คือ 7.00 – 8.00 น. , 12.00 – 13.00 น. , 17.00 – 18.00 น. เพราะไม่สามารถซ้อมได้นานติดต่อกัน เนื่องจากจะเจ็บปากมาก บางวันไม่สามารถซ้อมในช่วงเย็นได้ เพราะต้องเข้าร่วมกิจกรรมรวมวง หรือเตรียมตัวฟังการแสดงคอนเสิร์ต ที่วิทยาลัยจัดขึ้น สำหรับวันเสาร์ และวันอาทิตย์ ฝึกซ้อมประมาณ 3 ชั่วโมง ช่วงเวลาประมาณ 13.00 – 16.00 น.
- นักเรียนไม่ค่อยมีสมาธิในการฝึกซ้อมเนื่องจาก ไม่มีห้องซ้อมจึงต้องซ้อมตามระเบียบทางเดิน จึงมีเสียงรบกวนมากและมักมีเพื่อนหรือรุ่นพี่มาชวนคุย
- นักเรียนคิดว่าตัวนักเรียนเองมีความพยายามและใส่ใจในการฝึกซ้อมน้อยลง เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2548 เพราะรู้สึกว่าการซ้อมซ้ำๆ นานเกินไปและมีวิธีการสอนที่ทำให้ไม่สนใจที่จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น จึงทำให้การฝึกซ้อมไม่ค่อยก้าวหน้า

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- นักเรียนพยายามฝึกซ้อมให้ได้สม่ำเสมอ แต่มีอุปสรรคที่ไม่สามารถทำให้ซ้อมได้ต่อเนื่องสม่ำเสมอ คือ นักเรียนต้องทำลิ้นสำหรับเป่า (Reed) ด้วยตัวเอง ซึ่งใช้เวลาค่อนข้างมาก จึงทำให้เสียเวลาการฝึกซ้อม และต้องแบ่งเวลาสำหรับดูคอนเสิร์ตในช่วงหลังเลิกเรียนด้วย
- นักเรียนรู้และเข้าใจว่าจะซ้อมในจุดไหนเพื่อแก้ไขปัญหานั้นๆ อย่างไร แต่ไม่สามารถทำได้ครบในการซ้อมแต่ละวัน จึงต้องแบ่งไปซ้อมในวันอื่น
- นักเรียนไม่เคยซ้อมโดยดูท่าทางการเล่นจากกระจก เพราะไม่คิดว่าเป็นสิ่งจำเป็นในขณะนี้ และไม่เคยซ้อมแบบการแสดงจริง ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง เพราะไม่เห็นความสำคัญจึงยังไม่ได้ทำ
- นักเรียนใช้เครื่องเคาะจังหวะ และเครื่องเทียบเสียงช่วยในการฝึกซ้อมไม่มาก เพราะคิดว่าครูผู้สอนไม่ได้บังคับในเรื่องนี้ แต่จะเน้นให้แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกของบทเพลงมากกว่า

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนไม่ได้ใส่ใจในการฝึกซ้อมโดยฝึกท่าทางการวางมือ ไหล่ คอ หรือการยืน การนั่งให้ถูกต้องตลอดเวลา

- นักเรียนพยายามฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง และฝึกไล่นิ้วตามเทคนิคที่มีอยู่ในบทฝึกต่างๆ แต่ไม่ค่อยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะ เพราะครูผู้สอนไม่ได้เน้นหรือบังคับ แต่จะเน้นในฝึกซ้อมด้วยการแสดงความรู้สึกทางอารมณ์มากกว่า นอกจากนี้นักเรียนยังได้ซ้อมการไล่นิ้ว (Fingering) โดยไม่ใช้เครื่องดนตรีในช่วงเวลาที่อยู่บนรถเมล์ด้วย โดยเปิดโน้ตเพลงดูตามไป
- นักเรียนไม่ได้ฝึกการหายใจ และทำการอบอุ่นร่างกาย (Warm up) ก่อนการฝึกซ้อม เนื่องจากลืมว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำทุกครั้ง
- นักเรียนได้ฝึกบทเพลงฝึกหัด (Etude) และบทเพลง (Piece) เป็นประจำ โดยพยายามฝึกการแสดงออกถึงอารมณ์เพลงตามที่ได้เรียนมาด้วย

ขั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- นักเรียนมีโอกาสฟังคอนเสิร์ต และฟังแผ่นบันทึกเสียงสม่ำเสมอเพราะมีความชอบเป็นการส่วนตัว และครูผู้สอนเน้นให้ทำด้วย
- นักเรียนมีโอกาสแสดงเดี่ยว และกลุ่มเล็กๆ ประมาณภาคเรียนละ 1 ครั้ง และได้ฝึกการแสดงจริงจากชั้นเรียนกลุ่ม (Studio Class) และมีเพื่อนๆ ให้ความคิดเห็น ดิชม และคิดว่าการที่ครูมีกำหนดการแสดงให้ นั้น มีส่วนในการช่วยกระตุ้นให้เกิดความตั้งใจซ้อมมากขึ้น

นักเรียน C

ขั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

- นักเรียนไม่ได้จัดตารางเวลาในการฝึกซ้อมอย่างชัดเจนในช่วงเปิดภาคเรียน มีเวลาซ้อมในช่วงวันจันทร์ – ศุกร์ วันละประมาณ 1 – 2 ชั่วโมง ตามแต่โอกาสหรือตามความรู้สึกว่าต้องซ้อม โดยฝึกซ้อมประมาณ 3 วัน และหยุดประมาณ 2 วัน สำหรับวันเสาร์ – อาทิตย์มักจะไม่ได้ซ้อม ยกเว้นช่วงใกล้สอบปลายภาค อาจจะซ้อมวันละ 1 – 2 ชั่วโมง ในช่วงปิดภาคเรียน ซ้อมน้อยมาก ส่วนใหญ่รอให้ใกล้เปิดเทอมก่อนจึงจะเริ่มกลับมาฝึกซ้อม ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ไม่ได้อยากเรียนเครื่องดนตรีชนิดนี้อย่างจริงจัง แต่มาสอบเข้าที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เพราะแม่อยากให้มาเรียน
- นักเรียนคิดว่าตัวนักเรียนเองไม่ค่อยใส่ใจศึกษาบทเพลง เพื่อเตรียมการซ้อม แต่จะซ้อมตามที่ครูผู้สอนเน้นย้ำให้ทำให้ได้จริงๆ สำหรับการเรียนเดี่ยวในครั้งต่อไป

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- ในแต่ละสัปดาห์นักเรียนมักจะเว้นการฝึกซ้อมบ่อยๆ จึงทำให้การฝึกซ้อมไม่ต่อเนื่อง เพราะว่าอยากไปทำกิจกรรมอย่างอื่นมากกว่า
- นักเรียน ไม่ได้ทำการฝึกซ้อมครบทุกเรื่อง บางครั้งซ้อมเฉพาะแบบฝึกหัด บางครั้งซ้อมเฉพาะบทเพลง และไม่ค่อยมีสมาธิในการฟังเสียงของตัวเองมากนัก
- การแก้ไขข้อบกพร่อง ในจุดที่ยังไม่ได้นั้นเป็นไปอย่างช้าๆและมักจะถูกครูผู้สอนว่ากล่าวช้าๆบ่อยครั้ง
- นักเรียนไม่เคยซ้อมโดยดูท่าทางการเล่นจากกระจก เพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องสำคัญ และไม่เคยซ้อมแบบการแสดงจริง ตั้งแต่ต้นจนจบเพลงเพราะไม่เคยถูกฝึกมา จึงไม่ทราบวิธีการนี้เมื่อถึงคราวแสดงจริงจึงมักจะตื่นเต้น และไม่สามารถทำได้เหมือนกับที่ได้ซ้อมมา

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนไม่ได้ฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง และฝึกไล่นิ้ว เป็นประจำโดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะ และเพิ่มความเร็วไปตามแบบบทฝึก เทคนิคต่างๆที่ครูมอบหมายให้
- นักเรียนไม่ได้ฝึกการหายใจ และทำการอบอุ่นร่างกาย (Warm up) ก่อนการฝึกซ้อม เนื่องจากลืมนว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำทุกครั้ง
- นักเรียนไม่ได้ใส่ใจให้ความสำคัญกับการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอและไม่ได้ฝึกไล่นิ้ว (Fingering) เป็นประจำเพราะนักเรียนไม่มีเครื่องเคาะจังหวะ และเครื่องเทียบเสียงเป็นของตัวเอง จึงไม่ค่อยมีโอกาสใช้ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้ง โดยในบางครั้งจะขอยืมเพื่อน
- นักเรียนไม่ได้ฝึกบทเพลงฝึกหัด (Etude) และบทเพลง (Piece) อย่างสม่ำเสมอ จึงมีพัฒนาการที่ช้า ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องสอนซ้ำแบบเดิม ไม่ได้ให้บทเพลงใหม่มาฝึกเพิ่มเติม

ขั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- นักเรียนไม่ได้สนใจฟังการแสดงคอนเสิร์ต หรือฟังแผ่นบันทึกเสียงเพลงที่ใช้ในการเรียน เพราะนักเรียนสนใจฟังเพลง ป๊อป เพลงร็อค มากกว่า

นักเรียน D

ขั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

- นักเรียนมีกำหนดเวลาในการฝึกซ้อมเป็นประจำในช่วงวันจันทร์ – ศุกร์ คือ ชั่วโมงที่ว่าง ไม่มีคาบเรียนในแต่ละวัน และตอนเย็นหลังเลิกเรียนประมาณ 16.00 – 18.00 น. รวมแล้ว

วันละประมาณ 3 – 4 ชั่วโมง แต่มักจะมีวันที่ไม่ได้ฝึกซ้อมเพราะรู้สึกเบื่อประมาณสัปดาห์ละ 1-2 วัน สำหรับวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ไม่ค่อยได้ฝึกซ้อมเพราะไม่มีสมาธิ ถูกรบกวนจากโทรทัศน์ เกมส์ คอมพิวเตอร์และมีกิจกรรมเรียนพิเศษวิชาเปียโนและการแต่งเพลง

- นักเรียนคิดว่าตัวเองมีความใส่ใจในการฝึกซ้อมและมีสมาธิในการฝึกซ้อมอย่างดี ไม่ค่อยสนใจคนอื่น ๆ เมื่อฝึกซ้อมอยู่คนเดียว
- นักเรียนสามารถแยกแยะได้ว่าจะฝึกซ้อมช่วงไหนของเพลง และรู้ว่า จะทำการซ้อมเพื่อต้องการแก้ไขที่จุดไหนบ้าง เนื่องจากครูผู้สอนได้ทำการแนะนำอย่างละเอียดในชั่วโมงเรียนมาก่อนแล้ว

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- นักเรียนพยายามทำการฝึกซ้อมเป็นประจำตามตารางเวลาที่กำหนดไว้ และหาเวลาซ้อมเพิ่มเติมได้อีกจากเวลาที่ว่างในบางคาบเรียน
- นักเรียนคิดว่าสามารถซ้อมได้ครบทุกเรื่องและสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ที่จุดต่อเนื่องกันไป ทั้งที่เป็นส่วนยากและง่าย
- นักเรียนไม่เคยซ้อมโดยดูกระจก
- เมื่อฝึกซ้อมแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆแล้ว นักเรียนมักจะซ้อมเพลง โดยเล่นตั้งแต่ต้นจนจบอยู่เสมอ ให้เหมือนกับการแสดงจริง

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนไม่ได้ใส่ใจในการฝึกซ้อมโดยฝึกท่าทางการวางมือ ไหล่ คอ หรือการยืน การนั่งให้ถูกต้องตลอดเวลา
- นักเรียนฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง และฝึกไล่นิ้วเป็นประจำโดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะ และเพิ่มความเร็วไปตามแบบบทฝึก เทคนิคต่างๆที่ครูมอบหมายให้
- นักเรียนไม่ได้ฝึกการหายใจ และทำการอบอุ่นร่างกาย (Warm up) ก่อนการฝึกซ้อม เนื่องจากลืมว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำทุกครั้ง
- นักเรียนได้ฝึกบทเพลงฝึกหัด (Etude) และบทเพลง (Piece) เป็นประจำ โดยพยายามฝึกการแสดงออกถึงอารมณ์เพลงตามที่ได้เรียนมาด้วย

ขั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- นักเรียนมีโอกาสดึงการแสดงคอนเสิร์ตและฟังแผ่นบันทึกเสียงเป็นประจำ ครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือดี โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความสนใจ กระจือรือร้น ครูผู้สอนก็อาจจะให้

นักเรียนยิ้มแผ่นกลับไปฟังด้วย

- นักเรียนมีโอกาสในการแสดงบ่อยๆ เพราะครูช่วยจัดการแสดงให้ การฝึกแสดงเดี๋ยวมักใช้เวลาในชั้นเรียนรวม (studio class)

นักเรียน E

ขั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

- นักเรียนได้วางแผนการฝึกซ้อมโดยกำหนดเวลาในช่วงวันจันทร์ – ศุกร์ ใช้เวลาช่วงเย็น 18.00 -21.00 น. เนื่องจากเป็นช่วงที่หาห้องฝึกซ้อมได้ง่ายขึ้น และซ้อมเพิ่มเติมอีกในเวลาว่างในวันเสาร์ – อาทิตย์ จะฝึกซ้อมได้น้อย เพราะมีกิจกรรมอื่นด้วย และต้องการพักผ่อนบ้าง และเมื่ออยู่ที่บ้านไม่ค่อยมีสมาธิ ในช่วงปิดภาคเรียนจะมาอยู่หอพักในมหาวิทยาลัยด้วย เพราะต้องการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง โดยฝึกซ้อมได้ถึงวันละประมาณ 5 – 6 ชั่วโมง นักเรียนใช้เวลาฝึกซ้อมในช่วงปิดภาคเรียนอย่างมาก เพราะครูผู้สอนจะให้โน้ตเพลงและแบบฝึกหัดตั้งแต่ก่อนปิดภาคเรียน เมื่อเปิดภาคเรียนมาใหม่ครูผู้สอนจะสอนอย่างรวดเร็วและเน้นให้ทำทุกอย่างในปริมาณที่มากที่สุด
- นักเรียนสามารถแยกแยะได้ว่า จะฝึกซ้อมช่วงไหนของเพลง และรู้ว่า จะทำการซ้อมเพื่อต้องการแก้ไขที่จุดไหนบ้าง เนื่องจากครูผู้สอนได้ทำการแนะนำอย่างละเอียดในชั่วโมงเรียนมาก่อนแล้ว
- นักเรียนคิดว่า ตัวนักเรียนเองมีความใส่ใจในการฝึกซ้อมอย่างดีทุกวัน แต่บางครั้งอาจจะไม่ค่อยมีสมาธิ เนื่องจากมีความกังวลกับการเรียนหรือการบ้านในวิชาอื่นๆ
- ในขณะที่ฝึกซ้อมนักเรียนมีสมาธิอย่างดี ไม่ค่อยคิดเรื่องอื่น

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- นักเรียนพยายามฝึกซ้อมเป็นประจำ ตามตารางที่กำหนดไว้แต่อาจหยุดซ้อมไปบางวันเนื่องจากมีวันที่ต้องเรียนวิชาทหาร (ร.ด.) หรือไปฟังคอนเสิร์ต
- นักเรียนแบ่งการฝึกซ้อมเป็นหัวข้อเรื่องละวัน เช่น วันจันทร์ฝึกซ้อมเฉพาะบันไดเสียง ทุกบันไดเสียง วันอังคารฝึกซ้อมเฉพาะแบบฝึกหัด (Etude) วันพุธฝึกซ้อมเพลง เพราะคิดว่า ถ้าฝึกซ้อมทุกๆ เรื่องใน 1 วัน จะไม่ได้ผล ไม่พัฒนา
- นักเรียนฝึกซ้อมได้สม่ำเสมอ เพราะไม่ชอบไปเที่ยวหรือไปทำกิจกรรมอื่นๆ เคยหยุดซ้อมนานหลายวัน เฉพาะช่วงไปฝึกภาคสนามวิชาทหาร (ร.ด.) ถ้าหยุดซ้อมวันไหนจะรู้สึกหงุดหงิดมาก

- ไม่เคยฝึกซ้อมเหมือนการแสดงจริง เพราะในการสอบปลายภาค ครูผู้สอนจะเลือกเพลงให้สอบและให้แสดงเฉพาะบางจุดบางช่วงของเพลง

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนไม่ได้ใส่ใจในการฝึกซ้อมโดยฝึกท่าทางการวางมือ ไหล่ คอ หรือการยืน การนั่งให้ถูกต้องตลอดเวลา
- นักเรียนฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง และฝึกไล่นิ้ว เป็นประจำโดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะ และเพิ่มความเร็วไปตามแบบบทฝึก เทคนิคต่างๆที่ครูมอบหมายให้
- นักเรียนไม่ได้ฝึกการหายใจ และทำการอบอุ่นร่างกาย (Warm up) ก่อนการฝึกซ้อม เนื่องจากลืมว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำทุกครั้ง
- นักเรียนได้ฝึกบทเพลงฝึกหัด (Etude) และบทเพลง (Piece) เป็นประจำ โดยพยายามฝึกการแสดงออกถึงอารมณ์เพลงตามที่ได้เรียนมาด้วย

ขั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- นักเรียนมีโอกาสฟังคอนเสิร์ตที่วิทยาลัยจัดขึ้นเป็นประจำ และได้ฟังเพลงที่เรียนจากแผ่นบันทึกเสียงสม่ำเสมอ และนักเรียนจะหาโน้ตเพลงหรือแบบฝึกหัดใหม่ๆมาฝึกซ้อมเพิ่มเติมเองเสมอ

นักเรียน F

ขั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

- นักเรียนสามารถวางแผนและกำหนดเวลาซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 7.00 – 8.00 น. , 17.00 – 18.00 น. และในบางคาบเรียนที่มีเวลาว่าง สำหรับช่วงวันหยุด วันเสาร์ – อาทิตย์ เวลาซ้อมไม่แน่นอน ต้องมาฝึกซ้อมที่วิทยาลัยและช่วงปิดภาคเรียนไม่ค่อยได้ฝึกซ้อม จะเริ่มฝึกซ้อมอีกครั้งช่วงใกล้เปิดภาคเรียนใหม่
- นักเรียนรู้ว่าต้องฝึกซ้อมช่วงที่ยากที่จุดไหนบ้าง หรือจุดที่ครูเน้นให้ซ้อมมากๆ แต่ไม่สามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้มากนัก ส่วนใหญ่ต้องให้ครูผู้สอนช่วยแก้ไขในชั่วโมงเรียน
- นักเรียนไม่สามารถฝึกซ้อมได้อย่างสม่ำเสมอ เพราะรู้ตัวว่ายังไม่มีความเอาใจใส่มากนัก และคิดว่าไม่มีแรงจูงใจให้ขยันฝึกซ้อม

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- นักเรียนฝึกซ้อมเป็นประจำตามเวลาที่ตัวเองกำหนดแต่ทำไม่ได้ไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- นักเรียนไม่เคยซ้อมโดยดูท่าทางการเล่นจากกระดาน เพราะคิดว่าไม่สำคัญ
- นักเรียนไม่เคยซ้อมแบบการแสดงจริง ตั้งแต่ต้นจนจบเพลงเพราะไม่เคยถูกฝึกมา จึงไม่ทราบวิธีการนี้ เมื่อถึงคราวแสดงจริงจึงมักจะตื่นเต้น และไม่สามารถทำได้เหมือนกับที่ได้ซ้อมมา

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนไม่ได้ใส่ใจในการฝึกซ้อม โดยฝึกท่าทางการวางมือ ใหญ่ คอ หรือการยืน การนั่งให้ถูกต้องตลอดเวลา
- นักเรียนฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง และฝึกไล่นิ้วเป็นประจำโดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะ และเพิ่มความเร็วไปตามแบบบทฝึก เทคนิคต่างๆที่ครูมอบหมายให้
- นักเรียนไม่ได้ฝึกการหายใจ และทำการอบอุ่นร่างกาย (Warm up) ก่อนการฝึกซ้อม เนื่องจากลืมว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำทุกครั้ง

ขั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- นักเรียนมีโอกาสดูการแสดงคอนเสิร์ตเป็นประจำและฟังแผ่นบันทึกเสียงเพลงที่เรียนสม่ำเสมอ
- นักเรียนมีโอกาสดูภาคเรียนละ 2 ครั้ง เพราะครูผู้สอนจัดให้
- นักเรียนเคยสมัครเข้าร่วม โครงการค่ายดนตรีของสถาบันอื่นในช่วงปิดภาคเรียนและคิดว่าได้ประโยชน์มาก ทำให้ฝึกซ้อมมากขึ้น เพราะได้เรียนกับครูที่เข้าใจกัน และบรรยากาศโดยรวมทำให้อยากฝึกซ้อมมีแรงจูงใจมากขึ้น

นักเรียน G

ขั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

- นักเรียนมีการวางแผนและกำหนดเวลาฝึกซ้อมในช่วงเปิดเทอม วันจันทร์ – ศุกร์ หลังเลิกเรียนประมาณ 2 ชั่วโมง เวลา 17.00 – 19.00 น. และในชั่วโมงว่างที่ไม่มีเรียนในบางวัน สำหรับวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ และช่วงปิดภาคเรียนไม่ค่อยได้ฝึกซ้อม เพราะไม่สะดวก เนื่องจากที่บ้านไม่มีห้องซ้อมดนตรีจึงทำให้เสียงดังรบกวนคนอื่น

- นักเรียนสามารถแยกแยะได้ว่าจะฝึกซ้อมช่วงไหนของเพลง และรู้ว่า จะทำการซ้อมเพื่อต้องการแก้ไขที่จุดไหนบ้าง เนื่องจากครูผู้สอนได้ทำการแนะนำอย่างละเอียดในชั่วโมงเรียนมาก่อนแล้ว
- นักเรียนคิดว่า ตัวนักเรียนเองมีความใส่ใจในการฝึกซ้อมอย่างดีทุกวัน แต่บางครั้งอาจจะไม่ค่อยมีสมาธิ เนื่องจากมีความกังวลกับการเรียนหรือการบ้านในวิชาอื่นๆ

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- ช่วงเปิดภาคเรียนสามารถทำการฝึกซ้อมได้ค่อนข้างสม่ำเสมอและฝึกครบทุกเรื่องคือแบบฝึกหัด บันไดเสียง บทเพลง มีความคืบหน้าอย่างค่อยเป็นค่อยไป
- ช่วงปิดภาคเรียน การฝึกซ้อมทำได้น้อยและไม่สม่ำเสมอ ต้องแบ่งเรื่องฝึกซ้อม เช่น วันที่ 1 ซ้อมแบบฝึกหัด วันที่ 2 ฝึกซ้อมบันไดเสียงและเทคนิค วันที่ 3 ซ้อมบทเพลง
- นักเรียนไม่เคยฝึกซ้อมเหมือนการแสดงจริงที่เล่นตั้งแต่ต้นจนจบ และมีคนดู ไม่เคยรู้วิธีการเช่นนี้มาก่อน

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนไม่ได้ใส่ใจในการฝึกซ้อมโดยฝึกท่าทางการวางมือ ไหล่ คอ หรือการยืน การนั่งให้ถูกต้องตลอดเวลา
- นักเรียนฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง และฝึกไล่นิ้ว เป็นประจำโดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะ และเพิ่มความเร็วไปตามแบบบทฝึก เทคนิคต่างๆที่ครูมอบหมายให้
- นักเรียนไม่ได้ฝึกการหายใจ และทำการอบอุ่นร่างกาย (Warm up) ก่อนการฝึกซ้อม เนื่องจากลืมนว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำทุกครั้ง
- นักเรียนได้ฝึกบทเพลงฝึกหัด (Etude) และบทเพลง (Piece) เป็นประจำ โดยพยายามฝึกการแสดงออกถึงอารมณ์เพลงตามที่ได้เรียนมาด้วย

ขั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- นักเรียนมีโอกาสดึงการแสดงคอนเสิร์ตที่วิทยาลัยจัดขึ้นและฟังแผ่นบันทึกเสียงที่หลากหลายรูปแบบอย่างสม่ำเสมอ
- นักเรียนฝึกตัวเองเพิ่มเติมด้านการอ่านโน้ต (sight read) เป็นประจำในการซ้อมทุกครั้ง

นักเรียน H

ขั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

- นักเรียนไม่ได้วางแผนการซ้อมโดยการกำหนดเวลาที่แน่นอนแต่พยายามซ้อมทุกๆวัน ใช้เวลามากหรือน้อยต่างกันในแต่ละวัน ใช้ความรู้สึกอยากซ้อมหรือไม่อยากซ้อมเป็นหลักแต่ส่วนใหญ่ใช้เวลาหลังเลิกเรียน เคยฝึกซ้อมมากที่สุดวันละประมาณ 3 ชั่วโมง สำหรับวันหยุดเสาร์- อาทิตย์และช่วงปิดภาคเรียนปฏิบัติเช่นเดียวกัน
- นักเรียนคิดว่ามีสมาธิในการซ้อมเป็นอย่างดี เพราะในการซ้อมแต่ละครั้งจะมีความรู้สึกอยากซ้อม ไม่รู้สึกว่าต้องบังคับตัวเอง
- นักเรียนสามารถแยกแยะได้ว่าจะฝึกซ้อมช่วงไหนของเพลง และรู้ว่าจะทำการซ้อมเพื่อต้องการแก้ไขที่จุดไหนบ้าง เนื่องจากครูผู้สอนได้ทำการแนะนำอย่างละเอียดในชั่วโมงเรียนมาก่อนแล้ว

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- นักเรียนพยายามทำการฝึกซ้อมเป็นประจำตามตารางเวลาที่กำหนดไว้ แต่บางวันอาจมีเวลาซ้อมน้อยลง เนื่องจากห้องซ้อมไม่พอ เพราะมีนักเรียนมาใช้บริการห้องซ้อมมาก
- นักเรียนสามารถฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขในเรื่องที่ยังทำไม่ได้หรือทำได้ไม่ดี ไปทีละอย่าง และถูกต้องตามเทคนิค แต่ไม่ได้ทำการจดบันทึกเอาไว้ในโน้ตเพลงหรือในสมุดบันทึก จึงทำให้บางครั้งละเลยไปบางจุด และคิดว่าต้องซ้อมในจุดที่โน้ตยากให้ได้ จนกระทั่งลืมซ้อมในจุดที่ง่าย
- นักเรียนไม่เคยซ้อมโดยดูท่าทางการเล่นจากกระจก เพราะคิดว่าไม่สำคัญ และไม่เคยซ้อมแบบการแสดงจริง ตั้งแต่ต้นจนจบเพลงเพราะไม่เคยถูกฝึกมา จึงไม่ทราบวิธีการนี้ เมื่อถึงคราวแสดงจริงจึงมักจะตื่นเต้น และไม่สามารถทำได้เหมือนกับที่ได้ซ้อมมา

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนไม่ได้ใส่ใจในการฝึกซ้อมโดยฝึกท่าทางการวางมือ ไหล่ คอ หรือการยืน การนั่งให้ถูกต้องตลอดเวลา
- นักเรียนฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง และฝึกไล่นิ้วเป็นประจำโดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะ และเพิ่มความเร็วไปตามแบบบทฝึก เทคนิคต่างๆที่ครูมอบหมายให้
- นักเรียนไม่ได้ฝึกการหายใจ และทำการอบอุ่นร่างกาย (Warm up) ก่อนการฝึกซ้อม เนื่องจากลืมว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำทุกครั้ง

- นักเรียนได้ฝึกบทเพลงฝึกหัด (Etude) และบทเพลง (Piece) เป็นประจำ โดยพยายามฝึกการแสดงออกถึงอารมณ์เพลงตามที่ได้เรียนมาด้วย

ขั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- นักเรียนมีโอกาสดึงการแสดงคอนเสิร์ตที่วิทยาลัยจัดสม่ำเสมอ และฟังแผ่นบันทึกเสียงเป็นประจำ
- นักเรียนยังไม่มีโอกาสแสดงเดี่ยวแต่ได้แสดงเป็นกลุ่ม ซึ่งคิดว่าการแสดงจะช่วยทำให้เรา รู้สึกขยันมากขึ้น

นักเรียน I

ขั้นที่ 1 การเตรียมการฝึกซ้อม

- นักเรียนวางแผนกำหนดการฝึกซ้อมโดยมีเป้าหมายอื่นด้วย นอกจากการสอบในแต่ละภาคเรียน คือสอบคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรมค่ายดนตรีอาเซียน และเข้าประกวดเยาวชนคนตรีด้วย โดยทำการฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาความสามารถในคราวเดียวกัน เพราะสามารถใช้เพลงที่กำลังเรียนนำไปสอบคัดเลือกและแข่งขัน ในช่วงเวลาเปิดภาคเรียน วันจันทร์ – ศุกร์ นักเรียนจะได้ฝึกซ้อมช่วงหลังเลิกเรียนเวลา 16.00 – 21.00 น. และในชั่วโมงที่ว่างด้วยเฉลี่ยวันละประมาณ 5 ชั่วโมง ในวันเสาร์ – อาทิตย์และช่วงปิดภาคเรียน นักเรียนต้องไปสอนวงโยชวาทิต และฝึกซ้อมตัวเองไปด้วยพร้อมกันใช้เวลาประมาณ 3 – 4 ชั่วโมงต่อวัน
- นักเรียนรู้ว่าจะต้องทำการฝึกซ้อมอะไรบ้าง เพราะครูผู้สอนสั่งการบ้านอย่างละเอียด โดยทำสมุดบันทึกให้นักเรียนไว้ดู และแบ่งหัวข้อเรื่องการฝึกซ้อมครบทุกเรื่อง และสอนให้แบ่งเวลาในการฝึกซ้อมแต่ละเรื่องด้วย

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- นักเรียนมีวินัยในการฝึกซ้อมที่ดีมาก และสามารถทำได้สม่ำเสมอทุกวัน และมีสมาธิในการฝึกซ้อมอย่างดี แม้จะมีเพื่อนมาชวนไปเล่นเกมหรือทำกิจกรรมอื่นๆ แต่ก็ไม่ไป
- นักเรียนสามารถฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขในเรื่องที่ยังทำไม่ได้หรือทำไม่ได้ดี ไปทีละอย่าง และถูกต้องตามเทคนิค
- นักเรียนไม่เคยซ้อมโดยดูท่าทางการเล่นจากกระจก เพราะคิดว่าไม่ทราบมาก่อน และไม่เคยซ้อมแบบการแสดงจริง ตั้งแต่ต้นจนจบเพลงเพราะไม่เคยถูกฝึกมา จึงไม่ทราบวิธีการนี้ เมื่อถึงคราวแสดงจริงจึงมักจะตื่นเต้น และไม่สามารถทำได้เหมือนกับที่ได้ซ้อมมา

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนใส่ใจการฝึกซ้อม โดยฝึกให้ท่าทางการ วางมือ ไหล่ คอ หรือการยืน นั่ง ให้ถูกต้องเสมอ
- นักเรียนฝึกหายใจ การอบอุ่นร่างกาย(warm up) ก่อนการฝึกซ้อมทุกครั้ง
- นักเรียนฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง และฝึกไถ่นิ้ว เป็นประจำโดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะ และเพิ่มความเร็วไปตามแบบบทฝึก เทคนิคต่างๆที่ครูมอบหมายให้
- นักเรียนได้ฝึกบทเพลงฝึกหัด (Etude) และบทเพลง (Piece) เป็นประจำ โดยพยายามฝึกการแสดงออกถึงอารมณ์เพลงตามที่ได้เรียนมาด้วย

ขั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- นักเรียนมีโอกาสฟังการแสดงคอนเสิร์ตอย่างสม่ำเสมอ และฟังแผ่นบันทึกเสียงเป็นประจำ เพราะครูผู้สอนเน้นให้ฟังมากๆ และให้นักเรียนขอยืมแผ่นบันทึกเสียงจากครูได้ด้วย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องกระบวนการฝึกซ้อมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) กรณีศึกษานักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการฝึกซ้อมดนตรีของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนปฏิบัติเกี่ยวกับครูผู้สอนมาแล้วว่า มีความรู้ในเรื่องการฝึกซ้อม และนำไปปฏิบัติได้จริงหรือไม่

ในการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล และทำการศึกษาวิเคราะห์สรุปผลเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

5.1 สรุปผล

ขั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

- นักเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาช่วงเปิดภาคเรียนในวันจันทร์ – ศุกร์ หลังเลิกเรียนช่วงเวลา 16.00 – 19.00 น. ประมาณ 3 ชั่วโมง เป็นเวลาสำหรับฝึกซ้อมมากที่สุด มีนักเรียนบางคน (จำนวนน้อย) ที่ซ้อมในช่วงเช้า 7.00 – 8.00 น. ซึ่งเป็นช่วงก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ และในบางชั่วโมงเรียนที่ตารางเรียนว่าง ส่วนวันเสาร์ – อาทิตย์ เป็นวันที่นักเรียนได้ฝึกซ้อมไม่มากและไม่สม่ำเสมอ เพราะมีกิจกรรมอื่นที่สนใจและรู้สึกอยากพักผ่อน
- สำหรับช่วงปิดภาคเรียน เป็นช่วงเวลาที่นักเรียนอยากพักผ่อน และไม่สะดวกในการฝึกซ้อมที่บ้าน จึงหยุดฝึกซ้อมไปช่วงหนึ่ง และจะเริ่มกลับมาฝึกซ้อมอีกช่วงใกล้เปิดภาคเรียนใหม่
- นักเรียนเกือบทุกคนวางแผนกำหนดเวลาในการฝึกซ้อมแต่ไม่ชัดเจน ทั้งในช่วงของเวลาเปิดภาคเรียนปกติ หรือ ช่วงปิดภาคเรียน
- นักเรียนเกือบทุกคนรู้ว่าต้องซ้อมอะไรบ้างที่จุดไหน เนื่องจากครูผู้สอนแนะนำไว้แล้ว แต่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ครบทุกขั้นตอน
- นักเรียนยังไม่ทราบถึงการฝึกซ้อมที่มีขั้นตอนที่ดี และไม่ต้องเสียเวลามาก
- ในด้านการเตรียมการฝึกซ้อมนี้ มีนักเรียนเพียง 2 คนที่มีสมุดบันทึกการเรียนปฏิบัติเดี่ยว ซึ่งครูผู้สอนให้ทำเอง 1 คน และครูผู้สอนทำให้ 1 คน ส่วนที่เหลือทั้งหมดไม่มีสมุดบันทึกทำให้เกิดการหลงลืม และฝึกซ้อมไม่ครบตามกำหนดเวลา

- ในการศึกษาแยกแยะส่วนต่างๆของบทเพลง หรือแบบฝึกหัด เพื่อดูว่าตรงจุดไหนที่มีข้อบกพร่องยังทำไม่ได้ หรือยังทำไม่ได้ดี และส่วนไหนที่ทำได้ดีอยู่แล้วนั้น นักเรียนจะเคร่งครัดในส่วนของเพลงหรือแบบฝึกหัด ที่ครูผู้สอนระบุไว้ให้ แต่ถ้าเป็นเพลงใหม่ที่ต้องฝึกเพิ่มเติมเองหรือเพลงที่ใช้ในการแสดงของการเรียนรวมวงใหญ่นั้น นักเรียนมักจะทำให้ความสนใจน้อย
- การศึกษาบทเพลงและแบบฝึกหัด ที่จะทำการฝึกซ้อมให้เข้าใจเพื่อที่จะสามารถแสดงความรู้สึกรู้สึกของบทเพลงได้ และเพื่อเข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกแบบฝึกหัดนั้นๆ ว่าช่วยพัฒนาเทคนิคต่างๆได้อย่างไร นักเรียนเกือบทุกคนเข้าใจเป็นอย่างดี เพราะครูผู้สอนอธิบายอย่างละเอียด

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- นักเรียนส่วนใหญ่ พยายามฝึกซ้อมให้เป็นประจำในวันจันทร์-ศุกร์ แต่อาจจะทำให้ไม่ได้ทุกวัน เพราะมีกิจกรรมแสดงคอนเสิร์ตหรือกิจกรรมอื่นเข้ามาแทรกเป็นครั้งคราว
- นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกผลการซ้อมจึงทำให้หลงลืมในการแก้ไขข้อบกพร่องบางจุด
- นักเรียนส่วนใหญ่ มักจะซ้อมเฉพาะจุดที่คิดว่ายาก และจะละเลยการฝึกซ้อมในช่วงที่ง่าย
- นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยใช้กระจกช่วยดูในการฝึกซ้อม เพราะไม่เห็นความสำคัญ
- ในการฝึกซ้อมให้ครบทุกหัวข้อเรื่อง ทั้งแบบฝึกหัด เทคนิคต่างๆ บันไดเสียง และบทเพลงของการซ้อมในแต่ละวันนั้น มีนักเรียนเพียง 3 คนที่ทำค่อนข้างสม่ำเสมอ เพราะมีสมุดจดบันทึก 2 คน และสามารถจำได้ 1 คน อีก 5 คน ฝึกซ้อมโดยขึ้นอยู่กับความพอใจในแต่ละวัน
- นักเรียน 8 คน คิดว่ามีสมาธิกับการฝึกซ้อมดีในช่วงเวลาสั้นๆ ประมาณ 15 – 20 นาที ซึ่งถ้าเบื่อบ้างเหนื่อย ก็จะทำอย่างอื่นก่อนเล็กน้อย แล้วจึงเริ่มซ้อมใหม่ มีเพียงคนเดียวที่คิดว่าตัวเองไม่ค่อยมีสมาธิในการฝึกซ้อมเพียงพอ
- มีนักเรียน 2 คน ที่ฝึกซ้อมแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสามารถเล่นได้ดีแล้ว จะทำการฝึกซ้อมเหมือนแสดงจริงด้วย เพราะมีประสบการณ์จากการแสดงเดี่ยวในชั้นเรียนรวม (Studio Class) และการเข้าประกวดดนตรี ซึ่งใช้วิธีนี้ในการฝึกซ้อมให้เคยชิน เพื่อเล่นให้ดีตลอดทั้งเพลง
- มีนักเรียน 3 คน ที่รู้จักและเคยฝึกซ้อมโดยไม่ใช้เครื่องดนตรี เพื่อสร้างจินตนาการการแสดงอารมณ์ของบทเพลง และเพื่อการช่วยจำเพลงให้ได้แม่นยำขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนเกือบทุกคน ให้ความใส่ใจน้อย ในเรื่องการฝึกซ้อมให้ถูกต้องทาง การวางมือ ไหล่ คอ หรือการยืน นั่ง ให้ถูกต้องตลอดเวลา
- นักเรียนเกือบทุกคน ฝึกซ้อมตามขั้นตอนการออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน ฝึกไล่นิ้ว (Fingering) โดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเกาะจังหวะช่วยตามบทฝึกเทคนิคต่างๆ ที่ครูมอบหมายให้
- นักเรียนทุกคนได้ฝึกเทคนิคต่างๆ บันไดเสียง แบบฝึกหัด(Exercise) แบบฝึกหัดเพลง (Etude) และหาเพลง (Piece) ตามลำดับขั้นตอนที่ครูมอบหมาย
- นักเรียนเกือบทุกคนละเลยการฝึกหายใจการอบอุ่นร่างกายก่อนการฝึกซ้อม
- นักเรียนเกือบทุกคนพยายามฝึกการแสดงออกทางอารมณ์เพลงตามที่ครูผู้สอนแนะนำ

ขั้นที่ 4 การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

- การหาโอกาสฟังการแสดงดนตรีนั้น นักเรียนมีโอกาสมากเพราะวิทยาลัยมีรายการแสดงเป็นประจำ และนักเรียนทุกคนสามารถเข้าชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม อีกทั้งวิทยาลัยยังมีการติดต่อกับผู้จัดการแสดงที่อื่น ให้นักเรียนได้เข้าร่วมฟังในราคาไม่แพง และครูผู้สอนบางท่านสนับสนุนให้นักเรียนยืมแผ่นบันทึกเสียงด้วย
- นักเรียนบางคนหาโอกาสเรียนและแสดงเพิ่มเติมด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายดนตรี ซึ่งนักเรียนมักจะประทับใจ และเป็นการกระตุ้นให้เกิดความตั้งใจในการฝึกซ้อมมากขึ้น

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี กรณีศึกษานักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีประเด็นที่อภิปรายผลดังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมการซ้อม

- สำหรับการศึกษาบทเพลงและแบบฝึกหัด เพื่อให้รู้ว่าต้องซ้อมเพื่อแก้ไขมีจุดบกพร่องใดบ้างนั้น นักเรียนทุกคนจะทราบเป็นอย่างดี เพราะครูผู้สอนทุกท่านจะแนะนำให้แล้วอย่างละเอียด
- นักเรียนเกือบทุกคนจะมีสมาธิฝึกซ้อมในช่วงสั้นๆเท่านั้น เนื่องจากถูกรบกวนจากความกังวลในการเรียนวิชาอื่น เพื่อนชวนคุย หรือชวนทำกิจกรรมอื่น ทำให้การฝึกซ้อมไม่สามารถดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ

- นักเรียนเกือบทุกคนมีการวางแผนกำหนดเวลาการฝึกซ้อมแต่ยังไม่ชัดเจน และนอกจากการสอบปลายภาคแล้ว นักเรียนยังไม่มีเป้าหมายอื่นในการที่จะแสดงความสามารถทางดนตรีของตัวเอง ทำให้ไม่มีการกำหนดทิศทางและรูปแบบการซ้อมที่เอาจริงเอาจัง
- นักเรียนยังไม่มีความรู้ในการฝึกซ้อมที่ดีพอ เข้าใจแต่ว่าขอให้ได้ซ้อมได้ปฏิบัติให้มากเข้าไว้ ซึ่งถ้าครูผู้สอนแนะนำว่าให้ซ้อมตรงจุดไหนอย่างไร ก็จะทำตามได้ในจุดนั้น แต่ยังไม่สามารถสร้างแบบแผนหรือจัดเวลาให้กับตัวเองได้ดี ทั้งๆที่เกือบทุกคนมีความตั้งใจสูง จึงทำให้เกิดการเสียเวลาและเสียโอกาสมาก

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- ในช่วงเปิดภาคเรียนวันจันทร์ – สุกร์ นักเรียนเกือบทุกคนมีความตั้งใจอยากฝึกซ้อมให้มาก แต่ไม่สามารถทำได้อย่างสม่ำเสมอทุกวัน เพราะมีกิจกรรมอื่นๆ ทั้งที่วิทยาลัยจัดให้มีขึ้นหรือกิจกรรมส่วนตัว จนต้องเสียเวลาฝึกซ้อมไป แต่ในวันเสาร์ – อาทิตย์ และช่วงปิดภาคเรียนนั้น นักเรียนยังคิดว่าเป็นวันพักผ่อนจึงไม่ให้ความสำคัญเต็มที่ และบางคนไม่สะดวกในการฝึกซ้อมที่บ้าน
- เนื่องจากนักเรียนมีประสบการณ์การแสดงเดี่ยวไม่มากจึงทำให้ส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการฝึกซ้อมให้เหมือนการแสดงจริง จึงยังไม่ทราบว่าต้องฝึกด้วย มีเพียง 2 คนเท่านั้นที่ฝึกซ้อมในลักษณะนี้ด้วย
- นักเรียนส่วนใหญ่ รู้วิธีการซ้อมรู้ว่าต้องซ้อมที่จุดใดบ้าง และรู้ว่าต้องแก้ปัญหาก็ที่จุดซ้ำๆ แต่ไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นระบบสม่ำเสมอ และละเลยในบางเรื่องเช่น การซ้อมให้ถูกต้องทั้งเทคนิคท่าทาง หรือการดูกระจกช่วยขณะซ้อม
- นักเรียนส่วนใหญ่ ยังไม่รู้จักวิธีการซ้อมแบบแสดงจริง เนื่องจากไม่ได้ถูกกำหนดให้มีการแสดงเดี่ยวอย่างสม่ำเสมอ และการสอบปลายภาคมักจะมีการสอบเฉพาะบางช่วงของเพลงเท่านั้น

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนเกือบทุกคนเข้าใจ และพยายามฝึกการแสดงออกทางอารมณ์เพลง เพราะครูผู้สอนให้คำแนะนำและเน้นให้ปฏิบัติ
- นักเรียนทุกคนรู้ว่า เรื่องใดบ้างที่ต้องฝึกซ้อม ทั้งแบบฝึกหัดเทคนิคต่างๆ (Exercise) บันไดเสียง(scale) บทฝึก(Etude) และบทเพลง (Piece) แต่เนื่องมาจากไม่ได้จัดลำดับความสำคัญ หรือแบ่งเรื่องให้ตีเหมาะสมกับเวลา จึงทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมครบทุกเรื่องทุกขั้นตอน

ขั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- ในการฝึกซ้อม นักเรียนควรรหาโอกาสในการได้ชมได้ฟังการแสดงดนตรีจริงหรือจากแผ่นบันทึกเสียงเพิ่มเติม เพื่อที่จะได้เพิ่มประสบการณ์สุนทรีย์ และเพื่อช่วยให้การปฏิบัติดนตรีของนักเรียนดีขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี (เครื่องลมไม้) กรณีนักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ คือ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

(1) การวิจัยนี้เป็นการศึกษากระบวนการฝึกซ้อมดนตรีเพียงจุดเดียว ควรมีการศึกษาวิจัยให้กว้างขวางขึ้น เช่น ศึกษาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลต่อกระบวนการฝึกซ้อมด้วย อาทิ ห้องซ้อม อุปกรณ์การซ้อม การได้รับการสนับสนุนจากที่บ้าน

(2) ควรมีการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของนักดนตรีที่มีชื่อเสียงต่างๆ ให้มากขึ้น เพื่อจะได้ให้กรอบแนวคิดในการวิจัยที่หลากหลายมุมมองมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรมีการทำวิจัยเรื่อง กระบวนการฝึกซ้อมดนตรีในเครื่องมืออื่นๆ เพื่อจะได้รับรู้ว่านักเรียนดนตรีเครื่องมืออื่น มีกระบวนการซ้อมดนตรีอย่างไร อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขและหาวิธีการให้นักเรียน ฝึกซ้อมอย่างถูกต้อง

(2) ควรมีการทำวิจัย เกี่ยวกับกระบวนการฝึกซ้อมของผู้เรียนดนตรีในระดับต่างๆ ด้วยได้แก่ ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เพื่อจะได้มองเห็นวิธีการต่างๆ ในการฝึกซ้อมของผู้เรียน อันจะเป็นประโยชน์ กับผู้เรียนอื่นๆต่อไป

กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) กรณีศึกษา: นักเรียนชั้นตรีชมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สุรติ ประพัฒน์รังษี 4536383 MSMSM

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, ศศ.บ., อรรวรรณ บรรจงศิลป์, M.M.

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบัน สถาบันการศึกษาทางด้านดนตรีในประเทศไทย ได้เปิดหลักสูตรการเรียนการสอน ขึ้นมากมาย ทั้งในระดับอุดมศึกษาที่เป็นสถาบันของรัฐและเอกชน รวมทั้งโรงเรียนดนตรีเอกชน ตามมาตรา 15 (2) ซึ่งเป็นไปตามแนวคิด ปรัชญาทางการศึกษา ที่มีการขยายความคิดในการศึกษาด้านศิลปะและดนตรีว่าเป็นวิชาที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ และกระแสดังกล่าวนี้ให้เยาวชนได้มีโอกาสค้นพบศักยภาพของตนเองในด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ จนกระทั่งสามารถพัฒนาความสามารถในระดับสูงมากขึ้น จนถึงขั้นประกอบอาชีพทางด้านดนตรีได้ โดยมีความพยายามให้ทัดเทียมกับนานาชาติอารยประเทศ ซึ่งในการพัฒนาความสามารถของเยาวชนที่เลือกเรียนทางด้านดนตรีโดยตรง มีความจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มีความพร้อมในการให้การศึกษาด้านสถานที่ อุปกรณ์ ครูผู้สอน การส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับการสร้างบรรยากาศของการศึกษาได้อย่างเต็มที่

ในหลักการนี้ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาดนตรีที่สำคัญแห่งหนึ่งในประเทศไทย ได้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศได้อย่างเต็มที่ โดยได้เริ่มเปิดสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยโครงการหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ปรัชญาของวิทยาลัยคือ (1) ยกฐานะวิชาดนตรีจากวิชาข้างถนนเดินกินรำกิ้นให้เป็นวิชาของนักปราชญ์ที่ทุกคนจะต้องเรียน (2) สร้างวิชาดนตรีให้เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ เชื้อถือได้ (3) สร้างคนเก่งและปลูกฝังคนดี (4) หลอมคนเก่งและคนดีให้เป็นคน ๆ เดียวกัน (5) มุ่งให้ดนตรีพัฒนาคุณภาพคน คนออกไปสร้าง

ชาติ จากปรัชญานี้ วิทยาลัยจึงต้องเป็นสถาบันของคนเก่งดนตรี เป็นที่อยู่ของคนดีและเป็นทีที่แสดง
ของคนที่มีความสามารถทั้งในระดับอาชีพ ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ซึ่งได้มีการกำหนด
วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี (คู่มือนักเรียน : หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี, 2544:11-
12) ดังนี้

- เพื่อเตรียมการศึกษาด้านดนตรีแก่นักเรียนเตรียมอุดมศึกษาให้เข้าสู่การศึกษาใน
ระดับอุดมศึกษา
- เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความพร้อมที่จะศึกษาดนตรีได้เข้าเรียนดนตรีโดยตรง
- เพื่อสร้างคุณภาพการศึกษาด้านดนตรีไปสู่ความเป็นวิชาชีพทั้งในระดับชาติ และในระดับ
นานาชาติ

ในการเตรียมการของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนและ
กิจกรรมการแสดงต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนมีความสามารถใน
ระดับนานาชาติ เพื่อให้มีการพัฒนาความสามารถในการแสดงดนตรีให้มากยิ่งขึ้น หลักสูตรเตรียม
อุดมดนตรี จึงมุ่งเน้นให้นักเรียนซึ่งเป็นวัยรุ่น ช่วงอายุประมาณ 15-18 ปี มีการเรียนดนตรีปฏิบัติ
เครื่องมือเอก โดยนักเรียนจะเลือกเครื่องดนตรีที่ตัวเองถนัดและใช้เป็นเครื่องมือในการสมัครสอบ
เข้ามาตั้งแต่ต้น การเรียนดนตรีมีทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติ ซึ่งการที่เด็กจะมีทักษะทางดนตรีได้นั้น
จำเป็นต้องมีการฝึกซ้อมอย่างถูกวิธีและสม่ำเสมอ ดังที่ ซามูเอล บารอน (Samuel Baron 1984, 21
) กล่าวว่า กิจกรรมการฝึกซ้อมดนตรี เป็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นพร้อมๆกับที่เราเริ่มเรียนดนตรี และเป็น
กิจกรรมที่จะคงอยู่ต่อไปตลอดชีวิตของการเล่นดนตรี ความหมายและวิธีการฝึกซ้อมจะ
เปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมของวัย และตามความสามารถที่เพิ่มขึ้น หรือตามสถานะการณ์
ของผู้ที่เรียนดนตรีนั้นๆ จะมีกิจกรรมการแสดงในแต่ละช่วง

การแสดงดนตรีเป็นเรื่องของทักษะฝีมือ ซึ่งต้องมีความชำนาญในการปฏิบัติ เหมือนการ
แสดงในสาขาอื่นๆ การฝึกซ้อมจึงเป็นสิ่งที่นักดนตรีต้องกระทำจนเรียกได้ว่า “การฝึกซ้อมเป็นวิถี
ชีวิตของนักดนตรี”

อย่างไรก็ตาม การที่นักดนตรีจะสามารถเล่นดนตรีได้ดั่งนั้น ต้องมีวินัยในการฝึกซ้อมและ
ซ้อมอย่างถูกวิธี ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูสอนดนตรีประเภทเครื่องลมไม้ จึงสนใจทำการศึกษาและ
วิจัยในเรื่องของการฝึกซ้อมดนตรี ของนักเรียนในระดับเตรียมอุดมดนตรี ว่าหลังจากที่นักเรียนได้
เรียนแบบตัวต่อตัว (เรียนเดี่ยว) กับครูผู้สอน สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมงแล้วนั้น นักเรียนสามารถนำมาฝึก
ปฏิบัติด้วยความคิดความเข้าใจและมีวินัยในการฝึกซ้อมด้วยตัวเองอย่างไร เพื่อให้สามารถพัฒนา
ความสามารถได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการฝึกซ้อมดนตรีของนักเรียนระดับเตรียมอุดมดนตรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นก่อนการวิจัย

ก่อนการวิจัยเรื่อง กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี ภาคนักศึกษานักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยเกื้อหนุนให้นักเรียนมีโอกาสในการฝึกซ้อมดนตรี แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับกรณีศึกษาของนักเรียน รวมทั้งปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับฟังแนวทางในการค้นคว้าวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลเอกสาร และ แหล่งข้อมูลภาคสนาม

1. แหล่งข้อมูลเอกสาร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีเก็บข้อมูลแนวคิดและทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. แหล่งข้อมูลภาคสนาม ผู้ทำวิจัยได้สัมภาษณ์ อาจารย์สอนดนตรี นักดนตรีอาชีพ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาของวิทยาลัย นักเรียน เพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องของการเรียนดนตรีและการฝึกซ้อม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในโครงการหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 จำนวน 9 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบเจาะจง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนั้น แบ่งตามเครื่องดนตรี ในกลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind Instruments) คือ ฟลูต (Flute) โอโบ (Oboe) คลาริเน็ต (Clarinet) เบสซูน (Bassoon) และแซกโซโฟน (Saxophone) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีคะแนนความสามารถในการปฏิบัติเครื่องมือเอกดี-ดีมาก และกลุ่มที่มีคะแนนความสามารถในการปฏิบัติเครื่องมือเอก พอใช้-ปานกลาง โดยให้มีนักเรียนครบทุกเครื่องมือ ทั้ง 5 ประเภท

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ที่ให้นักเรียน ผู้ตอบได้แสดงวิธีการ กระบวนการ และความคิดเห็นส่วนตัว ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้
  - ตอนที่ 1 การเรียนดนตรีปฏิบัติเครื่องมือเอกในชั้นเรียนเดี่ยว
  - ตอนที่ 2 กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2549 ได้แก่
    - (1) การเตรียมการซ้อม
    - (2) วิธีซ้อม
    - (3) ขั้นตอนการฝึกซ้อม
    - (4) การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
  - ตอนที่ 4 ปัญหา วิธีการแก้ไข และข้อเสนอแนะ

2. เครื่องบันทึกเสียง และแถบบันทึกเสียง

ผู้วิจัยใช้เครื่องบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำกลับมาทบทวนและวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี กรณีศึกษานักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์และสังเกต เพื่อศึกษากระบวนการฝึกซ้อมดนตรี โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ชั้น คือ

- ชั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม
- ชั้นที่ 2 วิธีการซ้อม
- ชั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม
- ชั้นที่ 4 การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์และสังเกต การฝึกซ้อมของนักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี จำนวน 9 คน ประกอบด้วย เครื่องดนตรี ฟลูต 2 คน โอโบ 2 คน คลาริเน็ต 2 คน

แซกโซโฟน 2 คน และบาสซูน 1 คน (เนื่องจากทั้งระดับชั้นมีนักเรียน 1 คน) ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล และทำการศึกษาวิเคราะห์สรุปผลเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการซ้อม

- นักเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาช่วงเปิดภาคเรียนในวันจันทร์ – ศุกร์ หลังเลิกเรียนช่วงเวลา 16.00 – 19.00 น.ประมาณ 3 ชั่วโมง เป็นเวลาสำหรับฝึกซ้อมมากที่สุด มีนักเรียนบางคน (จำนวนน้อย) ที่ซ้อมในช่วงเช้า 7.00 – 8.00 น. ซึ่งเป็นช่วงก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ และในบางชั่วโมงเรียนที่ตารางเรียนว่าง ส่วนวันเสาร์ – อาทิตย์ เป็นวันที่นักเรียนได้ฝึกซ้อมไม่มากและไม่สม่ำเสมอ เพราะมีกิจกรรมอื่นที่สนใจและรู้สึกอยากพักผ่อน
- สำหรับช่วงปิดภาคเรียน เป็นช่วงเวลาที่นักเรียนอยากพักผ่อน และไม่สะดวกในการฝึกซ้อมที่บ้าน จึงหยุดฝึกซ้อมไปช่วงหนึ่ง และจะเริ่มกลับมาฝึกซ้อมอีกครั้งใกล้เปิดภาคเรียนใหม่
- นักเรียนเกือบทุกคนวางแผนกำหนดเวลาในการฝึกซ้อมแต่ไม่ชัดเจน ทั้งในช่วงของเวลาเปิดภาคเรียนปกติ หรือ ช่วงปิดภาคเรียน
- นักเรียนเกือบทุกคนรู้ว่าต้องซ้อมอะไรบ้างที่จุดไหน เนื่องจากครูผู้สอนแนะนำไว้แล้ว แต่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ครบทุกขั้นตอน
- นักเรียนยังไม่ทราบถึงการฝึกซ้อมที่มีขั้นตอนที่ดี และไม่ต้องเสียเวลามาก
- ในด้านการเตรียมการฝึกซ้อมนี้ มีนักเรียนเพียง 2 คนที่มีสมุดบันทึกการเรียนปฏิบัติเดี่ยว ซึ่งครูผู้สอนให้ทำเอง 1 คน และครูผู้สอนทำให้ 1 คน ส่วนที่เหลือทั้งหมดไม่มีสมุดบันทึกทำให้เกิดการหลงลืม และฝึกซ้อมไม่ครบตามกำหนดเวลา
- ในการศึกษาแยกแยะส่วนต่างๆของบทเพลง หรือแบบฝึกหัด เพื่อดูว่าตรงจุดไหนที่มีข้อบกพร่องยังทำไม่ได้ หรือยังทำไม่ได้ดี และส่วนไหนที่ทำได้ดีอยู่แล้วนั้น นักเรียนจะเคร่งครัดในส่วนของเพลงหรือแบบฝึกหัด ที่ครูผู้สอนระบุไว้ให้ แต่ถ้าเป็นเพลงใหม่ที่ต้องฝึกเพิ่มเติมเองหรือเพลงที่ใช้ในการแสดงของการเรียนรวมวงใหญ่นั้น นักเรียนมักจะทำให้ความสนใจน้อย
- การศึกษาบทเพลงและแบบฝึกหัด ที่จะทำการฝึกซ้อมให้เข้าใจเพื่อที่จะสามารถแสดงความรู้สึกรู้สึกของบทเพลงได้ และเพื่อเข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกแบบฝึกหัดนั้นๆ ว่าช่วยพัฒนาเทคนิคต่างๆได้อย่างไร นักเรียนเกือบทุกคนเข้าใจเป็นอย่างดี เพราะครูผู้สอนอธิบายอย่างละเอียด

ขั้นที่ 2 วิธีการซ้อม

- นักเรียนส่วนใหญ่ พยายามฝึกซ้อมให้เป็นประจำในวันจันทร์-ศุกร์ แต่อาจจะทำให้ไม่ได้ทุกวัน เพราะมีกิจกรรมแสดงคอนเสิร์ตหรือกิจกรรมอื่นเข้ามาแทรกเป็นครั้งคราว
- นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกผลการซ้อมจึงทำให้หลงลืมในการแก้ไขข้อบกพร่องบางจุด
- นักเรียนส่วนใหญ่ มักจะซ้อมเฉพาะจุดที่คิดว่ายาก และจะละเลยการฝึกซ้อมในช่วงที่ง่าย
- นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยใช้กระจกช่วยดูในการฝึกซ้อม เพราะไม่เห็นความสำคัญ
- ในการฝึกซ้อมให้ครบทุกหัวข้อเรื่อง ทั้งแบบฝึกหัด เทคนิคต่างๆ บันไดเสียง และบทเพลงของการซ้อมในแต่ละวันนั้น มีนักเรียนเพียง 3 คนที่ทำค่อนข้างสม่ำเสมอ เพราะมีสมุดจดบันทึก 2 คน และสามารถจำได้ 1 คน อีก 5 คน ฝึกซ้อมโดยขึ้นอยู่กับความพอใจในแต่ละวัน
- นักเรียน 8 คน คิดว่ามีสมาธิกับการฝึกซ้อมดีในช่วงเวลาสั้นๆ ประมาณ 15 – 20 นาที ซึ่งถ้าเบื่อหรือเหนื่อย ก็จะทำอย่างอื่นก่อนเล็กน้อย แล้วจึงเริ่มซ้อมใหม่ มีเพียงคนเดียวที่คิดว่าตัวเองไม่ค่อยมีสมาธิในการฝึกซ้อมเพียงพอ
- มีนักเรียน 2 คน ที่ฝึกซ้อมแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสามารถเล่นได้ดีแล้ว จะทำการฝึกซ้อมเหมือนแสดงจริงด้วย เพราะมีประสบการณ์จากการแสดงเดี่ยวในชั้นเรียนรวม (Studio Class) และการเข้าประกวดดนตรี ซึ่งใช้วิธีนี้ในการฝึกซ้อมให้เคยชิน เพื่อเล่นให้ติดลอคทั้งเพลง
- มีนักเรียน 3 คน ที่รู้จักและเคยฝึกซ้อมโดยไม่ใช้เครื่องดนตรี เพื่อสร้างจินตนาการการแสดงอารมณ์ของบทเพลง และเพื่อการช่วยจำเพลงให้ได้แม่นยำขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

- นักเรียนเกือบทุกคน ให้ความใส่ใจไม่น้อย ในเรื่องการฝึกซ้อมให้ถูกท่าทาง การวางมือ ไหล่ คอ หรือการยืน นั่ง ให้ถูกต้องตลอดเวลา
- นักเรียนเกือบทุกคน ฝึกซ้อมตามขั้นตอนการออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน ฝึกไล่นิ้ว (Fingering) โดยใช้เครื่องเทียบเสียงและเครื่องเคาะจังหวะช่วยตามบทฝึกเทคนิคต่างๆ ที่ครูมอบหมายให้
- นักเรียนทุกคน ได้ฝึกเทคนิคต่างๆ บันไดเสียง แบบฝึกหัด(Exercise) แบบฝึกหัดเพลง (Etude) และหาเพลง (Piece) ตามลำดับขั้นตอนที่ครูมอบหมาย

- นักเรียนเกือบทุกคนลงทะเบียนการฝึกหายใจการอบอุ่นร่างกายก่อนการฝึกซ้อม
- นักเรียนเกือบทุกคนพยายามฝึกการแสดงออกทางอารมณ์เพลงตามที่ครูผู้สอนแนะนำ

ขั้นที่ 4 การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

- การหาโอกาสฟังการแสดงดนตรีนั้น นักเรียนมีโอกาสมากเพราะวิทยาลัยมีรายการแสดงเป็นประจำ และนักเรียนทุกคนสามารถเข้าชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม อีกทั้งวิทยาลัยยังมีการติดต่อกับผู้จัดการแสดงที่อื่น ให้นักเรียนได้เข้าร่วมฟังในราคาไม่แพง และครูผู้สอนบางท่านสนับสนุนให้นักเรียนยืมแผ่นบันทึกเสียงด้วย
- นักเรียนบางคนหาโอกาสเรียนและแสดงเพิ่มเติมด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายดนตรี ซึ่งนักเรียนมักจะประทับใจ และเป็นการกระตุ้นให้เกิดความตั้งใจในการฝึกซ้อมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี กรณีนักเรียนชั้นเตรียมอุดมดนตรี (เครื่องลมไม้) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ คือ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- (1). การวิจัยนี้เป็นการศึกษากระบวนการฝึกซ้อมดนตรีเพียงจุดเดียว ควรมีการศึกษาวิจัยให้กว้างขวางขึ้น เช่น ศึกษาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลต่อกระบวนการฝึกซ้อมด้วย อาทิ ห้องซ้อม อุปกรณ์การซ้อม การได้รับการสนับสนุนจากที่บ้าน
- (2). ควรมีการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการฝึกซ้อมของนักดนตรีที่มีชื่อเสียงต่างๆ ให้มากขึ้นเพื่อจะได้ข้อมูลต่างๆ เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- (1).ควรมีการทำวิจัยเรื่อง กระบวนการฝึกซ้อมดนตรีในเครื่องมืออื่นๆ เพื่อจะได้รู้ว่านักเรียนดนตรีเครื่องมืออื่น มีกระบวนการซ้อมดนตรีอย่างไร อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขและหาวิธีการให้นักเรียน ฝึกซ้อมอย่างถูกต้อง
- (2).ควรมีการทำวิจัย เกี่ยวกับกระบวนการฝึกซ้อมของผู้เรียนดนตรีในระดับต่างๆด้วย ได้แก่ ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เพื่อจะได้มองเห็นวิธีการต่างๆในการฝึกซ้อมของผู้เรียน อันจะเป็นประโยชน์ กับผู้เรียนอื่นๆต่อไป

THE PRACTICING IN MUSIC (WOODWIND INSTRUMENT) CASE STUDY:
STUDENT OF PRE-COLLEGE IN MUSIC PROGRAM, COLLEGE OF MUSIC,
MAHIDOL UNIVERSITY

SURAT PRAPATRANGSEE 4536383 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORS : SAKCHAI HIRUNRUX, B.ED., M.A., ORAWAN
BANCHONGSILPA, B.ED., M.M.

Executive Summary

Introduction

Nowadays, many public and private music institutions in Thailand have offered academic curriculum in music in every level of education, pre-college, undergraduates, and graduates. College of music, Mahidol University is an important music institution offering education in music in every level. It's pre-college music program aims to educate the students in the secondary high school . Here, students have to choose their own major music instrument to apply for the entrance examination and to have the furthered study after they are accepted to study at the college. The studies included playing skill, music theories, and other knowledge of music. Having good playing skill resulted from regular and correct practice. So as the woodwind instrument teacher of the college, the researcher is interested to study the practicing process of pre-college students majored in woodwind music instrument to know how effective and practical the practicing process are after they have studied with their instructors and follow in 4 stages as below.

- (a) Practicing Plan
- (b) Practicing Approach
- (c) Practicing Step
- (d) Further Studies

Objectives

To study pre-college students' music instruments practicing process

Methodology

Source of research information

The research has reviewed a great number of related documents and literatures including information on education of College of music, Mahidol University, and other factors influence on pre-college students' practice.

This research's information is basically brought from 2 sources as below.

1. Documentary source are related theories and researches.
2. Interviewing individuals related to this research to know the information about studying and practicing. They are music instructors, musician, college staffs, and students.

Population of research information

The population of this research is pre-college students at college of music, Mahidol University who are studying in Matthayom 4- 6, in 2006.

The sampling size is 9 pre-college students who are majoring in Woodwind instruments which are Flute, Oboe, Clarinet, Bassoon, and Saxophone. They are divided by music performing competencies into 2 groups. First is the group having high music performing competency. Another is the group having moderate music performing competency. There have 2 pre-college students from each group of music performing competency that major in each instrument, except Bassoon, there has only one pre-college student who major in Bassoon.

Research Instruments

The instruments used in this research are as below.

1. The interview form. It was divided into 4 parts as follows.
Part one: Studying major music instrument in private class

Part two: Part three: Practicing process in both first and second semester in academic year 2006 which was divided into 4 stages as below.

- (a) Practicing Plan
- (b) Practicing Approach
- (c) Practicing Step
- (d) Further Studies

2. The voice recorder and cassette tape. The researcher recorded the interview for the reason that it can be reviewed and analyzed the information.

Research Results

In the study on Music Practicing Process (Woodwind instrument): A case study of pre-college students, College of Music, Mahidol University, the researcher has gathered the information from related documents, studies, interviewing and observation. The results was divided into 4 stages which are practicing plan, practicing approach, practicing step, and further studies.

In this study the researcher has interviewed and observed music instrument practice from nine pre-college students. It consisted of 2 students majored in Flute, 2 students majored in Oboe, 2 students majored Clarinet, 2 students majored in Saxophone, and only 1 student majored in Bassoon.

The follows are the research result analysis from nine pre-college students.

Student A

Stage 1: Practicing Plan

- Student has scheduled for the practice into 2 periods. First is 4-6p.m. from Monday to Friday and some free hours (no class), which are 2-3 hours by total. Another is on Saturday and Sunday, including when the semester ends, which are no clear timetable for practice and sometimes no practice on these days because they are times for pleasures and relax in student's thought.

- Student knew which part of the piece he/she should focus on and practice harder
- Student think himself/herself paid enough attention in practicing everyday. He/she sometimes thought himself/herself did not concentrate much on practicing because of anxiety about homework in other subjects.

Stage 2: Practicing Approach

- Student tried to follow the practicing schedule he/she arranged. Sometimes he/she cannot follow the schedule because there is no vacancy practicing room at College of music.
- Student can practice to improve the difficult part of the piece. Sometimes he/she cannot have effective practice covering every part of the piece because he/she did not make a note to remind him/her.
- Student never looked at mirror while he/she was practicing because he/she thought it is not important. And also, he/she never practiced the piece from the beginning to the end of it so it made him/her get nervous when it is time for recital.

Stage 3: Practicing Step

- Student did not focus on the posture including hand and shoulder position.
- Student practiced voicing and fingering by using tuner and metronome, and also followed the tempo mark in each exercise.
- Student did not practice the right breathing and warming up before he/she practices because he/she forgot and did not thought it important thing.
- Student usually practices Etude and Piece and tried to follow the piece's expression.

Stage 4: Furthered Studies

- Student had a chance to hear the piece he/she was studying from the record but he/she had not much experience to hear other pieces. Anyway,
- student had ever heard some pieces from the concerts which took place in the college of music.

Student B

Stage 1: Practicing Plan

- Student has scheduled for the practice 3 hours each day during Monday to Friday by dividing into 3 periods, which are 7 a.m. -8a.m., noon to 1 p.m., and 5 p.m.-6 p.m. Student cannot practice for several hours because it hurts his/her mouth. And also, student cannot practice at the evening because there has a concert or ensemble class which he/she must attend. Student has plan for practicing on Saturday and Sunday, 3 hours during 1-4 p.m.
- Student did not have much concentration on practice because there has no vacancy practicing room so he/she has to practice on the terrace or pathway which someone or something usually draw his/her attention.
- Compared to academic year 2005, student thought himself/herself has less attention in practice because he/she was put a pressure by the teacher and there has no enough interesting instruction to motivate him/her to practice music instrument.

Stage 2: Practicing Approach

- Student cannot practice for several hours because he/she must do the reed by himself/herself which took much time and he/she also has to attend the concert in the evening so there has less time for practice.

- Student know and understand how to practice each part of the piece to improve it, but he/she cannot practice cover the whole piece in one day so he/she has to continue in other days.
- Student never looked at mirror while he/she was practicing because he/she thought it is not important. And also, he/she never practiced from the beginning to the end of the repertoire.
- Student practiced the piece with expression, but he/she did not use metronome while he/she was practicing because he/she thought it is not important.

Stage 3: Practicing Step

- Student did not focus on the posture including hand and shoulder position.
- Student practiced voicing and fingering without using tuner and metronome because his/her teacher did not demand this from him/her. Besides, student practiced the fingering of the piece without music instrument while he/she was on the bus.
- Student did not practice the right breathing and warming up before he/she practices because he/she forgot and did not thought it important thing.
- Student usually practices Etude and Piece and tried to follow the piece's expression.

Stage 4: Furthered Studies

- Student usually heard the pieces from the concert and the records because it is his/her favorite thing and his/her teacher told him/her to do that.
- Student has a chance to play in a recital and ensemble each semester and he/she also performed in studio class which classmates criticized each other, influenced student practice harder.

Student C

Stage 1: Practicing Plan

- Student has no clear schedule for practice during the semester. It was about 1-2 hours depending on his/her inner feeling. Student practiced 3 days and stop practicing 2 days during weekdays. Student did not practice much on Saturday and Sunday except before the jury period he/she will practice 1-2 hours each day. Student did not practice much during the semester. This is because he/she did not want to study this instrument seriously at the college of music, but his/her mom wanted him to study here.
- Student thought himself/herself paid no enough attention in studying the piece before he/she start practicing except his/her teacher stressed him/her to do that.

Stage 2: Practicing Approach

- Student did not practicing his/her major instrument usually because he/she wanted to do other activities.
- Student did not practice all the pieces. Sometimes, student practiced only Etudes. Sometimes, student practiced only the piece. Student has no much concentration on practicing.
- Student never looked at mirror while he/she was practicing because he/she thought it is not important. And also, he/she never practiced the piece from the beginning to the end of it so it made him/her get nervous when it is time for recital.

Stage 3: Practicing Step

- Student did not practice all the techniques the teacher taught and tried faster by the etudes.
- Student did not practice the right breathing and warming up before he/she practices because he/she forgot it is important thing.

- Student did not focus on voicing and fingering correctly. Student did not usually use tuner and metronome while he/she was practicing because he/she did not have his/her own one.
- Student did not usually practice the Etude and Piece so he/she has no obvious development. This has an affect on that teacher cannot teach new pieces because he/she must repeat the previous piece.

Stage 4: Furthered Studies

- Student did not pay attention to listen to the pieces in the concert and the records he/she used in the study because he/she has more favor in pop or rock music.

Student D

Stage 1: Practicing Plan

- Student has scheduled for practice during Monday to Friday about 3-4 hours each day, but there have some days that student get bored and stop practicing music instrument about 1-2 days each week. Student rarely practiced on Saturday and Sunday because he/she has other activities to do. For examples are studying piano, composition, watching television, playing games, and etc.
- Student thought he/she has much concentration on practicing music instrument.
- Student knew which part of the piece he/she should focus on and practices harder because his/her teacher explained and suggested about that in the class time.

Stage 2: Practicing Approach

- Student tried to practice by the schedule and has practice more in some free hours.
- Student thought he/she has practiced throughout the piece and improve both the difficult and easy part of the piece.

- Student never looked at mirror while he/she was practicing.
- After student improved each part of the piece, he/she start practicing from the beginning to the end of the piece as if it is the recital.

Stage 3: Practicing Step

- Student did not focus on the posture including hand and shoulder position.
- Student usually practiced voicing and fingering with tuner and metronome. Student also practiced to reach the tempo of each piece, including techniques his/her teacher taught.
- Student did not practice the right breathing and warming up before he/she practices because he/she forgot and did not thought it important thing.
- Student usually practices Etude and Piece and tried to follow the piece's expression.

Stage 4: Furthered Studies

- Student usually heard the pieces from the concert and the records because his/her teacher supported that and sometimes let student borrowed the records to listen the pieces.
- Student often play in a recital and he/she also practiced to perform in studio class.

Student E

Stage 1: Practicing Plan

- Student has scheduled for practice from 6-9 p.m. during Monday-Friday and practice a little bit more in case he/she has some free hours in some days. Student did not have much time for practice on Saturday and Sunday because he/she has some other activities and wants to have leisure. During the semester brake, student can someday practice 5-6 hours because his/her teacher already gave her some homework etudes

and pieces before the semester ended so that when the semester start he/she can follow the teacher who conduct class pretty quick and ask for lots of assigned homework.

- Student knew which part of the piece he/she should focus on and practices harder because his/her teacher explained and suggested about that in the class time.
- Student thought he/she has a good practice in major music instrument everyday except he/she sometimes cannot concentrate much on practicing because of anxiety about studying and homework in other subjects.
- While student was practicing, he/she had much concentrate on the piece, not easily distracted by his/her surroundings and some other things

Stage 2: Practicing Approach

- Student tried to follow the practicing schedule he/she had arranged. Sometimes he/she cannot follow the schedule because he/she has to attend the concert and training for the military.
- Student divided practicing each topic each day. For example are he/she practiced scales on Monday, Etudes on Tuesday, and Piece on Wednesday because he/she has thought that practicing everything in one day cannot improve his/her own skill.
- Student love practicing his/her major music instrument. He/she will get upset if he/she does not have time for practice each day.
- Student never had a chance to practice as if it is a recital because his/her teacher will choose the piece for him/her to play in the jury exam and let him/her play just some parts in particular, not the whole piece.

Stage 3: Practicing Step

- Student did not focus on the posture including hand and shoulder position.

- Student usually practiced voicing and fingering with tuner and metronome. Student also practiced to reach the tempo of each piece, including techniques his/her teacher taught.
- Student did not practice the right breathing and warming up before he/she start practicing because he/she forgot it important thing.
- Student usually practices Etude and Piece and tried to follow the piece's expression as he/she was taught.

Stage 4: Furthered Studies

- Student usually heard the pieces from the concert and the records. Student tried to practice more on some new etudes and pieces by himself/herself.

Student F

Stage 1: Practicing Plan

- Student has scheduled for practice during Monday to Friday from 7-8 a.m., 7-6 p.m., and more in some free hours. The timetable for practice on weekend is flexible because student has to come to practice at the college. During the semester brake, student hardly practiced. Student started practicing again when the new semester nearly started.
- Student knew which part of the piece he/she should focus on and practices harder to make it better, but he/she cannot improve it much. He/she mostly need the teacher's help to improve his/her fault during the lesson time.
- Student cannot have regular practice because he/she did not have enough responsibility, attention, and motivation.

Stage 2: Practicing Approach

- Student tried to follow the practicing schedule he/she had arranged but it was not regularly.

- Student never looked at mirror while he/she was practicing because he/she thought it is not important.
- Student never practiced the piece from the beginning to the end of it as if it is a recital so when he/she has to play in the recital he/she gets nervous and cannot make it as good as the practicing time.

Stage 3: Practicing Step

- Student did not focus on the posture including hand and shoulder position.
- Student usually practiced voicing and fingering with tuner and metronome. Student also practiced to reach the tempo of each piece, including techniques his/her teacher taught.
- Student did not practice the right breathing and warming up before he/she start practicing because he/she forgot it important thing.

Stage 4: Furthered Studies

- Student usually heard the pieces from the concert and the records.
- Student was provided the chance to join the recital 2 times each semester by his/her own teacher.
- Student had a chance to attend other music institution's music camp during the term braked. He/she thought that it was very useful because it made him/her practice harder. He/she also had chance to study with teacher who can get along with student so well. Besides, the class atmosphere motivated him/her practicing more.

Student G

Stage 1: Practicing Plan

- Student has scheduled for practice during Monday to Friday about 2 hours, from 5-7 p.m., and more in some free hours. During the weekend and semester brake, student hardly practiced because he/she

did not have particular room for music practicing so it annoyed other people.

- Student knew which part of the piece he/she should focus on and practices harder because his/her teacher explained and suggested about that in the class time.
- Student thought he/she has a good practice in major music instrument everyday except he/she sometimes cannot concentrate much on practicing because of anxiety about studying and homework in other subjects.

Stage 2: Practicing Approach

- At the start of semester, student regularly practiced and completed all the etudes, scales, and pieces. There had a progression everyday.
- When the semester ended, the practice lessened and student had to divide practicing each topic each day. For examples are he/she practiced etudes on Monday, scales and techniques on Tuesday, and piece on Wednesday.
- Student never practiced the piece from the beginning to the end of it as if it is a recital. He/she had never known about this approach before.

Stage 3: Practicing Step

- Student did not focus on the posture including hand and shoulder position.
- Student usually practiced voicing and fingering with tuner and metronome. Student also practiced to reach the tempo of each piece, including techniques his/her teacher taught.
- Student did not practice the right breathing and warming up before he/she start practicing because he/she forgot it important thing.
- Student usually practices Etude and Piece and tried to follow the piece's expression as he/she was taught.

Stage 4: Furthered Studies

- Student usually regularly heard various pieces from the concert and the records.
- Student had a regular sight-reading practice.

Student H

Stage 1: Practicing Plan

- Student did not have an actual schedule for practice, but he/she tried practicing music everyday. The practicing duration was up to student's mood. Student mostly practiced music after the end of class time each day. The longest period of time, student ever practiced was 3 hours. Timetable for practicing on weekends and during the semester ended were the same as above.
- Student thought he/she had much concentration on practicing music instrument because he/she felt free each time he/she practiced music.
- Student knew which part of the piece he/she should focus on and practices harder because his/her teacher explained and suggested about that in the class time.

Stage 2: Practicing Approach

- Student tried to follow the practicing schedule he/she arranged. Sometimes he/she cannot follow the schedule because there is no vacancy practicing room at College of music.
- Student can practice to improve his/her own skill. Sometimes he/she cannot have effective practice covering every part of the piece because he/she did not make a note to remind him/her.
- Student never looked at mirror while he/she was practicing because he/she thought it is not important. And also, he/she never practiced the piece from the beginning to the end of it as if it is a recital because he/she had never been trained about this. So when he/she has to play in

the recital he/she gets nervous and cannot make it as good as the practicing time.

Stage 3: Practicing Step

- Student did not focus on the posture including hand and shoulder position.
- Student practiced voicing and fingering by using tuner and metronome, and also followed the tempo mark in each exercise.
- Student did not practice the right breathing and warming up before he/she practices because he/she forgot and did not thought it important thing.
- Student usually practices Etude and Piece and tried to follow the piece's expression.

Stage 4: Furthered Studies

- Student usually regularly heard various pieces from the concert and the records.
- Student had never has a chance in recital, but he/she had got experiences in group performing. Student thought that having a recital helps us practice music harder.

Student I

Stage 1: Practicing Plan

- Student has scheduled for practice for the goals of attending Asian Music Camp and Music Competition for The Young (เยาวชนคนดนตรี) because the piece he/she was studying could be brought to perform in those music auditions. Student practiced music after class time during Monday to Friday, 5 hours each day from 4-9 p.m. During the semester ended, student had to teach and practice for the marching band which took time about 3-4 hours each day.

- Student knew which part of the piece he/she should focus on and practices harder because his/her teacher clearly explained and had a notebook for him/her to write down all the topics of the practice. Besides, his/her teacher taught him/her about how to use the practicing time for each topic.

Stage 2: Practicing Approach

- Student had a good discipline in music practice. He/she had a regular practice. He/she also had much concentration in practice.
- Student can practice to improve his/her own skill.
- Student never looked at mirror while he/she was practicing because he/she thought it is not important. And also, he/she never practiced the piece from the beginning to the end of it as if it is a recital because he/she had never been trained about this. So when he/she has to play in the recital he/she gets nervous and cannot make it as good as the practicing time.

Stage 3: Practicing Step

- Student did not focus on the posture including hand and shoulder position.
- Student practiced the right breathing and warming up before he/she start practicing every time.
- Student practiced voicing and fingering by using tuner and metronome, and also followed the tempo mark in each exercise.
- Student usually practices Etude and Piece and tried to follow the piece's expression.

Stage 4: Furthered Studies

- Student usually heard the pieces from the concert and the records because his/her teacher supported that and sometimes let student borrowed the records to listen the pieces.

Conclusion, Discussion and Suggestion

Conclusion

Stage 1: Practicing Plan

- Most of students have scheduled for practice about 3 hours from 4-7 p.m. during Monday to Friday. Only few practiced from 7-8 a.m. and more in some free hours. Students did not practice much on Saturday and Sunday because they have other activities to do and want to relax.
- During the semester brake, students stopped practicing for a while because they want to have leisure and can not practice at home. They started practicing again near the new semester start.
- Most of students have timetable for practice, but it is not clear.
- Most of students knew what they should practice and which part they should focus on because their teachers had already suggested about that, but they cannot follow the guidance in everything.
- Students have not known about the good practice without wasting much time.
- There were only 2 students who have notebooks for private lesson. One made by the student and another made by the teacher. The rest of students had no notebooks to remind them about things to do when they have to practice so they sometimes forgot and did not follow the practicing timetable.

Stage 2: Practicing Approach

- Most of students tried to have a regular practice during Monday to Friday, but they cannot practice everyday because they have to attend the concert in the evening so there has less time for practice.
- Most of students often forgot to practice in the easy part because they kept practicing only the difficult part of piece.
- Most of students never looked at mirror while they were practicing because they thought it is not important.

- Only 3 students can practice every topic which is etudes, techniques, pieces, and scales because 2 of them have notebooks to remind them about the practice and another can recognized by his/her own. Another 5 students' practice is up to their mood.
- 8 students thought they have much concentration on practicing music about 15-20 minutes. Only one student thought he did not have concentration on practicing music.
- There are only 2 students who practice as if they were playing in a recital and using their imagination to rehearse without the music instruments.

Stage 3: Practicing Step

- Students did not focus on the posture including hand and shoulder position.
- Students usually practiced voicing and fingering with tuner and metronome.
- Students did not practice the right breathing and warming up before they start practicing.
- Students usually practiced all the techniques, scales, exercise, etude and piece and tried to follow the piece's expression as he/she was taught.

Stage 4: Furthered Studies

- Most of students usually heard the pieces from the concerts and the records because their teachers supported them by letting student borrowed the records to listen the pieces.
- Some students had chance to study and perform in music camp which impressed and motivated them to have more practice.

Discussion

Stage 1: Practicing Plan

- All students knew which part of the piece they should focus on and practices harder because their teachers had already explained and suggested about that in the class time.
- All students had concentration on practicing only a short period of time because something or someone usually disturbed their practice. For examples are students' anxieties on other subjects and having other activities to do.
- Most students have scheduled for practice, but it was not clear. Besides, students practice music only for the jury exam, not for other goals.

Stage 2: Practicing Approach

- During Monday to Friday, most students tried to practice, but they cannot do that regularly because there have other activities to do. On weekend, most students want to relax so they did not have practice much on these days.
- Most students did not regard the importance that they should practice as if it is a recital. There had only 2 students who practiced from the beginning to the end of piece as if it is a recital.
- Most students knew which part they should practice harder to improve their performance, but they usually ignored about the posture or checking out themselves in the mirror while they were practicing.

Stage 3: Practicing Step

- Students understood and tried to practice all the techniques, scales, exercise, etude and piece and expression of each piece. Students anyway cannot do all the topics because they did not have good arrangement and time division.

Stage 4: Furthered Studies

- Students had very good chances to hear the pieces from the concerts because the college of music, Mahidol University has concert programs through the year.
- Students also had good chance to hear music from the records because they can borrow from the library and some teachers sometimes let them borrow the records.

Suggestion

Suggestion concerning on this research

- There should have broader studies on other related factors affecting on the practicing process.
- There should have studies on other approaches and theories of famous musicians' practicing process.

Suggestion concerning on furthered research

- There should have more researches on other kinds of music instruments to know about their practicing processes so that they could be used to improve students' practice.
- There should have more researches on music students in other levels such as higher educations so that they could be useful for other students later.

บรรณานุกรม

- เกษม รักษาเคน. (2543) ศึกษาการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติลมไม้ โปรแกรมวิชาดนตรี ตามหลักสูตรสถาบันราชภัฏ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- กิจชัย ส่องเนตร. (2545) กระบวนการเรียนรู้ดนตรีที่บ้านวงสะล้อ ซอ ปีน ของครุศิลป์ในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2547) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนไวโอลิน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2544). คู่มือนักเรียน : หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร : บริษัทนาเพรส แอนด์ กราฟฟิค จำกัด.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2544). เอกสารประกอบการสอนวิชา ดศน571 ทฤษฎีและกระบวนการเรียนดนตรี. นครปฐม : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุกรี เจริญสุข. (2548). พรสวรรค์สร้างได้. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อภิชัย เลี่ยมทอง. (2549). สัมภาษณ์.
- Boewn, Theobald. (1872). Translated by Miller, Dayton (1964). The Flute and Flute-Playing. New York: Dover Publications, INC.
- Ennis, R.H. (1985). A Logical Basic of Measuring Critical Thinking Skills. Education Leadership. 43 October.
- Toff, Nancy. (1996). The Flute Book: A Complete Guide for Students and Performers. New York : Oxford University Press.
- Smart Practicing. (2002). Flute Explorer. Illinois Instrumentalist Company.
- Stillman, Mimi. (2001). Flute Wise. Illinois Instrumentalist Company.
- Tarabard, Geoffrey. (1984). Pianoforte Diplomas & Degrees. New York : Novello & Company Limited.
- Greenfield, Sylvier : (2001). Master Class. Bangkok : MCGP, Mahidol University.
- Baron, Samuel. (1984). Instrumentalist : Practicing As a way of life. Illinois. Instrumentalist Publishing Company.

Hasty, Stanley and Others. (1982). Instrumentalist : Clarinet Symposium, Tips for Students. Illinois. Instrumentalist Publishing Company.

Combs, Larry. (1985). Instrumentalist : How to Practice Effectively. Illinois. Instrumentalist Publishing Company.

Kazden, Ruth. (1991). A Parent's Guide to Successful Piano Lessons. Canada : Palmerston Press.

ก รายชื่อนักเรียนในการวิจัย

1. นาย ทรงศักดิ์ งามศรี
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
เลขประจำตัว 4990054
เครื่องมือเอก Flute
2. นายพงศธร จันทรวงศ์
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เลขประจำตัว 4890017
เครื่องมือเอก Flute
3. นายปรัชญา เข็มนาค
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เลขประจำตัว 4890015
เครื่องมือเอก Oboe
4. นางสาวชมพูนุช จำปาไค
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
เลขประจำตัว 4790039
เครื่องมือเอก Oboe
5. นางสาวงามสิริ ยิ้มย่อง
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
เลขประจำตัว 4990045
เครื่องมือเอก Clarinet
6. นายกীরต ประชากุล
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
เลขประจำตัว 4790005
เครื่องมือเอก Clarinet
7. นายธนาการ ชีรสุนทรวัฒน์
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เลขประจำตัว 4890010
เครื่องมือเอก Bassoon
8. นายขงสิทธิ์ ชิงกมล
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
เลขประจำตัว 4790057
เครื่องมือเอก Saxophone
9. นายนรุฒม์ คำริห์
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เลขประจำตัว 4890012
เครื่องมือเอก Saxophone

ข แบบสัมภาษณ์นักเรียน

ตอนที่ 1 การเรียนดนตรีปฏิบัติเครื่องมือนอกในชั้นเรียนเดี่ยว

1. เครื่องดนตรีที่เลือกเป็นเครื่องมือนอก
2. ความสม่ำเสมอในการเรียน
3. เนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้เรียน
4. การบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายให้ฝึกซ้อม
5. การใช้เครื่องดนตรีและอุปกรณ์อื่น ๆ

ตอนที่ 2 กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี

1. การเตรียมการซ้อม
  - 1.1 การวางแผนการซ้อม
  - 1.2 การจัดทำตารางเวลาซ้อม
  - 1.3 การรู้ว่าจะซ้อมเพื่อแก้ไขในสิ่งใด
  - 1.4 การมีสมาธิเพื่อพร้อมที่จะซ้อม
  - 1.5 การมีความพยายามและใส่ใจการฝึกซ้อม
2. วิธีการซ้อม
  - 2.1 การพิจารณาโน้ตก่อนเล่น
  - 2.2 เริ่มฝึกซ้อมจากช้า ๆ
  - 2.3 ฝึกซ้อมให้ถูกต้องทั้งเทคนิคและท่าทาง
  - 2.4 ซ้อมเฉพาะจุดเพื่อแก้ปัญหาที่ละเอียด
  - 2.5 ฝึกซ้อมโน้ตทั้งที่ยากและง่ายด้วย
  - 2.6 ฝึกซ้อมแบบการแสดงจริง
  - 2.7 ฝึกซ้อมเป็นประจำ
  - 2.8 ดูท่าทางจากกระจกขณะฝึกซ้อม
3. ขั้นตอนการฝึกซ้อม
  - 3.1 ฝึกหายใจและอบอุ่นร่างกาย (Warm Up)
  - 3.2 ฝึกท่าทางการวางมือ ไหล่ คอ

3.3 ฝึกเป่าออกเสียงที่ถูกต้องชัดเจน

3.4 ฝึกมือซ้ายและมือขวาให้เท่ากัน

3.5 ฝึกไล่นิ้วตามบันไดเสียง (Scale) ต่าง ๆ

3.6 ฝึกแบบฝึกหัด (Exercise) และเทคนิคการเล่นต่าง ๆ

3.7 ฝึกเพลงฝึกหัด (Etude)

3.8 ฝึกบทเพลง (Piece)

3.9 ฝึกออกเสียงร้องตามโน้ตเพลง

3.10 ฝึกการแสดงออกถึงอารมณ์เพลง

4. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

4.1 นักเรียนมีวิธีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างไร เพื่อศึกษารูปแบบหรือลักษณะของเพลง (Style) และเทคนิคต่าง ๆ ของการบรรเลง ให้ประสบความสำเร็จสูงสุด

ค หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี พ.ศ. 2544
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย)   โครงการหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี
(ภาษาอังกฤษ)   Pre-College Project

2. ชื่อวุฒิบัตร

ชื่อภาษาไทย :-   ประกาศนียบัตรวิชาชีพดนตรี
ชื่อเต็ม   ปวช.(ดนตรี)
ชื่อย่อ   ปวช.(ดนตรี)
ชื่อภาษาอังกฤษ :-   Certificate in Music Performance
ชื่อเต็ม   Cert. (Music)
อักษรย่อ

3. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3.1 ปรัชญาของหลักสูตร

ดนตรีเป็นวิชาของนักปราชญ์ วิทยาลัยมีหน้าที่จะต้องยกฐานะวิชาดนตรีจากวิชาข้างถนน
เดินกินรำกิ้น เป็นวิชาของนักปราชญ์ที่ทุกคนจะต้องเรียน และสร้างวิชาดนตรีให้เป็นวิชาชีพที่มี
เกียรติเชื่อถือได้ วิทยาลัยจะต้องสร้างคนเก่งและปลูกฝังคนดี หลอมคนเก่งและคนดีให้เป็นคนๆ
เดียวกัน เพื่อมุ่งให้ดนตรีพัฒนาคุณภาพคน คนออกไปสร้างชาติ วิทยาลัยเป็นสถาบันของคนเก่ง
ดนตรี เป็นที่อยู่ของคนดีและเป็นที่ยอมรับของคนที่มีความสามารถ ทั้งในระดับอาชีพ ระดับชาติ
และระดับนานาชาติ

3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3.2.1 เพื่อเตรียมการศึกษาด้านดนตรีแก่นักเรียนเตรียมอุดมศึกษาเข้าสู่การศึกษา
ในระดับอุดมศึกษา

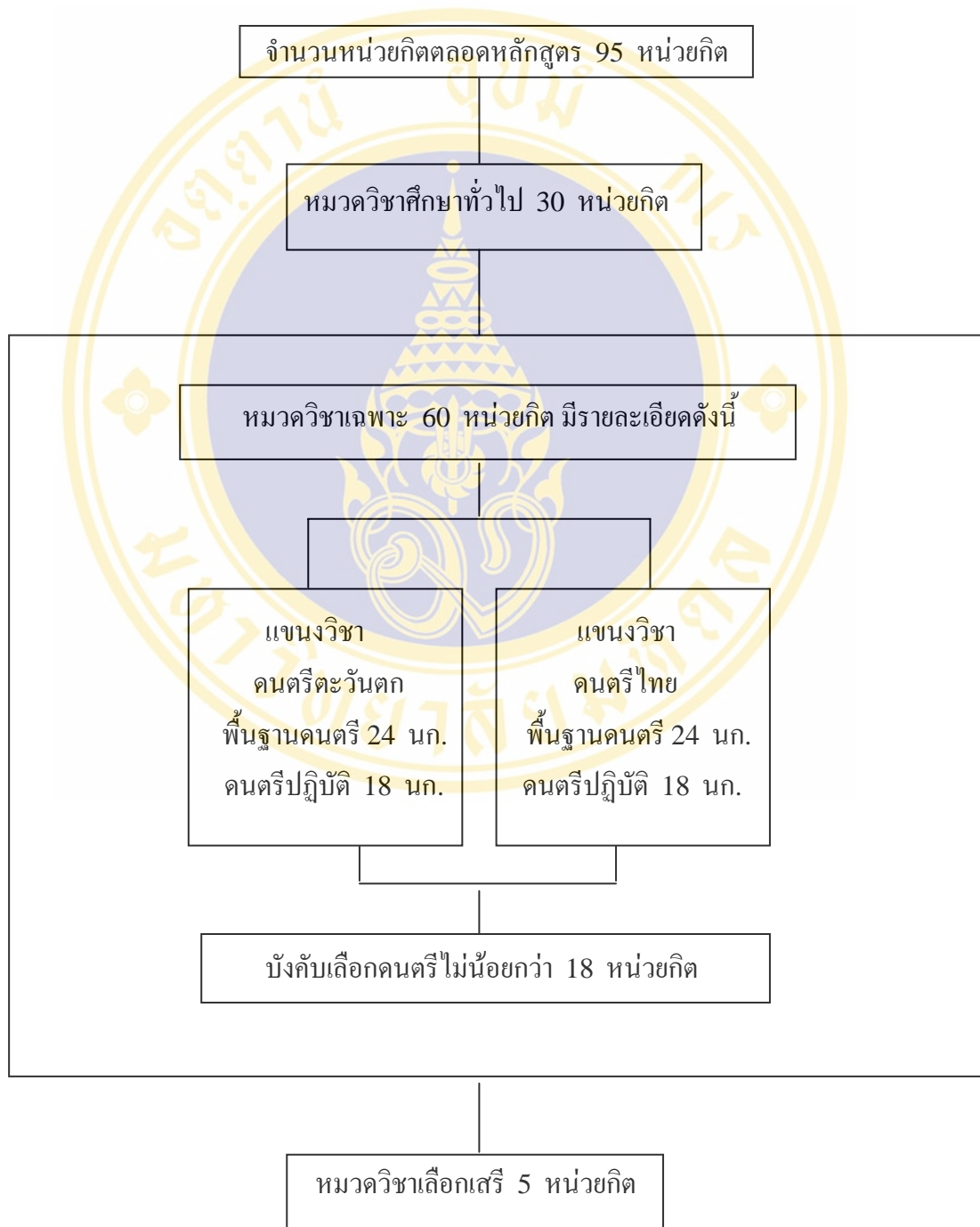
3.2.2 เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความพร้อมที่จะศึกษาดนตรีได้เข้าเรียนดนตรี
โดยตรง

3.2.3 เพื่อสร้างคุณภาพการศึกษาด้านดนตรีไปสู่ความเป็นวิชาชีพ ทั้งใน
ระดับชาติ และในระดับนานาชาติ

4. หลักสูตร

4.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 95 หน่วยกิต

4.2 โครงสร้างของหลักสูตร

4.3 ความหมายของรหัสวิชา

ตัวอักษรรายวิชา

ความหมายของตัวอักษร มีดังนี้

MS	สองหลักแรก หมายถึง	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (College of Music)
MS	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาดนตรี (Music)
TH	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาภาษาไทย (Thai Language)
EG	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาภาษาอังกฤษ (English Language)
GR	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาภาษาเยอรมัน (German Language)
FR	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาภาษาฝรั่งเศส (French Language)
IT	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาภาษาอิตาลี (Italian Language)
HS	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชามนุษย์และสังคม (Humanities and Social Studies)
SC	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาวิทยาศาสตร์ (Science)
MA	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาคณิตศาสตร์ (Mathematics)
PE	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาพลศึกษา (Physical Education)
AD	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาศิลปะและการละครเบื้องต้น (Arts and Drama)
CA	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาศิลปะ (Creative Arts)
CM	สองหลักหลัง หมายถึง	รายวิชาการงานและอาชีพ (Career in Music)

ตัวเลขรายวิชา

MS__ ตามด้วย ___

ความหมายของตัวเลข มีดังนี้

รหัสเลขหลักร้อย	0__	หมายถึง ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี
รหัสเลขหลักสิบและหลักหน่วย	_00	หมายถึง ลำดับวิชา

4.4 รายวิชา

4.4.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 30 หน่วยกิต

4.4.1.1 บังคับเรียนตามรายวิชาต่อไปนี้ จำนวน 27 หน่วยกิต

MSAD001	จิตรกรรม (Painting)	1(1-1)

MSAD002	วาดเส้น (Drawing)	1(1-1)
MSAD003	ภาพพิมพ์ (Printing)	1(1-1)
MSAD004	ละครและการเคลื่อนไหว (Drama and Movement)	1(1-1)
MSCM001	ธุรกิจดนตรี (Music Business)	1(2-0)
MSCM002	เทคโนโลยีดนตรี (Music Technology)	1(2-0)
MSCM003	การดูแลรักษาเครื่องดนตรี (Care and Repair of Musical Instruments)	1(2-0)
MSEG001	ภาษาอังกฤษ 1 (English Language I)	1(2-0)
MSEG002	ภาษาอังกฤษ 2 (English Language II)	1(2-0)
MSEG003	ภาษาอังกฤษ 3 (English Language III)	1(2-0)
MSEG004	ภาษาอังกฤษ 4 (English Language IV)	1(2-0)
MSHS001	สังคมศึกษา 1 (Humanities and Social Studies I)	1(2-0)
MSHS002	สังคมศึกษา 2 (Humanities and Social Studies II)	1(2-0)
MSHS003	สังคมศึกษา 3 (Humanities and Social Studies III)	1(2-0)
MSHS004	สังคมศึกษา 4 (Humanities and Social Studies IV)	1(2-0)
MSMA001	คณิตศาสตร์ 1 (Mathematics I)	1(2-0)
MSMA002	คณิตศาสตร์ 2 (Mathematics II)	1(2-0)
MSMA003	คณิตศาสตร์ 3 (Mathematics III)	1(2-0)
MSMA004	คณิตศาสตร์ 4 (Mathematics IV)	1(2-0)
MSSC001	กายวิภาควิทยา (Anatomy)	1(2-0)
MSSC002	ฟิสิกส์ 1 (Physics I)	1(2-0)
MSSC003	ฟิสิกส์ 2 (Physics II)	1(2-0)
MSSC004	ทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรม (Resource and Industry)	1(2-0)
MSTH001	ภาษาไทย 1 (Thai Language I)	1(2-0)
MSTH002	ภาษาไทย 2 (Thai Language II)	1(2-0)
MSTH003	ภาษาไทย 3 (Thai Language III)	1(2-0)
MSTH004	ภาษาไทย 4 (Thai Language IV)	1(2-0)

4.4.1.2 กลุ่มวิชาพลานามัย บังคับเลือกเรียนตามรายวิชาต่อไปนี้

จำนวน 3 หน่วยกิต

MSPE001	จักรยาน (Bicycle)	0.5(0-1)

MSPE002	ว่ายน้ำ (Swimming)	0.5(0-1)
MSPE003	เทนนิส (Tennis)	0.5(0-1)
MSPE004	เทเบิลเทนนิส (Table Tennis)	0.5(0-1)
MSPE005	การพัฒนามนุษย์ (Personality Development)	0.5(0-1)
MSPE006	โยคะ (Yoga)	0.5(0-1)
MSPE007	แอโรบิก (Arobic)	0.5(0-1)
MSPE008	กรีฑา (Athletics)	0.5(0-1)

4.4.2 หมวดวิชาเฉพาะ จำนวน จำนวน 60 หน่วยกิต

4.4.2.1 แขนงวิชาดนตรีตะวันตก

พื้นฐานดนตรี บังคับเรียนตามรายวิชาต่อไปนี้ จำนวน 24 หน่วยกิต

MSMS001	ทักษะการอ่าน การเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 1 (Written Skills and Aural Skills I)	1.5(3-0)
MSMS002	ทักษะการอ่าน การเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 2 (Written Skills and Aural Skills II)	1.5(3-0)
MSMS003	ทักษะการอ่าน การเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 3 (Written Skills and Aural Skills III)	1.5(3-0)
MSMS004	ทักษะการอ่าน การเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 4 (Written Skills and Aural Skills IV)	1.5(3-0)
MSMS005	ดนตรีไทย 1 (Thai Music I)	1(2-0)
MSMS006	ดนตรีไทย 2 (Thai Music II)	1(2-0)
MSMS009	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 1 (Keyboard Skills and Score Reading I)	0.5(1-0)
MSMS010	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 2 (Keyboard Skills and Score Reading II)	0.5(1-0)
MSMS011	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 3 (Keyboard Skills and Score Reading III)	0.5(1-0)
MSMS012	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 4 (Keyboard Skills and Score Reading IV)	0.5(1-0)
MSMS017	เปียโน 1 (Piano I)	1(0-2)
MSMS018	เปียโน 2 (Piano II)	1(0-2)
MSMS019	การขับร้อง (Voice Class)	1(0-2)
MSMS020	เทคนิคการขับร้องไทย 1 (Thai Vocal Technique I)	1(2-0)

MSMS021	ประวัติศาสตร์ตะวันตก 1 (History of Western Music I)	1(2-0)
MSMS022	ประวัติศาสตร์ตะวันตก 2 (History of Western Music II)	1(2-0)
MSMS023	ประวัติศาสตร์ไทย 1 (History of Thai Music I)	1(2-0)
MSMS024	ประวัติศาสตร์ไทย 2 (History of Thai Music II)	1(2-0)
MSMS025	การประพันธ์ดนตรี 1 (Music Composition I)	1(2-0)
MSMS026	การแปรทำนองเพลงไทย 1 (Variational Improvisation in Thai Music I)	1(2-0)
MSMS027	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 1 (Fundamentals of Electronic Music I)	1(2-0)
MSMS028	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 2 (Fundamentals of Electronic Music II)	1(2-0)
MSMS052	ฆ้องวงใหญ่ 1 (Khong Wong Yai I)	1(0-2)
MSMS053	ฆ้องวงใหญ่ 2 (Khong Wong Yai II)	1(0-2)

4.4.2.2 แขนงวิชาดนตรีไทย

พื้นฐานดนตรี บังคับเรียนตามรายวิชาต่อไปนี้ จำนวน 24 หน่วยกิต

MSMS001	ทักษะการอ่าน การเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 1 (Written Skills and Aural Skills I)	1.5(3-0)
MSMS002	ทักษะการอ่าน การเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 2 (Written Skills and Aural Skills II)	1.5(3-0)
MSMS005	ดนตรีไทย 1 (Thai Music I)	1(2-0)
MSMS006	ดนตรีไทย 2 (Thai Music II)	1(2-0)
MSMS007	ดนตรีไทย 3 (Thai Music III)	1(2-0)
MSMS008	ดนตรีไทย 4 (Thai Music IV)	1(2-0)
MSMS009	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 1 (Keyboard Skills and Score Reading I)	0.5(1-0)
MSMS010	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 2 (Keyboard Skills and Score Reading II)	0.5(1-0)
MSMS017	เปียโน 1 (Piano I)	1(0-2)
MSMS018	เปียโน 2 (Piano II)	1(0-2)
MSMS019	การขับร้อง (Voice Class)	1(0-2)
MSMS020	เทคนิคการขับร้องไทย 1 (Thai Vocal Technique I)	1(2-0)
MSMS021	ประวัติศาสตร์ตะวันตก 1 (History of Western Music I)	1(2-0)

MSMS022	ประวัติดนตรีตะวันตก 2 (History of Western Music II)	1(2-0)
MSMS023	ประวัติดนตรีไทย 1 (History of Thai Music I)	1(2-0)
MSMS024	ประวัติดนตรีไทย 2(History of Thai Music II)	1(2-0)
MSMS025	การประพันธ์ดนตรี 1 (Music Composition I)	1(2-0)
MSMS026	การแปรทำนองเพลงไทย 1 (Variational Improvisation in Thai Music I)	1(2-0)
MSMS027	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 1 (Fundamentals of Electronic Music I)	1(2-0)
MSMS028	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 2 (Fundamentals of Electronic Music II)	1(2-0)
MSMS052	ฆ้องวงใหญ่ 1 (Khong Wong Yai I)	1(2-0)
MSMS053	ฆ้องวงใหญ่ 2 (Khong Wong Yai II)	1(2-0)
MSMS054	ฆ้องวงใหญ่ 3 (Khong Wong Yai III)	1(2-0)
MSMS055	ฆ้องวงใหญ่ 4 (Khong Wong Yai IV)	1(2-0)

4.4.3 ดนตรีปฏิบัติ บังคับเรียนตามรายวิชาต่อไปนี้ จำนวน 18 หน่วยกิต

MSMS030	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 1 (Major Performance I)	1(0-2)
MSMS031	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 2 (Major Performance II)	1(0-2)
MSMS032	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 3 (Major Performance III)	1(0-2)
MSMS033	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 4 (Major Performance IV)	1(0-2)
MSMS034	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 5 (Major Performance V)	1(0-2)
MSMS035	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 6 (Major Performance VI)	1(0-2)
MSMS036	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 1 (Large Ensemble I)	1(0-2)
MSMS037	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 2 (Large Ensemble II)	1(0-2)
MSMS038	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 3 (Large Ensemble III)	1(0-2)
MSMS039	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 4 (Large Ensemble IV)	1(0-2)
MSMS040	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 5 (Large Ensemble V)	1(0-2)
MSMS041	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 6 (Large Ensemble VI)	1(0-2)
MSMS042	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 1 (Small Ensemble I)	1(0-2)
MSMS043	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 2 (Small Ensemble II)	1(0-2)
MSMS044	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 3 (Small Ensemble III)	1(0-2)
MSMS045	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 4 (Small Ensemble IV)	1(0-2)

MSMS056	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 5 (Small Ensemble V)	1(0-2)
MSMS057	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 6 (Small Ensemble VI)	1(0-2)
MSMS046	ขับร้องประสานเสียง 1 (Choir I)	1(0-2)
MSMS047	ขับร้องประสานเสียง 2 (Choir II)	1(0-2)
MSMS048	ขับร้องประสานเสียง 3 (Choir III)	1(0-2)
MSMS049	ขับร้องประสานเสียง 4 (Choir IV)	1(0-2)
MSMS050	ขับร้องประสานเสียง 5 (Choir V)	1(0-2)
MSMS051	ขับร้องประสานเสียง 6 (Choir VI)	1(0-2)

หมายเหตุ แขนงวิชาดนตรีตะวันตก เครื่องมือเอก เปียโน กีตาร์ ขับร้อง ให้เรียนรายวิชา MSMS046, 047, 048, 049, 050, 051 แทนรายวิชา MSMS036, 037, 038, 039, 040, 041

4.4.4 บังคับเลือกดนตรี เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ รวมศึกษาไม่น้อยกว่า

18 หน่วยกิต

MSMS013	ปีพาทย์ (Pi-Pat)	1(2-0)
MSMS014	เครื่องเป่าไทย (Thai Winds Instruments)	1(2-0)
MSMS015	เครื่องสายไทย 1 (Thai Strings Instruments I)	1(2-0)
MSMS016	เครื่องสายไทย 2 (Thai Strings Instruments II)	1(2-0)
MSMS060	แจ๊ส 1 (Jazz I)	1(2-0)
MSMS061	แจ๊ส 2 (Jazz II)	1(2-0)
MSMS062	แจ๊ส 3 (Jazz III)	1(2-0)
MSMS063	แจ๊ส 4 (Jazz IV)	1(2-0)
MSMS064	แจ๊ส 5 (Jazz V)	1(2-0)
MSMS065	แจ๊ส 6 (Jazz VI)	1(2-0)
MSMS066	ประวัติศาสตร์แจ๊ส 1 (Jazz History I)	1(2-0)
MSMS067	ประวัติศาสตร์แจ๊ส 2 (Jazz History II)	1(2-0)
MSMS068	การประพันธ์ดนตรี 2 (Music Composition II)	1(2-0)
MSMS069	การประพันธ์ดนตรี 3 (Music Composition III)	1(2-0)
MSMS070	เครื่องดนตรีตะวันตก (Instruments Exploration)	1(2-0)
MSMS072	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 3 (Fundamentals of Electronic Music III)	1(2-0)

MSMS073	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 4 (Fundamentals of Electronic Music IV)	1(2-0)
MSMS074	วัฒนธรรมดนตรีของโลก (Introduction to World Music)	1(2-0)
MSMS075	การอำนวยเพลง 1 (Conducting I)	1(2-0)
MSMS076	การอำนวยเพลง 2 (Conducting II)	1(2-0)
MSMS077	คู่มือวรรณกรรม 1 (Survey of Music Literature I)	1(2-0)
MSMS078	คู่มือวรรณกรรม 2 (Survey of Music Literature II)	1(2-0)
MSMS079	รูปแบบดนตรีในศตวรรษที่ 20 (20 th Century Musical Styles)	1(2-0)
MSMS080	ทฤษฎีดนตรีและการวิเคราะห์ 1 (Music Theory and Analysis I)	1(2-0)
MSMS081	ทฤษฎีดนตรีและการวิเคราะห์ 2 (Music Theory and Analysis II)	1(2-0)
MSMS082	การประสมเครื่องดนตรี (Orchestration)	1(2-0)
MSMS083	การเล่นเปียโนประกอบ (Piano Accompanying)	1(2-0)
MSMS084	คู่มือวรรณกรรมเปียโน (Piano Literature)	1(2-0)
MSMS085	เพลงพื้นบ้านของไทย (Thai Folk Music)	1(2-0)
MSMS086	ดนตรีเปรียบเทียบ (Comparative Music)	1(2-0)
MSMS087	ดนตรีเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asian Music)	1(2-0)
MSMS088	การฟังและการบันทึกโน้ตเพลงไทย (Listening and Notation in Thai Music)	1(2-0)
MSMS089	การแปรทำนองเพลงไทย 2 (Variational Improvisation in Thai Music II)	1(2-0)
MSMS090	การประพันธ์เพลงไทย (Thai Music Composition)	1(2-0)
MSMS091	บุคคลสำคัญของดนตรีไทย (Thai Musician)	1(2-0)
MSMS092	คู่มือวรรณกรรมดนตรีไทย (Thai Music Literature)	1(2-0)
MSMS093	ขับร้องเพลงไทย 2 (Thai Vocal Technique II)	1(2-0)
MSMS094	เครื่องดนตรีของไทย (Thai Instruments)	1(2-0)
MSMS095	ปฏิบัติเครื่องดนตรี 1 (Performance I)	1(0-2)
MSMS096	ปฏิบัติเครื่องดนตรี 2 (Performance II)	1(0-2)
การแสดงเดี่ยว นักเรียนชั้น ม.6 ภาคเรียนที่ 2 บังคับรายวิชานี้		
MSMS097	การแสดงเดี่ยว 20 นาที (Recital 20 Minutes)	0(0-0)

4.4.5 หมวดวิชาเลือกเสรี

เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ หรือ จากหมวดวิชาเฉพาะปฏิบัติคนตรี, หมวดวิชาเฉพาะบังคับเลือกคนตรี รวมศึกษาไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต

MSTH005	ภาษาไทย 5 (Thai Language V)	1(2-0)
MSTH006	ภาษาไทย 6 (Thai Language VI)	1(2-0)
MSEG005	ภาษาอังกฤษ 5 (English Language V)	1(2-0)
MSEG006	ภาษาอังกฤษ 6 (English Language VI)	1(2-0)
MSGR001	ภาษาเยอรมัน 1 (German Language I)	1(2-0)
MSGR002	ภาษาเยอรมัน 2 (German Language II)	1(2-0)
MSIT001	ภาษาอิตาลี 1 (Italian Language I)	1(2-0)
MSIT002	ภาษาอิตาลี 2 (Italian Language II)	1(2-0)
MSFR001	ภาษาฝรั่งเศส 1 (French Language I)	1(2-0)
MSFR002	ภาษาฝรั่งเศส 2 (French Language II)	1(2-0)
MSSC005	วิทยาศาสตร์ 1 (Science I)	1(2-0)
MSSC006	วิทยาศาสตร์ 2 (Science II)	1(2-0)
MSMA005	คณิตศาสตร์ 5 (Mathematics V)	1(2-0)
MSMA006	คณิตศาสตร์ 6 (Mathematics VI)	1(2-0)
MSCA001	ศิลปะ 1 (Creative Art I)	1(1-1)
MSCA002	ศิลปะ 2 (Creative Art II)	1(1-1)
MSHS005	สังคมศึกษา 5 (Humanities and Social V)	1(2-0)
MSHS006	สังคมศึกษา 6 (Humanities and Social VI)	1(2-0)

4.5 ตารางแผนการศึกษา

ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
ชั้น ม.4	หน่วยกิต	ชั้น ม.4	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.5	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	6.5
หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี	6	หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี	6
วิชาดนตรีปฏิบัติ	3	วิชาดนตรีปฏิบัติ	3
บังคับเลือกดนตรี	2	บังคับเลือกดนตรี	1
หมวดวิชาเลือกเสรี	-	หมวดวิชาเลือกเสรี	-
รวม	16.5	รวม	16.5
ชั้น ม.5	หน่วย	ชั้น ม.5	หน่วยกิต
กิต		หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	6.5
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.5	หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี	4
หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี	4	วิชาดนตรีปฏิบัติ	3
วิชาดนตรีปฏิบัติ	3	บังคับเลือกดนตรี	1
บังคับเลือกดนตรี	2	หมวดวิชาเลือกเสรี	1
หมวดวิชาเลือกเสรี	1	รวม	15.5
รวม	15.5		
ชั้น ม.6	หน่วยกิต	ชั้น ม.6	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	3.5	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	2.5
หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี	2	หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี	2
วิชาดนตรีปฏิบัติ	3	วิชาดนตรีปฏิบัติ	3
บังคับเลือกดนตรี	6	บังคับเลือกดนตรี	6
หมวดวิชาเลือกเสรี	1	หมวดวิชาเลือกเสรี	2
รวม	15.5	แสดงเดี่ยว 20 นาที	0
		รวม	15.5

รายละเอียดแผนการศึกษาแต่ละแขนงวิชา
แขนงวิชาดนตรีตะวันตก / แขนงวิชาดนตรีไทย
ชั้น ม.4 ภาคการศึกษาที่ 1

จำนวนหน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

MSEG001	ภาษาอังกฤษ 1	1(2-0)
MSHS001	สังคมศึกษา 1	1(2-0)
MSMA001	คณิตศาสตร์ 1	1(2-0)
MSPE001	จักรยาน	0.5(0-1)
MSSC001	กายวิภาควิทยา	1(2-0)
MSTH001	ภาษาไทย 1	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี

MSMS001	ทักษะการอ่าน การเขียน โน้ต และการฟังเสียงดนตรี 1	1.5(3-0)
MSMS005	ดนตรีไทย 1	1(2-0)
MSMS009	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 1	0.5(1-0)
MSMS052	ฆ้องวงใหญ่ 1	1(2-0)
MSMS019	การขับร้อง	1(0-2)
MSMS023	ประวัติดนตรีไทย 1	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะปฏิบัติดนตรี

MSMS030	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 1	1(0-2)
MSMS036 *	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 1	1(0-2)
MSMS042	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 1	1(0-2)

หมวดวิชาเฉพาะบังคับเลือกดนตรี

2

รวมหน่วยกิต 16.5

* เฉพาะแขนงวิชาดนตรีตะวันตก เครื่องมือเอกเปียโน ขับร้อง กีตาร์ ให้เรียนรายวิชา MSMS046 ขับร้องประสานเสียง 1 แทน MSMS036 ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 1

แขนงวิชาดนตรีตะวันตก / แขนงวิชาดนตรีไทย

ชั้น ม.4 ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

MSAD001	จิตรกรรม	1(1-1)
MSEG002	ภาษาอังกฤษ 2	1(2-0)
MSHS002	สังคมศึกษา 2	1(2-0)
MSMA002	คณิตศาสตร์ 2	1(2-0)
MSPE002	ว่ายน้ำ	0.5(0-1)
MSSC002	ฟิสิกส์ 1	1(2-0)
MSTH002	ภาษาไทย 2	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี

MSMS002	ทักษะการอ่าน การเขียน โน้ต และการฟังเสียงดนตรี 2	1.5(3-0)
MSMS006	ดนตรีไทย 2	1(2-0)
MSMS010	ทักษะกีตาร์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 2	0.5(1-0)
MSMS053	้องวงใหญ่ 2	1(2-0)
MSMS020	เทคนิคการขับร้องไทย 1	1(2-0)
MSMS021	ประวัติดนตรีตะวันตก 1	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะปฏิบัติดนตรี

MSMS031	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 2	1(0-2)
MSMS037 *	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 2	1(0-2)
MSMS043	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 2	1(0-2)

หมวดวิชาเฉพาะบังคับเลือกดนตรี

1

รวมหน่วยกิต 16.5

* เฉพาะแขนงวิชาดนตรีตะวันตก เครื่องมือเอกเปียโน ขับร้อง กีตาร์ ให้เรียนรายวิชา MSMS047 ขับร้องประสานเสียง 2 แทน MSMS037 ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 2

แขนงวิชาดนตรีตะวันตก
ชั้น ม.5 ภาคการศึกษาที่ 1

จำนวนหน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

MSEG003	ภาษาอังกฤษ 3	1(2-0)
MSHS003	สังคมศึกษา 3	1(2-0)
MSMA003	คณิตศาสตร์ 3	1(2-0)
MSPE007	แอโรบิก	0.5(0-1)
MSSC003	ฟิสิกส์ 2	1(2-0)
MSTH003	ภาษาไทย 3	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี

MSMS003	ทักษะการอ่าน การเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 3	1.5(3-0)
MSMS011	ทักษะกีตาร์และการเล่นขลุ่ย 3	0.5(1-0)
MSMS017	เปียโน 1	1(0-2)
MSMS024	ประวัติดนตรีไทย 2	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะปฏิบัติดนตรี

MSMS032	ปฏิบัติเครื่องมือนอก 3	1(0-2)
MSMS038 *	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 3	1(0-2)
MSMS044	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 3	1(0-2)

หมวดวิชาเฉพาะบังคับเลือกดนตรี

2

หมวดวิชาเลือกเสรี

1

รวมหน่วยกิต 15.5

* เฉพาะแขนงวิชาดนตรีตะวันตก เครื่องมือนอกเปียโน ขลุ่ย กีตาร์ ให้เรียนรายวิชา MSMS048 ขลุ่ยประสานเสียง 3 แทน MSMS038 ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 3

แขนงวิชาดนตรีไทย
ชั้น ม.5 ภาคการศึกษาที่ 1

จำนวนหน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

MSEG003	ภาษาอังกฤษ 3	1(2-0)
MSHS003	สังคมศึกษา 3	1(2-0)
MSMA003	คณิตศาสตร์ 3	1(2-0)
MSPE007	แอโรบิก	0.5(0-1)
MSSC003	ฟิสิกส์ 2	1(2-0)
MSTH003	ภาษาไทย 3	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี

MSMS007	ดนตรีไทย 3	1(2-0)
MSMS054	ฆ้องวงใหญ่ 3	1(2-0)
MSMS017	เปียโน 1	1(0-2)
MSMS024	ประวัติดนตรีไทย 2	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะปฏิบัติดนตรี

MSMS032	ปฏิบัติเครื่องมือนอก 3	1(0-2)
MSMS038	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 3	1(0-2)
MSMS044	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 3	1(0-2)

หมวดวิชาเฉพาะบังคับเลือกดนตรี

2

หมวดวิชาเลือกเสรี

1

รวมหน่วยกิต 15.5

แขนงวิชาดนตรีตะวันตก
ชั้น ม.5 ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

MSAD002	วาดเส้น	1(1-1)
MSEG004	ภาษาอังกฤษ 4	1(2-0)
MSHS004	สังคมศึกษา 4	1(2-0)
MSMA004	คณิตศาสตร์ 4	1(2-0)
MSPE004	เทเบิลเทนนิส	0.5(0-1)
MSSC004	ทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรม	1(2-0)
MSTH004	ภาษาไทย 4	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี

MSMS004	ทักษะการอ่าน การเขียน โน้ต และการฟังเสียงดนตรี 4	1.5(3-0)
MSMS012	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 4	0.5(1-0)
MSMS018	เปียโน 2	1(0-2)
MSMS022	ประวัติดนตรีตะวันตก 2	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะปฏิบัติดนตรี

MSMS033	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 4	1(0-2)
MSMS039 *	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 4	1(0-2)
MSMS045	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 4	1(0-2)

หมวดวิชาเฉพาะบังคับเลือกดนตรี

1

หมวดวิชาเลือกเสรี

1

รวมหน่วยกิต 15.5

* เฉพาะแขนงวิชาดนตรีตะวันตก เครื่องมือเอกเปียโน ขั้บร้อง กีตาร์ ให้เรียนรายวิชา MSMS049 ขั้บร้องประสานเสียง 4 แทน MSMS039 ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 4

แขนงวิชาดนตรีไทย
ชั้น ม.5 ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

MSAD002	วาดเส้น	1(1-1)
MSEG004	ภาษาอังกฤษ 4	1(2-0)
MSHS004	สังคมศึกษา 4	1(2-0)
MSMA004	คณิตศาสตร์ 4	1(2-0)
MSPE004	เทเบิลเทนนิส	0.5(0-1)
MSSC004	ทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรม	1(2-0)
MSTH004	ภาษาไทย 4	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี

MSMS008	ดนตรีไทย 4	1(2-0)
MSMS055	ห้องวงใหญ่ 4	1(2-0)
MSMS018	เปียโน 2	1(0-2)
MSMS022	ประวัติดนตรีตะวันตก 2	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะปฏิบัติดนตรี

MSMS033	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 4	1(0-2)
MSMS039	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 4	1(0-2)
MSMS045	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 4	1(0-2)

หมวดวิชาเฉพาะบังคับเลือกดนตรี

1

หมวดวิชาเลือกเสรี

1

รวมหน่วยกิต 15.5

แผนงวิชาดนตรีตะวันตก/แผนงวิชาดนตรีไทย

ชั้น ม.6 ภาคการศึกษาที่ 1

จำนวนหน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

MSAD003	ภาพพิมพ์	1(1-1)
MSCM001	ธุรกิจดนตรี	1(2-0)
MSCM003	การดูแลรักษาเครื่องดนตรี	1(2-0)
MSPE005	การพัฒนานุคลิกภาพ	0.5(0-1)

หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี

MSMS025	การประพันธ์ดนตรี 1	1(2-0)
MSMS027	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 1	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะปฏิบัติดนตรี

MSMS034	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 5	1(0-2)
MSMS040 *	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 5	1(0-2)
MSMS056	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 5	1(0-2)

หมวดวิชาเฉพาะบังคับเลือกดนตรี

6

หมวดวิชาเลือกเสรี

1

รวมหน่วยกิต 15.5

* เฉพาะแผนงวิชาดนตรีตะวันตก เครื่องมือเอกเปียโน ขั้บร้อง กีตาร์ ให้เรียนรายวิชา MSMS050 ขั้บร้องประสานเสียง 5 แทน MSMS040 ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 5

แขนงวิชาดนตรีตะวันตก/แขนงวิชาดนตรีไทย

ชั้น ม.6 ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

MSAD004	ละครและการเคลื่อนไหว	1(1-1)
MSCM002	เทคโนโลยีดนตรี	1(2-0)
MSPE006	โยคะ	0.5(0-1)

หมวดวิชาเฉพาะพื้นฐานดนตรี

MSMS026	การแปรทำนองเพลงไทย 1	1(2-0)
MSMS028	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 2	1(2-0)

หมวดวิชาเฉพาะปฏิบัติดนตรี

MSMS035	ปฏิบัติเครื่องมือนอก 6	1(0-2)
MSMS041 *	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 6	1(0-2)
MSMS057	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 6	1(0-2)

หมวดวิชาเฉพาะบังคับเลือกดนตรี

6

หมวดวิชาเลือกเสรี

2

MSMS097	การแสดงเดี่ยว 20 นาที	0(0-0)

รวมหน่วยกิต **15.5**

* เฉพาะแขนงวิชาดนตรีตะวันตก เครื่องมือนอกเปียโน ขั้บรื่อง กีตาร์ ให้เรียนรายวิชา MSMS051 ขั้บรื่องประสานเสียง 6 แทน MSMS041 ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 6

4.6 คำอธิบายรายวิชา

MSAD001	จิตรกรรม (Painting)	1(1-1)
	การเขียนภาพเหมือนด้วยวัสดุต่างๆ ตามความเหมาะสม เห็นคุณค่า และสามารถถ่ายทอดสิ่งที่มองเห็นออกมาเป็นภาพตามความเป็นจริง	
MSAD002	วาดเส้น (Drawing)	1(1-1)
	การวาดเส้นเพื่อให้สามารถถ่ายทอดสิ่งที่มองเห็นออกมา ด้วยจินตนาการและตามความเป็นจริงของหุ่น ทั้งที่เป็นหุ่นที่สามารถเคลื่อนไหวได้และไม่สามารถเคลื่อนไหวได้	
MSAD003	ภาพพิมพ์ (Printing)	1(1-1)
	การออกแบบภาพพิมพ์ การทำแม่พิมพ์ การพิมพ์ภาพสีเดียวและหลายสี เห็นคุณค่า และสามารถทำภาพพิมพ์ได้ตามขั้นตอน	
MSAD004	ละครและการเคลื่อนไหว (Drama and Movement)	1(1-1)
	หลักการแสดงละครสากล ฝึกอ่านและตีความหมายของบท แสดงละครฉากสั้นๆ เห็นคุณค่า และสามารถแสดงละครฉากสั้นๆ ได้	
MSCA001	ศิลปะ 1 (Creative Art I)	1(1-1)
	การเขียนภาพจากเนื้อหาและเรื่องราว ด้วยวัสดุต่างๆ เห็นคุณค่า และสามารถเขียนภาพจากจินตนาการได้	
MSCA002	ศิลปะ 2 (Creative Art II)	1(1-1)
	ลักษณะรูปแบบพาณิชศิลป์ หลักการโฆษณา และหลักการสื่อความหมาย ฝึกปฏิบัติการถ่ายทอดรูปแบบในการเขียนภาพด้วยวัสดุต่างๆ เห็นคุณค่าและสามารถใช้เครื่องมือและเทคนิคเขียนภาพพาณิชศิลป์ได้	
MSCM001	ธุรกิจดนตรี (Music Business)	1(2-0)

MSEG004	ภาษาอังกฤษ 4 (English Language IV) การฝึกการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน โดยใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างที่เพิ่มขึ้น สามารถเขียน อ่าน และสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้	1(2-0)
MSEG005	ภาษาอังกฤษ 5 (English Language V) การฝึกการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน โดยใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างที่เพิ่มขึ้น ฟังบทสนทนาเรื่องเล่า และข้อความต่างๆ พูดสื่อความเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน บรรยายเล่าเรื่อง อ่านบทอ่านที่ยาวขึ้น และมีระดับความยากง่ายที่สูงขึ้น อ่านบทร้อยกรอง อ่านหนังสือพิมพ์ เขียนข้อความสั้นๆ เขียนบรรยาย เขียนเล่าเรื่อง เขียนจดหมายส่วนตัว เขียนจดหมายธุรกิจ และกรอกแบบฟอร์มต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ได้คล่องแคล่วเหมาะสม และเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษา	1(2-0)
MSEG006	ภาษาอังกฤษ 6 (English Language VI) การฝึกการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน โดยใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้	1(2-0)
MSFR001	ภาษาฝรั่งเศส 1 (French Language I) สำนวนความสามารถพื้นฐานในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ศัพท์ใกล้ตัว และโครงสร้างพื้นฐานของภาษา ฟังประโยค และข้อความสั้นๆ พูดสื่อความเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน อ่านออกเสียง อ่านบทอ่านสั้นๆ เขียนคำและประโยคเพื่อให้ความรู้ความสนใจ และมีทักษะเบื้องต้นในการสื่อความหมาย และเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษา	1(2-0)
MSFR002	ภาษาฝรั่งเศส 2 (French Language II) สำนวนความสามารถพื้นฐานในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน ต่อเนื่องจากรายวิชา MSFR001 (French Language I) โดยใช้ศัพท์และโครงสร้างพื้นฐานของภาษาที่ซับซ้อนขึ้น	1(2-0)
MSGR001	ภาษาเยอรมัน 1 (German Language I)	1(2-0)

สำรวจความสามารถพื้นฐานในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ศัพท์ใกล้ตัว และโครงสร้างพื้นฐานของภาษา ฟังประโยค และข้อความสั้นๆ พูดสื่อความเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน อ่านออกเสียง อ่านบทอ่านสั้นๆ เขียนคำและประโยคเพื่อให้ความพร้อม ความสนใจ และมีทักษะเบื้องต้นในการสื่อความหมาย และเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษา

MSGR002 ภาษาเยอรมัน 2 1(2-0)
(German Language II)

สำรวจความสามารถพื้นฐานในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน ต่อเนื่องจากรายวิชา MSMS001 (German Language I) โดยใช้ศัพท์และโครงสร้างพื้นฐานของภาษาที่ซับซ้อนขึ้น

MSHS001 สังคมศึกษา 1 1(2-0)
(Humanities and Social Studies I)

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสังคม ความหมาย โครงสร้าง และการจัดระเบียบทางสังคม ศึกษาสังคมไทย ปัญหา การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของสังคม ศาสนาที่สำคัญๆ ในเรื่องหลักธรรม

และความสอดคล้องของหลักธรรม ความเข้าใจในสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกัน การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

MSHS002 สังคมศึกษา 2 1(2-0)
(Humanities and Social Studies II)

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับพลเมือง ศึกษาพัฒนาการทางการเมืองการปกครองของไทย ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย กฎหมายกับชีวิตประจำวัน หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ระบบการเมืองการปกครองและบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่มีต่อรัฐ ปฏิบัติตามกฎหมายและบทบาทหน้าที่ของตน และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

MSHS003 สังคมศึกษา 3 1(2-0)
(Humanities and Social Studies III)

MSIT001	ภาษาอิตาเลียน 1 (Italian Language I)	1(2-0)
	สำรวจความสามารถพื้นฐานในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ฟังการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ศัพท์ไวยากรณ์ และโครงสร้างพื้นฐานของภาษา ฟังประโยค และข้อความสั้นๆ พูดสื่อความเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน อ่านออกเสียง อ่านบทอ่านสั้นๆ เขียนคำและประโยคเพื่อให้ความรู้ความสนใจ และมีทักษะเบื้องต้นในการสื่อความหมาย และเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษา	
MSIT002	ภาษาอิตาเลียน 2 (Italian Language II)	1(2-0)
	สำรวจความสามารถพื้นฐานในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ฟังการฟัง พูด อ่าน เขียนต่อเนื่องจากรายวิชา MSIT001 (Italian Language I) โดยใช้ศัพท์และโครงสร้างพื้นฐานของภาษาซับซ้อนขึ้น	
MSMA001	คณิตศาสตร์ 1 (Mathematics I)	1(2-0)
	ความรู้พื้นฐานเบื้องต้น ฟังก์ชันการคิดคำนวณ การให้เหตุผล และฟังก์ชันแก้ปัญหาในเรื่อง วงกลม พาราโบลา วงรี ไฮเปอร์โบลา ฟังก์ชัน พหุนามของฟังก์ชัน ฟังก์ชันอินเวอร์ส ฟังก์ชันคอมโพสิท ฟังก์ชันตรีโกณมิติของจำนวนจริงและมุม	
MSMA002	คณิตศาสตร์ 2 (Mathematics II)	1(2-0)
	ความรู้พื้นฐานเบื้องต้น และฟังก์ชันการคำนวณในระบบจำนวน และนำไปใช้ในการหาคำตอบของสมการและอสมการตัวแปรเดียวได้ เข้าใจและมีทักษะในการสร้างสมการ และอสมการจากปัญหาในสถานการณ์จริง และสามารถใช้ความรู้และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการหาคำตอบของ สมการและอสมการดังกล่าว	
MSMA003	คณิตศาสตร์ 3 (Mathematics III)	1(2-0)
	วิธีการสำรวจอย่างง่าย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น การหาค่ากลางของข้อมูล การวัดการกระจายของข้อมูล การหาตำแหน่งของข้อมูล และการนำเสนอในรูปแบบต่างๆ สามารถอ่านและตีความหมายจากข้อมูลที่มีการนำเสนอ และสามารถใช้อธิบายข้อสรุป และค่าสถิติในการ ตัดสินใจในสถานการณ์จริงได้	

- MSMA004 คณิตศาสตร์ 4 1(2-0)
(Mathematics IV)
การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ การคำนวณมูลค่าปัจจุบัน และมูลค่าในอนาคตของเงิน การจำนอง การจำนำ และการขายฝาก การลงทุน และผลการตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ตราสารการเงินชนิดต่างๆ การซื้อขายในระบบผ่อนชำระ สามารถบอกข้อดีและข้อเสีย และความแตกต่างในรายละเอียดของแต่ละเรื่องที่ศึกษา
- MSMA005 คณิตศาสตร์ 5 1(2-0)
(Mathematics V)
ความรู้พื้นฐานเบื้องต้น ฝึกทักษะการคิดคำนวณ การให้เหตุผล และฝึกการแก้ปัญหาในเรื่องลำดับและอนุกรม ผลบวกของอนุกรม ลิมิตและความต่อเนื่องของฟังก์ชัน อนุพันธ์และการหาอนุพันธ์ของฟังก์ชัน อนุพันธ์ตรีโกณมิติ อินทิกรัลจำกัดเขตและไม่จำกัดเขต ทักษะในการคิดคำนวณ การให้เหตุผล และการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา
- MSMA006 คณิตศาสตร์ 6 1(2-0)
(Mathematics VI)
ความรู้พื้นฐานเบื้องต้น ฝึกทักษะการคิดคำนวณ การให้เหตุผล ฝึกการแก้ปัญหาในเรื่องวิธีเรียงสับเปลี่ยนและวิธีจัดหมู่ ทฤษฎีบททวินาม ความน่าจะเป็นเบื้องต้น ดัชนีราคา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงฟังก์ชันระหว่างข้อมูล ทักษะในการคิดคำนวณ การให้เหตุผล การนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา
- MSMS001 ทักษะการอ่านและการเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 1 1.5(3-0)
(Written Skills and Aural Skills I)
ความรู้ทั่วไปในทฤษฎีดนตรีและโสตทักษะเบื้องต้น เพื่อเตรียมไปสู่ความเข้าใจในภาษาดนตรีทั้งการเขียน อ่าน และฟัง เช่น การบันทึกโน้ตในบรรทัดห้าเส้น (Staff notation) ทักษะในการร้องและอ่านโน้ต (sight singing) บันไดเสียง (scales) และ คู่ระยะ (intervals).
- MSMS002 ทักษะการอ่านและการเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 2 1.5(3-0)
(Written Skills and Aural Skills II)
องค์ประกอบของเสียงประสาน (Harmony) ทักษะในการร้องและอ่านโน้ต (sight singing) และโครงสร้างของรูปแบบดนตรีเบื้องต้น เช่น คอร์ด (triads), ฟอรั่ม (form) การฝึกโสตในรูปแบบต่างๆ

- MSMS003 ทักษะการอ่านและการเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 3 1.5(3-0)
(Written Skills and Aural Skills III)
ทฤษฎีการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว (Four-part harmony) เบื้องต้น ทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์ของฟิกเกอร์เบส (Figured bass) การจัดวางรูปคอร์ดในตำแหน่งรูท (root) และพลิกกลับ (inversion) ในรูปแบบต่างๆของคอร์ด I, IV และ V (primary triads)
- MSMS004 ทักษะการอ่านและการเขียนโน้ต และการฟังเสียงดนตรี 4 1.5(3-0)
(Written Skills and Aural Skills IV)
ทฤษฎีการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว (Four-part harmony) ทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของคอร์ด V – I, VII - I (dominant–tonic relation), คอร์ด V7 (dominant-seventh) ตลอดจนถึงรูปแบบและหน้าที่ของคอร์ด II, III, และ VI (secondary triads)
- MSMS005 ดนตรีไทย 1 1(2-0)
(Thai Music I)
แนวคิดของดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านในด้านความสำคัญ ความสัมพันธ์กับชีวิตและสังคม สัตว์และองค์ประกอบ ลักษณะเสียง ระบบเสียง ศัพท์สังคีต วิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยแต่ละประเภท เข้าใจธรรมชาติของดนตรีไทย
- MSMS006 ดนตรีไทย 2 1(2-0)
(Thai Music II)
แนวคิดของดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านในด้านการประสมวง ช่วงเสียง การเทียบเสียง การประสมเสียง ระเบียบวิธีการขับร้องและบรรเลง โอกาสในการบรรเลง บทเพลงขนาดสั้น ให้ซาบซึ้งในภูมิปัญญาของไทย
- MSMS007 ดนตรีไทย 3 1(2-0)
(Thai Music III)
แนวคิดของดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านในด้านอัตราจังหวะ รูปแบบทำนอง สำเนียงเพลง การประสานเสียง ทางเพลง และการแปรทำนอง โครงสร้างเพลงไทยและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาปฏิบัติได้
- MSMS008 ดนตรีไทย 4 1(2-0)
(Thai Music IV)

ประเภทเพลงไทยและเพลงพื้นบ้านแบบต่าง ๆ เช่น เพลงโหมโรง เพลงหน้าพาทย์ เพลงเรื่อง เพลงดับ เพลงเถา เพลงเสภา เพลงเกร็ด และเพลงพื้นบ้าน สามารถจำแนกและจดจำลักษณะเฉพาะของเพลงประเภทต่าง ๆ ได้

MSMS009	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 1 (Keyboard Skills and Score Reading I) ทฤษฎีเชิงปฏิบัติบนคีย์บอร์ดเพื่อเสริมความเข้าใจในทฤษฎีการเขียน ฝึกการวางมือ ฝึกบันไดเสียงในทั้งแบบ เมเจอร์ (major) และ ไมเนอร์ (minor) ในทุกๆบันไดเสียง	0.5(1-0)
MSMS010	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 2 (Keyboard Skills and Score Reading II) ทฤษฎีเชิงปฏิบัติบนคีย์บอร์ดเพื่อเสริมความเข้าใจในทฤษฎีการเขียน ฝึกอ่านสกอร์ในกุญแจเสียงประจำหลัก ฝึกจัดวางคอร์ด (triads) ในรูปแบบต่างๆบนคีย์บอร์ด ทั้งตำแหน่งรูท (root) และ พลิกกลับ (inversion)	0.5(1-0)
MSMS011	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 3 (Keyboard Skills and Score Reading III) ทฤษฎีเชิงปฏิบัติฟิกเกอร์เบส (Figured bass) เบื้องต้นบนคีย์บอร์ดตามทฤษฎีการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว (Four-part harmony) ฝึกหัดอ่านสกอร์ที่ซับซ้อนขึ้น	0.5(1-0)
MSMS012	ทักษะคีย์บอร์ดและการอ่านต้นฉบับ 4 (Keyboard Skills and Score Reading IV) ทฤษฎีเชิงปฏิบัติฟิกเกอร์เบส (Figured bass) บนคีย์บอร์ดตามทฤษฎีการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว (Four-part harmony) ฝึกหัดอ่านสกอร์ที่ซับซ้อนขึ้น เข้าใจเครื่องดนตรีที่ไม่อยู่ในบันไดเสียงคอนเสิร์ต (transposed instruments) โดยสามารถแปลงกลับมาเป็นบันไดเสียงคอนเสิร์ตได้	0.5(1-0)
MSMS013	ปี่พาทย์ (Pi-Pat) ทฤษฎีเชิงปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี เพื่อเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของเสียงดนตรีและบทเพลงที่เกี่ยวข้อง ในด้านระบบเสียง วรรค ประโยค ท่อน จังหวะหน้าทับ ส่วนวงกลอง ลูกฆ้อง บทบาท และวิธีการดำเนินงานของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีแต่ละประเภท	1(2-0)
MSMS014	เครื่องเป่าไทย (Thai Winds Instruments)	1(2-0)

ทฤษฎีเชิงปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า เพื่อเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของเสียงเครื่องดนตรีและบทเพลงที่เกี่ยวข้อง ในด้านระบบเสียง วรรค ประโยค ท่อน จังหวะหน้าทับ สำนวนกลอน ลูกฆ้อง บทบาท และวิธีการดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าแต่ละประเภท

MSMS015 เครื่องสายไทย 1 1(2-0)
(Thai Strings Instruments I)

ทฤษฎีเชิงปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด เพื่อเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของเสียงเครื่องดนตรีและบทเพลงที่เกี่ยวข้อง ในด้านระบบเสียง วรรค ประโยค ท่อน จังหวะหน้าทับ สำนวนกลอน ลูกฆ้อง บทบาท และวิธีการดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีดแต่ละประเภท

MSMS016 เครื่องสายไทย 2 1(2-0)
(Thai Strings Instruments II)

ทฤษฎีเชิงปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสี เพื่อเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของเสียงเครื่องดนตรีและบทเพลงที่เกี่ยวข้อง ในด้านระบบเสียง วรรค ประโยค ท่อน จังหวะหน้าทับ สำนวนกลอน ลูกฆ้อง บทบาท และวิธีการดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสีแต่ละประเภท

MSMS017 เปียโน 1 1(0-2)
(Piano I)

(ผู้เรียนเครื่องมือเอกเอกวิชาเปียโนให้เลือกรียนเครื่องมือที่ 2) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการเล่นเปียโน ฝึกบันไดเสียง อาร์เปจจิโอ ในระบบนิ้วที่ถูกต้อง ฝึกบรรเลงบทเพลงเดี่ยวเบื้องต้น

MSMS018 เปียโน 2 1(0-2)
(Piano II)

ฝึกทักษะต่อจากวิชาเปียโน 1 สามารถไต่บันไดเสียง และอาร์เปจจิโอ ต่างๆ ได้อย่างน้อย 2 ออกเทพ ฝึกบรรเลงบทเพลงที่ซับซ้อนและยาวขึ้น เข้าใจและสามารถเล่นในหน้าที่บรรเลงประกอบเบื้องต้นได้

MSMS019 การขับร้อง 1(0-2)
(Voice Class)

ฝึกหัดร้องเพลงด้วยการควบคุมระบบการใช้เสียง ตลอดจนจนถึงการหายใจที่ถูกต้อง เสริมสร้างประสบการณ์ในการร้องเดี่ยวและการร้องเป็นกลุ่มจากบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องมาตรฐานเบื้องต้นในรูปแบบต่างๆ

MSMS020	เทคนิคการขับร้องไทย 1 (Thai Vocal Technique I)	1(2-0)
	ฝึกและเรียนรู้การออกเสียงตามอักขระ การเอื้อน การแบ่งวรรคตอนของบทขับร้อง การควบคุมจังหวะการหายใจ การควบคุมระดับเสียง ความแม่นยำของทำนองและจังหวะ และขับร้องเพลงไทยประเภทเพลง 2 ชั้น 3 ชั้น เพลงเถา ขนาดสั้น	
MSMS021	ประวัติดนตรีตะวันตก 1 (History of Western Music I)	1(2-0)
	ประวัติและพัฒนาการของรูปแบบและภาษาดนตรีตะวันตกตลอดจนถึงประวัติของครุฑยวีในยุคนั้น ๆ เรียนรู้ถึงลักษณะ และรูปแบบที่แตกต่างกันของดนตรี จากยุคกลางจนถึงยุคบาโรค	
MSMS022	ประวัติดนตรีตะวันตก 2 (History of Western Music II)	1(2-0)
	ประวัติและพัฒนาการของรูปแบบและภาษาดนตรีตะวันตกตลอดจนถึงประวัติของครุฑยวีในยุคนั้น ๆ เรียนรู้ถึงลักษณะ และรูปแบบที่แตกต่างกันของดนตรีจากยุคคลาสสิกจนถึงปัจจุบัน	
MSMS023	ประวัติดนตรีไทย 1 (History of Thai Music I)	1(2-0)
	ประวัติและพัฒนาการของดนตรีไทย แนวคิดปรัชญา เหตุการณ์สำคัญ เครื่องดนตรี การประสมวง บทเพลง และความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตไทยก่อนสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	
MSMS024	ประวัติดนตรีไทย 2 (History of Thai Music II)	1(2-0)
	ประวัติและพัฒนาการของดนตรีไทย แนวคิดปรัชญา เหตุการณ์สำคัญ เครื่องดนตรี การประสมวง บทเพลง ชีวิตและผลงานของครุฑยวีคนสำคัญ และความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	
MSMS025	การประพันธ์ดนตรี 1 (Music Composition I)	1(2-0)
	ความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรีด้วยการกระตุ้นการสร้างงานประพันธ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์พื้นฐาน (original) การฝึกเทคนิค และทักษะในการสร้างและควบคุมน้ำหนักและมิติของเสียง เข้าใจกระบวนการและการจัดการในการที่จะนำงานประพันธ์ไปสู่การแสดงที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง	

MSMS026	การแปรทำนองเพลงไทย 1 (Variational Improvisation in Thai Music I) ฝึกการแปรทำนองเพลงไทย เพื่อให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีแต่ละชนิด	1(2-0)
MSMS027	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 1 (Fundamentals of Electronic Music I) พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และการติดตั้งอุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ (Software) ที่จำเป็น	1(2-0)
MSMS028	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 2 (Fundamentals of Electronic Music II) ศึกษาการใช้ซอฟต์แวร์ (Software) สำหรับสร้างงานดนตรีแบบง่าย จนถึงขั้นสูง	1(2-0)
MSMS030	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 1 (Major Performance I) ดนตรีสากล ฝึกเทคนิคการบรรเลง เข้าใจถึงการฝึกซ้อมเพื่อการบรรเลงที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถบรรเลงออกมาได้ในด้านความหมายของบทเพลง ของดุริยกวี พัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล การเสริมสร้างสมรรถภาพของตนเอง เรียนรู้ทำทางและการดูแลรักษาเครื่องดนตรี ดนตรีไทย ให้ต่อเพลงและฝึกปฏิบัติตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทยขั้นที่ 4-6	1(0-2)
MSMS031	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 2 (Major Performance II) ดนตรีสากล ฝึกเทคนิคการบรรเลง เข้าใจถึงการฝึกซ้อมเพื่อการบรรเลงที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถบรรเลงออกมาได้ในด้านความหมายของบทเพลงของดุริยกวี พัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล การเสริมสร้างสมรรถภาพของตนเอง เรียนรู้ทำทางและการดูแลรักษาเครื่องดนตรี ดนตรีไทย ให้ต่อเพลงและฝึกปฏิบัติตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยขั้นที่ 4-6	1(0-2)
MSMS032	ปฏิบัติเครื่องมือเอก 3 (Major Performance III)	1(0-2)

ดนตรีสากล ฝึกเทคนิคการบรรเลง เข้าใจถึงการฝึกซ้อมเพื่อการบรรเลงที่มีคุณภาพ สามารถบรรเลงออกมาได้ในด้านความหมายของบทเพลงของดุริยางค์ พัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล การเสริมสร้างสมรรถภาพของตนเอง เรียนรู้ทำทางและการดูแลรักษาเครื่องดนตรี

ดนตรีไทย ให้ต่อเพลงและฝึกปฏิบัติตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยชั้นที่ 4-6

MSMS033 ปฏิบัติเครื่องมือเอก 4 1(0-2)
(Major Performance IV)

ดนตรีสากล ฝึกเทคนิคการบรรเลง เข้าใจถึงการฝึกซ้อมเพื่อการบรรเลงที่มีคุณภาพ สามารถบรรเลงออกมาได้ในด้านความหมายของบทเพลงของดุริยางค์ พัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล การเสริมสร้างสมรรถภาพของตนเอง เรียนรู้ทำทางและการดูแลรักษาเครื่องดนตรี

ดนตรีไทย ให้ต่อเพลงและฝึกปฏิบัติตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยชั้นที่ 4-6

MSMS034 ปฏิบัติเครื่องมือเอก 5 1(0-2)
(Major Performance V)

ดนตรีสากล ฝึกเทคนิคการบรรเลง เข้าใจถึงการฝึกซ้อมเพื่อการบรรเลงที่มีคุณภาพ สามารถบรรเลงออกมาได้ในด้านความหมายของบทเพลงของดุริยางค์ โดยเน้นพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล การเสริมสร้างสมรรถภาพของตนเอง เรียนรู้ทำทางและการดูแลรักษาเครื่องดนตรี

ดนตรีไทย ให้ต่อเพลงและฝึกปฏิบัติตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยชั้นที่ 4-6

MSMS035 ปฏิบัติเครื่องมือเอก 6 1(0-2)
(Major Performance VI)

ดนตรีสากล ฝึกเทคนิคการบรรเลง เข้าใจถึงการฝึกซ้อม เพื่อการบรรเลงที่มีคุณภาพ สามารถบรรเลงออกมาได้ในด้านความหมายของบทเพลงของดุริยางค์ โดยเน้นพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล การเสริมสร้างสมรรถภาพของตนเอง เรียนรู้ทำทางและการดูแลรักษาเครื่องดนตรี

ดนตรีไทย ให้ต่อเพลงและฝึกปฏิบัติตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยชั้นที่ 4-6

- MSMS036 ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 1 1(0-2)
(Large Ensemble I)
ดนตรีสากล ฝึกเล่นร่วมกันในวงออร์เคสตรา วงประเภทเครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง และการขับร้องประสานเสียง เรียนรู้วิธีการกำกับจังหวะ และลีลาของบทเพลงของผู้อำนวยเพลง วรรณกรรมและสไตล์ของบทเพลงในระดับต่างๆกัน
ดนตรีไทย ให้ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสาย ปี่พาทย์ และมโหรี ตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6
- MSMS037 ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 2 1(0-2)
(Large Ensemble II)
ดนตรีสากล ฝึกเล่นร่วมกันในวงออร์เคสตรา วงประเภทเครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง และการขับร้องประสานเสียง เรียนรู้วิธีการกำกับจังหวะ และลีลาของบทเพลงของผู้อำนวยเพลง วรรณกรรมและสไตล์ของบทเพลงในระดับต่างๆกัน
ดนตรีไทย ให้ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสาย ปี่พาทย์ และมโหรี ตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6
- MSMS038 ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 3 1(0-2)
(Large Ensemble III)
ดนตรีสากล ฝึกเล่นร่วมกันในวงออร์เคสตรา วงประเภทเครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง และการขับร้องประสานเสียง เรียนรู้วิธีการกำกับจังหวะ และลีลาของบทเพลงของผู้อำนวยเพลง วรรณกรรมและสไตล์ของบทเพลงในระดับต่าง ๆ กัน
ดนตรีไทย ให้ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสาย ปี่พาทย์ และมโหรี ตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6
- MSMS039 ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 4 1(0-2)
(Large Ensemble IV)
ดนตรีสากล ฝึกเล่นร่วมกันในวงออร์เคสตรา วงประเภทเครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง และการขับร้องประสานเสียง เรียนรู้วิธีการกำกับจังหวะ และลีลาของบทเพลงของผู้อำนวยเพลง วรรณกรรมและสไตล์ของบทเพลงในระดับต่างๆกัน
ดนตรีไทย ให้ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสาย ปี่พาทย์ และมโหรี ตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6

- MSMS040**   **ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 5**   **1(0-2)**
 (Large Ensemble V)
ดนตรีสากล ฝึกเล่นร่วมกันในวงออร์เคสตรา วงประเภทเครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง และการขับร้องประสานเสียง เรียนรู้วิธีการกำกับจังหวะ และลีลาของบทเพลงของผู้อำนวยเพลง วรรณกรรมและสไตล์ของบทเพลงในระดับต่างๆกัน
ดนตรีไทย ให้ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสาย ปี่พาทย์ และมโหรี ตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6
- MSMS041**   **ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 6**   **1(0-2)**
 (Large Ensemble VI)
ดนตรีสากล ฝึกเล่นร่วมกันในวงออร์เคสตรา วงประเภทเครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง และการขับร้องประสานเสียง เรียนรู้วิธีการกำกับจังหวะ และลีลาของบทเพลงของผู้อำนวยเพลง วรรณกรรมและสไตล์ของบทเพลงในระดับต่างๆกัน
ดนตรีไทย ให้ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสาย ปี่พาทย์ และมโหรี ตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6
- MSMS042**   **ปฏิบัติรวมวงเล็ก 1**   **1(0-2)**
 (Small Ensemble I)
ดนตรีสากล ฝึกการบรรเลงวงดนตรีขนาดเล็ก โดยใช้ผู้บรรเลง 2-8 คน จากวรรณกรรมของดุริยางค์ประเภทแชมเบอร์มิวสิก
ดนตรีไทย ให้ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสายวงเล็ก ปี่พาทย์เครื่องห้า และมโหรีวงเล็ก เครื่องเดี่ยว ตามหลักวิชาโดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6
- MSMS043**   **ปฏิบัติรวมวงเล็ก 2**   **1(0-2)**
 (Small Ensemble II)
ดนตรีสากล ฝึกการบรรเลงวงดนตรีขนาดเล็ก โดยใช้ผู้บรรเลง 2-8 คน จากวรรณกรรมของดุริยางค์ประเภทแชมเบอร์มิวสิก
ดนตรีไทย ให้ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสายวงเล็ก ปี่พาทย์เครื่องห้า และมโหรีวงเล็ก เครื่องเดี่ยว ตามหลักวิชาโดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6
- MSMS044**   **ปฏิบัติรวมวงเล็ก 3**   **1(0-2)**
 (Small Ensemble III)

ดนตรีสากล ฝึกการบรรเลงวงดนตรีขนาดเล็ก โดยใช้ผู้บรรเลง 2-8 คน จากวงกรมของดุริยางค์ประเภทแจ๊สเบอรั่มิวสิค

ดนตรีไทย ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสายวงเล็ก ปี่พาทย์เครื่องห้า และมโหรีวงเล็กเครื่องเดี่ยว ตามหลักวิชาโดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6

MSMS045 ปฏิบัติรวมวงเล็ก 4 1(0-2)
(Small Ensemble IV)

ดนตรีสากล ฝึกการบรรเลงวงดนตรีขนาดเล็ก โดยใช้ผู้บรรเลง 2-8 คน จากวงกรมของดุริยางค์ประเภทแจ๊สเบอรั่มิวสิค

ดนตรีไทย ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสายวงเล็ก ปี่พาทย์เครื่องห้า และมโหรีวงเล็กเครื่องเดี่ยว ตามหลักวิชาโดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6

MSMS046 ขับร้องประสานเสียง 1 1(0-2)
(Choir I)

ฝึกและศึกษาทำทางในการร้อง การหายใจที่ถูกต้อง สามารถนำเอาลมหายใจมาใช้ในการสนับสนุนการขับร้องของตนเอง สามารถร้องด้วยเสียงที่มีคุณภาพ ไม่เพียงระดับเสียงและแนวประสาน เข้าใจความหมายของทำทางของผู้่านวยเพลง ร้องเพลงเพลงประสานเสียงที่มีการประสานเสียงไม่ซับซ้อน วิชานี้เปิดโอกาสให้ นักศึกษาทั้งวิชาเอกดนตรี และวิชาเอกอื่นๆเข้าเรียนได้

MSMS047 ขับร้องประสานเสียง 2 1(0-2)
(Choir II)

ฝึกและศึกษาทำทางในการร้อง การหายใจที่ถูกต้อง สามารถนำเอาลมหายใจมาใช้ในการสนับสนุนการขับร้องของตนเอง สามารถร้องในแนวของตนเองด้วยเสียงที่มีคุณภาพ ไม่เพียงเข้าใจความหมายของทำทางของผู้่านวยเพลง เข้าใจรูปแบบของการรวมเสียงของวงขับร้องประสานเสียง ร้องเพลงประสานเสียงที่ซับซ้อนมากขึ้นทั้งแนวประสานเสียงและบทดุริยางกรรม สามารถประเมินความบกพร่องของการขับร้องของตนเองและกลุ่มได้ วิชานี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งวิชาเอกดนตรี และวิชาเอกอื่นๆเข้าเรียนได้

MSMS048 ขับร้องประสานเสียง 3 1(0-2)
(Choir III)

ความสำคัญของการทำทางและการหายใจ ทำทางของผู้่านวยเพลง เข้าใจรูปแบบของการเปล่งเสียง และรวมเสียงสำหรับวงขับร้องประสานเสียง สามารถออกเสียงเนื้อร้องได้ถูกต้องชัดเจน สามารถร้องและเข้าใจในเรื่ององค์ประกอบทางดนตรีเบื้องต้น สามารถแสดงออกทางอารมณ์ทาง

ดนตรีได้ สามารถแสดงออกทางอารมณ์ทางดนตรีได้ สามารถประเมินความบกพร่องตนเอง และของกลุ่มในการขับร้องประสานเสียงและรู้วิธีการแก้ไข ร้องบทเพลงที่มีความซับซ้อนทางดนตรีทั้งแนวประสานเสียงและดุริยวรรณกรรมที่ยากขึ้น วิชานี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งวิชาเอกดนตรี และวิชาเอกอื่นๆเข้าเรียนได้

MSMS049   ขับร้องประสานเสียง 4
(Choir IV)   1(0-2)

สามารถขับร้องประสานเสียงได้ดี ร้องได้ถูกต้อง ทั้งในด้านการออกเสียง การประสมวงขับร้องประสานเสียง สามารถประเมินคุณภาพของวงขับร้องประสานเสียง สามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องและวิธีการแก้ไข มีความรู้และวิเคราะห์ในเรื่ององค์ประกอบทางดนตรีเพื่อใช้ในการแสดงออกทางอารมณ์ทางดนตรีได้อย่างเหมาะสม ร้องบทเพลงที่มีความซับซ้อนทางดนตรีทั้งแนวประสานเสียงและดุริยวรรณกรรมที่หลากหลายประเภท วิชานี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งวิชาเอกดนตรี และวิชาเอกอื่นๆเข้าเรียนได้

MSMS050   ขับร้องประสานเสียง 5
(Choir V)   1(0-2)

การขับร้องประสานเสียง 4 แนว กลุ่มใหญ่ โดยแบ่งเป็นเสียงโซปราโน เสียงอัลโต เสียงเทเนอร์ และเสียงเบส คัดเลือกบทเพลงที่เหมาะสมสำหรับความสามารถของวง วิชานี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งวิชาเอกดนตรี และวิชาเอกอื่นๆเข้าเรียนได้

MSMS051   ขับร้องประสานเสียง 6
(Choir VI)   1(0-2)

ปฏิบัติขับร้องโดยฝึกทักษะพื้นฐานของการขับร้องทั้งเดี่ยวและกลุ่ม ศึกษาทฤษฎีดนตรีเบื้องต้นที่เกี่ยวกับการขับร้องประสานเสียง ฝึก Musicianship และการถูก Conduct รวมทั้งฝึกการแสดงออกของท่าทางต่างๆ เมื่อกำลังขับร้องปฏิบัติขับร้องประสานเสียงกับบทเพลงอย่างง่าย จนถึงระดับกลางที่มีความยาวไม่มากเกินไป ฝึกหัดร้องเพลงทั้งสไตส์คลาสสิก แจ๊ส และป๊อปปูล่า วิชานี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งวิชาเอกดนตรี และวิชาเอกอื่นๆเข้าเรียนได้

MSMS052   ม้องวงใหญ่ 1
(Khong Wong Yai I)   1(2-0)

ฝึกปฏิบัติพื้นฐานม้องวงใหญ่ เช่น การนั่ง การใช้มือ การปฏิบัติเพลงตามแบบแผนของดนตรีไทย ต่อเพลงสาธการ และเพิ่มเติมโดยเลือกเพลงชั้นที่ 4 จากเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ทบวงมหาวิทยาลัย

- MSMS053   ฆ้องวงใหญ่ 2   1(2-0)
 (Khong Wong Yai II)
 ฝึกปฏิบัติพื้นฐานฆ้องวงใหญ่ การปฏิบัติเพลงตามแบบแผนของดนตรีไทย ต่อเพลงแป๊ะ 3 ชั้น เพลงเต่ากินผักบั้ง 2 ชั้น เพลงดับวิวาท์พระสมุทร และเพิ่มเติมโดยเลือกเพลงชั้นที่ 4-5 จากเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ทบวงมหาวิทยาลัย
- MSMS054   ฆ้องวงใหญ่ 3   1(2-0)
 (Khong Wong Yai III)
 ฝึกปฏิบัติพื้นฐานฆ้องวงใหญ่ การปฏิบัติเพลงตามแบบแผนของดนตรีไทย ต่อเพลงชุด โหมโรงเย็น เพลงเรื่องสร้อยสน เพลงเขมรไทรโยค 3 ชั้น เพลงดับตันเพลงนึ่ง 3 ชั้น เพลงสุดสงวนเถา และเพิ่มเติมโดยเลือกเพลงชั้นที่ 4-6 จากเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ทบวงมหาวิทยาลัย
- MSMS055   ฆ้องวงใหญ่ 4   1(2-0)
 (Khong Wong Yai IV)
 ฝึกปฏิบัติพื้นฐานฆ้องวงใหญ่ การปฏิบัติเพลงตามแบบแผนของดนตรีไทย ต่อเพลงช้า เรื่องพระรามเดินดง เพลงเรื่องทำขวัญ เพลงโหมโรงกระเต้ไต้ไม้ เพลงจินจิมเล็กเถา เพลงแขกต๋อยหม้อเถา เพลงพระอาทิตย์ชิงดวง และเพิ่มเติมโดยเลือกเพลงชั้นที่ 4-6 จากเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ทบวงมหาวิทยาลัย
- MSMS056   ปฏิบัติรวมวงเล็ก 5   1(0-2)
 (Small Ensemble V)
 ดนตรีสากล ฝึกการบรรเลงวงดนตรีขนาดเล็ก โดยใช้ผู้บรรเลง 2-8 คน จากวรรณกรรมของดุริยกีวี่ประเภทแชมเบอร์มิวสิก
 ดนตรีไทย ให้ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสายวงเล็ก ปี่พาทย์เครื่องห้า และมโหรีวงเล็กเครื่องเดี่ยว ตามหลักวิชาโดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6
- MSMS057   ปฏิบัติรวมวงเล็ก 6   1(0-2)
 (Small Ensemble VI)
 ดนตรีสากล ฝึกการบรรเลงวงดนตรีขนาดเล็ก โดยใช้ผู้บรรเลง 2-8 คน จากวรรณกรรมของดุริยกีวี่ประเภทแชมเบอร์มิวสิก
 ดนตรีไทย ให้ฝึกปฏิบัติบรรเลงรวมวงเครื่องสายวงเล็ก ปี่พาทย์เครื่องห้า และมโหรีวงเล็กเครื่องเดี่ยว ตามหลักวิชาโดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 4-6

- MSMS060 แจ๊ส 1 1(2-0)
(Jazz I)
พื้นฐานของดนตรีแจ๊ส ในลักษณะเชิงขนาน ให้ความสำคัญทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย ทักษะเครื่องดนตรี (Instrumental Skills) โสตทักษะ (Jazz Ear Training), กระสวนจังหวะ (Jazz Rhythm), ดุริยปฏิภาณ (Jazz Improvisation)
- MSMS061 แจ๊ส 2 1(2-0)
(Jazz II)
พื้นฐานของดนตรีแจ๊ส ในลักษณะเชิงขนาน ให้ความสำคัญทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ต่อเนื่องจากรายวิชา MSMS060 (Jazz I)
- MSMS062 แจ๊ส 3 1(2-0)
(Jazz III)
พื้นฐานของดนตรีแจ๊ส ในลักษณะเชิงขนาน ให้ความสำคัญทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ต่อเนื่องจากวิชารายวิชา MSMS061 (Jazz II)
- MSMS063 แจ๊ส 4 1(2-0)
(Jazz IV)
พื้นฐานของดนตรีแจ๊ส ในลักษณะเชิงขนาน ให้ความสำคัญทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย โสตทักษะ (Jazz Ear Training), กระสวนจังหวะ (Jazz Rhythm), ดุริยปฏิภาณ (Jazz Improvisation), ประวัติ (Jazz History)
- MSMS064 แจ๊ส 5 1(2-0)
(Jazz V)
พื้นฐานของดนตรีแจ๊ส ในลักษณะเชิงขนาน ให้ความสำคัญทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย โสตทักษะ (Jazz Ear Training), กระสวนจังหวะ (Jazz Rhythm), ดุริยปฏิภาณ (Jazz Improvisation), ประวัติ (Jazz History), ทฤษฎี (Jazz Theory), ทักษะ (Jazz Keyboard)
- MSMS065 แจ๊ส 6 1(2-0)
(Jazz VI)
พื้นฐานของดนตรีแจ๊ส ในลักษณะเชิงขนาน ให้ความสำคัญทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยมีเนื้อหา

ประกอบด้วย โสตทักษะ (Jazz Ear Training), กระจวนจังหวะ (Jazz Rhythm), ดุริยปฏิภาณ (Jazz Improvisation), ประวัติ (Jazz History), ทฤษฎี (Jazz Theory), ทักษะ (Jazz Keyboard), ทักษะเครื่องดนตรี (Instrumental Skills) หรือ ทักษะการร้อง (Vocal Skills)

- MSMS066 ประวัติและพัฒนารดนตรีแจ๊ส 1 1(2-0)
(Jazz History I)
ประวัติและพัฒนารดนตรีแจ๊สในแต่ละยุคสมัย ตั้งแต่ต้นกำเนิดจนถึงยุค บิ๊กแบนด์ (Big Band) ศึกษาสไตล์ (Styles) ลักษณะของวง รวมทั้งนักดนตรีคนสำคัญ และเพลงที่ควรฟังในแต่ละยุค
- MSMS067 ประวัติและพัฒนารดนตรีแจ๊ส 2 1(2-0)
(Jazz History II)
ประวัติและพัฒนารดนตรีแจ๊ส ในแต่ละยุคสมัย โดยมีเนื้อหาต่อเนื่องจากวิชาประวัติ ดนตรีแจ๊ส 1 โดยศึกษาจากยุคบีบอบ (Bebop) จนถึงปัจจุบัน ศึกษาสไตล์ (Styles) ลักษณะของ วง รวมทั้งนักดนตรีคนสำคัญและเพลงที่ควรฟังในแต่ละยุค
- MSMS068 การประพันธ์ดนตรี 2 1(2-0)
(Music Composition II)
ฝึกทักษะและเทคนิค ในการสร้างและควบคุมน้ำหนักและมิติของเสียง ตลอดถึง กระบวนการจัดโครงสร้างและรูปแบบของฟอร์ม (form) การประพันธ์ให้กับเครื่องดนตรีวงเล็ก (chamber music) ในหลากหลายรูปแบบ
- MSMS069 การประพันธ์ดนตรี 3 1(2-0)
(Music Composition III)
ฝึกเทคนิคและการประพันธ์ต่อเนื่องจาก MSMS065 โดยประพันธ์ให้กับเครื่องดนตรีวง ใหญ่ขึ้น รู้ถึงขั้นตอนในการจัดซ้อมและเตรียมการแสดงงานประพันธ์ของตัวเอง
- MSMS070 เครื่องดนตรีตะวันตก 1(2-0)
(Instrument Exploration)
ลักษณะและธรรมชาติเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ในวงออร์เคสตรา หรือวงคอนเสิร์ตอื่น ๆ โดยเน้นการ ได้สัมผัสกับเครื่องดนตรีจริง เข้าใจวิธีการใช้งาน ระบบและหลักการในการกำเนิด เสียงของเครื่องนั้น ๆ

MSMS072	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 3 (Fundamentals of Electronic Music III) ศึกษาต่อเนื่องจาก MSMS028 (Fundamentals of Electronic Music II)	1(2-0)
MSMS073	พื้นฐานดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 4 (Fundamentals of Electronic Music IV) การบันทึกเสียงเบื้องต้น และการใช้เครื่องมือต่าง ๆ	1(2-0)
MSMS074	วัฒนธรรมดนตรีของโลก (Introduction to World Music) ดนตรีในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก โดยการเปรียบเทียบให้เห็นความเหมือน ความแตกต่าง ทั้งด้านแนวคิด เครื่องดนตรี ลักษณะเฉพาะทางดนตรี และบทบาทการใช้ ความสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์กับวัฒนธรรม	1(2-0)
MSMS075	การอำนวยเพลง 1 (Conducting I) การควบคุมและอำนวยเพลงวงดุริยางค์ อุปกรณ์ที่ใช้ควบคุม วงดุริยางค์เครื่องเป่า วงดุริยางค์เครื่องสาย แบบฝึกหัดสำหรับวงดนตรี พื้นฐานการจับไม้บาคอง และการใช้ไม้บาคองเคาะ จังหวะในลักษณะต่างๆ	1(2-0)
MSMS076	การอำนวยเพลง 2 (Conducting II) การควบคุมและอำนวยเพลงวงดุริยางค์ อุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมวงดุริยางค์เครื่องเป่า วงดุริยางค์เครื่องสาย แบบฝึกหัดสำหรับวงดนตรี พื้นฐานการจับไม้บาคอง และการใช้ไม้บาคองเคาะ จังหวะในลักษณะต่างๆที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น การใช้มือและท่าทางในการสื่ออารมณ์ต่างๆของผู้ควบคุม วงไปยังนักดนตรี	1(2-0)
MSMS077	ดุริยวรรณกรรม 1 (Survey of Music Literature I) บทประพันธ์ในรูปลักษณะตามประวัติศาสตร์ดนตรีในยุคต่างๆ ตั้งแต่ยุคกลางจนถึง ปัจจุบัน การเข้าใจโครงสร้างผ่านการฟัง ทักษะในการวิเคราะห์เบื้องต้น	1(2-0)
MSMS078	ดุริยวรรณกรรม 2 (Survey of Music Literature II) บทประพันธ์ในรูปลักษณะตามประวัติศาสตร์ดนตรีในยุคต่างๆ ตั้งแต่ยุคกลางจนถึง	1(2-0)

ปัจจุบัน การเข้าใจโครงสร้างผ่านการฟัง ทักษะในการวิเคราะห์ที่ซับซ้อนขึ้น

MSMS079	รูปแบบดนตรีในศตวรรษที่ 20 (20 th Century Musical Styles) กระบวนความคิดใหม่ ปรัชญาใหม่ ที่มีต่อระบบและรูปแบบของ ทำนอง จังหวะ และเสียง ประสานในดนตรีตะวันตก ศึกษาเทคนิคของงานประพันธ์ในศตวรรษที่ 20 โดยการฟังและศึกษา สกอร์	1(2-0)
MSMS080	ทฤษฎีดนตรีและการวิเคราะห์ 1 (Music Theory and Analysis I) ทฤษฎีดนตรีโดยเน้นการใช้รูปลักษณะของดุริยวรรณกรรมตามยุคของประวัติศาสตร์ ดนตรีเป็นพื้นฐาน เนื้อหาสำคัญประกอบไปด้วย ทฤษฎีประสานเสียงแบบโครมาติก (chromatic harmony) การย้ายบันไดเสียง (modulation) ฟอรั่ม (form) ทักษะการฟัง (aural skills) กิจกรรมเสริมความคิดสร้างสรรค์ (creative activities)	1(2-0)
MSMS081	ทฤษฎีดนตรีและการวิเคราะห์ 2 (Music Theory and Analysis II) รูปลักษณะของดุริยวรรณกรรมตามยุคประวัติศาสตร์ดนตรีเป็นพื้นฐาน ประกอบด้วย ทฤษฎีประสานเสียงแบบโครมาติก (chromatic harmony) การย้ายบันไดเสียง (modulation) ฟอรั่ม (form) ทักษะการฟัง (aural skills) กิจกรรมเสริมความคิดสร้างสรรค์ (creative activities) ที่ซับซ้อนขึ้น	1(2-0)
MSMS082	การประสมเครื่องดนตรี (Orchestration) การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงออร์เคสตรา วิธีการทำทรานสคริปชัน (transcription) และวิเคราะห์บทประพันธ์สำหรับวงออร์เคสตราในสมัยต่างๆ	1(2-0)
MSMS083	การเล่นเปียโนประกอบ (Piano Accompanying) เปียโนในฐานะเครื่องดนตรีสนับสนุน และการบรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีต่างๆ หรือ ขับ ร้อง	1(2-0)
MSMS084	ดุริยวรรณกรรมเปียโน (Piano Literature)	1(2-0)

ดุริยวรรณกรรมเปียโน ตั้งแต่ยุคบาโรก จนถึงยุคปัจจุบัน ฝึกการวิเคราะห์และนำเสนอ
บทรายงานวิเคราะห์ดุริยวรรณกรรมเปียโน

MSMS085	ดนตรีพื้นบ้านของไทย (Thai Folk Music) บทบาทและองค์ประกอบของดนตรีพื้นบ้านในส่วนที่เกี่ยวกับบทบาท เครื่องดนตรี การ ประสมวง และบทเพลง	1(2-0)
MSMS086	ดนตรีเปรียบเทียบ (Comparative Music) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพลงไทยกับเพลงสากล เพื่อหาลักษณะสำคัญในด้าน จังหวะและทำนอง ทั้งการขับร้องและบรรเลง ระเบียบวิธีการบรรเลง สำเนียงเพลง และอื่น ๆ	1(2-0)
MSMS087	ดนตรีเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asian Music) เครื่องดนตรี การประสมวงสภาพสังคม และวัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดนตรี ใน กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	1(2-0)
MSMS088	การฟังและการบันทึกโน้ตเพลงไทย (Listening and Notation in Thai Music) ฝึกปฏิบัติการฟังและบันทึกโน้ตเพลงไทยแบบต่าง ๆ ทั้งโน้ตอักษรไทย โน้ตสากล และ โน้ตเซอร์เวย์ ฯลฯ	1(2-0)
MSMS089	การแปรทำนองเพลงไทย 2 (Variational Improvisation in Thai Music II) ฝึกแปรทำนองทางบรรเลงเฉพาะแต่ละเครื่องดนตรี ทางขับร้อง และทางเดี่ยว	1(2-0)
MSMS090	การประพันธ์เพลงไทย (Thai Music Composition) ฝึกประพันธ์ทำนองเพลงไทยรูปแบบต่างๆให้ถูกต้องตามหลักทฤษฎี ทั้งทางบรรเลงและ ขับร้อง	1(2-0)
MSMS091	บุคคลสำคัญของดนตรีไทย (Thai Musician) ชีวประวัติดุริยิกวีไทยคนสำคัญ ทั้งในด้านชีวิตส่วนตัวและผลงาน	1(2-0)

MSMS092	ดุริยวรรณกรรมดนตรีไทย (Thai Music Literature) ศึกษาองค์ประกอบของบทเพลง ทั้งแนวทำนองเพลง ประวัติ เนื้อหาคำร้อง อารมณ์เพลง และแรงบันดาลใจของผู้ประพันธ์	1(2-0)
MSMS093	เทคนิคการขับร้องไทย 2 (Thai Vocal Technique II) การออกเสียงตามอักขระ การเอื้อน การแบ่งวรรคตอนของบทขับร้อง การควบคุมจังหวะ การหายใจ การควบคุมระดับเสียง ความแม่นยำของทำนองและจังหวะ การสอดใส่อารมณ์ให้เหมาะสมกับบทเพลง ฟีกขับร้องเพลงไทยประเภทเพลง 2 ชั้น 3 ชั้น เพลงเถา ขนาดยาว เพลงประกอบการแสดง และเพลงพื้นบ้าน	1(2-0)
MSMS094	เครื่องดนตรีไทย (Thai Instruments) องค์ประกอบและสำคัญของเครื่องดนตรีไทย ประเภทและลักษณะของเนื้อไม้ที่นำมาใช้ทำเป็นเครื่องดนตรี การอนุรักษ์เครื่องดนตรี และประวัติช่างทำเครื่องดนตรีไทย	1(2-0)
MSMS095	ปฏิบัติเครื่องดนตรี 1 (Performance I) ดนตรีสากล ฟีกเทคนิคการบรรเลง และความเข้าใจถึงการฝึกซ้อมเพื่อการบรรเลงที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถบรรเลงออกมาได้ในด้านความหมายของบทเพลงของดุริยิกวีในแต่ละยุค เรียนรู้ทำทางและการดูแลรักษาเครื่องดนตรี ดนตรีไทย ให้ต่อเพลงและฝึกปฏิบัติตามหลักวิชา โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทยขั้นที่ 4-6	1(0-2)
MSMS096	ปฏิบัติเครื่องดนตรี 2 (Performance II) ฟีกเทคนิคการบรรเลง และความเข้าใจถึงการฝึกซ้อมเพื่อการบรรเลงที่มีคุณภาพ ต่อเนื่องจากรายวิชา MSMS095(Performance I)	1(0-2)
MSMS097	การแสดงเดี่ยว 20 นาที (Recital 20 Minutes) ให้นักเรียนลงทะเบียนเพื่อแสดงเดี่ยวเครื่องมือเอก ความยาวอย่างน้อย 20 นาที	0(0-0)

MSPE001	จักรยาน (Bicycle) ความรู้พื้นฐานการขี่จักรยาน การจูงจักรยาน ส่วนประกอบของจักรยาน การฝึกขี่จักรยาน ความปลอดภัยในการขี่จักรยาน ให้นักเรียนสามารถขี่จักรยานได้	0.5(0-1)
MSPE002	ว่ายน้ำ (Swimming) ความรู้พื้นฐานการว่ายน้ำ การเตรียมตัวในการว่ายน้ำ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ควรรู้ในการว่ายน้ำ อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการว่ายน้ำ ความปลอดภัยในการว่ายน้ำ ให้นักเรียนสามารถว่ายน้ำได้	0.5(0-1)
MSPE003	เทนนิส (Tennis) ความรู้พื้นฐานการเล่นเทนนิส การเตรียมตัวในการเล่น กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ควรรู้ในการเล่น เทนนิส อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการเล่นเทนนิส ให้นักเรียนเล่นเทนนิสได้	0.5(0-1)
MSPE004	เทเบิลเทนนิส (Table Tennis) ความรู้พื้นฐานการเล่นปิงปอง การเตรียมตัวในการเล่น กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ควรรู้ในการเล่น ปิงปอง อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการเล่นปิงปอง ให้นักเรียนสามารถเล่นปิงปองได้	0.5(0-1)
MSPE005	การพัฒนาบุคลิกภาพ (Personality Development) การทำความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกาย การแต่งกาย การเข้าสังคม การรับประทานอาหาร การบริการผู้อื่น มารยาทของการเข้าสังคม การพูดทำทางและการแสดงกิริยาที่ดี	0.5(0-1)
MSPE006	โยคะ (Yoga) การทำงานของร่างกาย กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ระบบการหายใจ การทำงานของจิตโดย อาศัยวิธีของจิตวิทยา ศาสนศึกษา แล้วนำเอากายและจิตมาใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการแสดง	0.5(0-1)
MSPE007	แอโรบิก (Arobic) ความรู้พื้นฐานของการเต้นแอโรบิกประเภทต่างๆ ของแอโรบิก ช่วงการเต้นต่างๆ ทำกาย บริหารและการเคลื่อนไหวเพื่อการเต้นแอโรบิก ทำทางต่างๆของการเต้น การเลือกเพลง	0.5(0-1)

ประกอบการเดิน การบำรุงรักษาสุขภาพและการเดินแอโรบิกด้วยความปลอดภัยตามความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของตนเอง เพื่อให้มีความสามารถในการเดินแอโรบิก

MSPE008 กรีฑา 0.5(0-1)
(Athletics)

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประวัติกรีฑา ประเภทของการแข่งขันกรีฑา มารยาทของนักกีฬา และผู้ดูกีฬาที่ดี หลักการเลือกใช้อุปกรณ์ การอบอุ่นร่างกาย กรีฑาประเภทลู่ การวิ่งระยะสั้น กลาง ไกล วิ่งผลัด และวิ่งข้ามรั้ว กรีฑาประเภทลาน การกระโดดสูง ทุ่มน้ำหนัก ขว้างจักร พุ่ง แหวน สามารถนำกรีฑาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

MSSC001 กายวิภาควิทยา 1(2-0)
(Anatomy)

รูปร่าง หน้าตา ชนิดของเซลล์ เนื้อเยื่อ ระบบอวัยวะและการจัดระบบในร่างกาย ลักษณะ โครงสร้าง ส่วนประกอบ และหน้าที่ของผิว การบำรุงรักษาผิวหนัง

ระบบโครงสร้าง ชนิด และส่วนประกอบของกระดูก ข้อต่อและเอ็นเชื่อม กระดูก การบำรุงรักษากระดูก การพัฒนาโครงร่างและท่าทางที่ดี

ลักษณะชนิดของกล้ามเนื้อ การทดลองการทำงานของกล้ามเนื้อยึดกระดูกกำลังของ กล้ามเนื้อ และสาเหตุที่ทำให้กล้ามเนื้อเมื่อยล้า

ความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับระบบประสาท ระบบประสาทส่วนกลาง การใช้ พลังงานในกิจกรรมต่างๆของร่างกาย สำหรับนักดนตรี

MSSC002 ฟิสิกส์ 1 1(2-0)
(Physics I)

หลักการพื้นฐานของเสียงและการเคลื่อนที่ของวัตถุในเรื่องธรรมชาติของเสียง สมบัติของ คลื่นเสียง เรโซแนนซ์ของเสียงและเครื่องดนตรี หูและการได้ยินของมนุษย์ความเข้มของเสียงและ มลภาวะของเสียง ปรากฏการณ์ดอปเพลอร์และคลื่นกระแทก วิธีการบอกตำแหน่งวัตถุและวิธีการ

บอกสภาพการเคลื่อนที่ของวัตถุ ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ เคลื่อนที่แนวตรง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตันและกฎแรงดึงดูดระหว่างมวล ฝึกปฏิบัติการต่างๆ เพื่อให้มีความ

เข้าใจ มีทักษะกระบวนการและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ เห็นคุณค่าของวิทยาศาสตร์ นำ ความรู้และหลักการ ไปใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเสียงและการเคลื่อนที่ของ วัตถุ

MSSC003	ฟิสิกส์ 2 (Physics II) การเกิดเสียง การเดินทางของเสียงผ่านตัวกลาง ธรรมชาติของเสียงและการสะท้อนของเสียง และการทดลอง ปรากฏการณ์เสียงก้อง การหักเหของเสียง การเบี่ยงของเสียง การแทรกสอดของเสียง ปรากฏการณ์ คออปเพลอร์และเรโซแนนซ์ และการทดลอง เครื่องดนตรีประเภทต่างๆ การทดลองการเกิดเสียงดนตรีประเภทเครื่องดีด สี ดี และเป่า การส่งเสียงระยะไกล การบันทึกเสียง การผลิตเสียง และการรับรู้เสียง	1(2-0)
MSSC004	ทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรม (Resource and Industry) ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรม ส่วนประกอบของดิน อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา การทดลองทำเครื่องปั้นดินเผาอย่างง่าย องค์ประกอบและสมบัติของแก้ว เทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์แก้ว การทดลองทำผลิตภัณฑ์อย่างง่ายจากแก้ว การอนุรักษ์ดิน การทำเหมืองแร่ การทดลองสมบัติบางประการของแร่โลหะและอโลหะ สมบัติบางประการของแร่รัตนชาติ แร่เชื้อเพลิง การอนุรักษ์แร่และการทดลอง ความสำคัญของป่า การทดลองทำกระดาษ การอนุรักษ์ป่า ความสำคัญของน้ำและทะเล การทดลองหาธาตุที่สำคัญในน้ำทะเล การอนุรักษ์น้ำและท้องทะเลไทย	1(2-0)
MSSC005	วิทยาศาสตร์ 1 (Science I) หลักการพื้นฐานของสถิตยศาสตร์ กฎการอนุรักษ์พลังงาน และกฎการอนุรักษ์โมเมนตัม ในเรื่องสมดุลของแรงและเงื่อนไขที่ทำให้เกิดสมดุล การหาค่างาน พลังงานจล และพลังงานศักย์ กฎการอนุรักษ์พลังงาน การถ่ายโอนพลังงานกลและประสิทธิภาพของเครื่องกล การชนกันของวัตถุและกฎการอนุรักษ์โมเมนตัม รวมทั้งฝึกปฏิบัติการต่างๆ เพื่อให้มีความเข้าใจมีทักษะกระบวนการและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ เห็นคุณค่าของวิทยาศาสตร์ และนำความรู้และหลักการไปใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือ แก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสถิตยศาสตร์การอนุรักษ์พลังงานและการอนุรักษ์โมเมนตัม	1(2-0)

MSSC006	วิทยาศาสตร์ 2 (Science II)	1(2-0)
	หลักการพื้นฐานของไฟฟ้าและแม่เหล็กในเรื่องกฎของคูลอมบ์ สนามไฟฟ้า ศักย์ไฟฟ้า และความจุไฟฟ้า กฎของโอห์ม สภาพต้านทานและสภาพนำไฟฟ้า วงจรไฟฟ้าอย่างง่าย และอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เกี่ยวข้อง การหาค่าพลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในอุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้า สนามแม่เหล็ก หลักการของแม่เหล็กไฟฟ้า และหลักการของมอเตอร์ ฝึกปฏิบัติการต่างๆ มีทักษะกระบวนการและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ เห็นคุณค่าของวิทยาศาสตร์ และนำความรู้และหลักการไปใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับไฟฟ้าและแม่เหล็ก	
MSTH001	ภาษาไทย 1 (Thai Language I)	1(2-0)
	ไวยากรณ์ไทย การสร้างคำศัพท์ การสร้างประโยค การสะกดคำ การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง	
MSTH002	ภาษาไทย 2 (Thai Language II)	1(2-0)
	การเขียนรายงาน การประมวลความคิดเพื่อการเขียน การจับประเด็นเพื่อให้เป็นสาระในการเขียน การจัดรูปแบบของรายงานให้ถูกต้อง การเขียนคำนำ การเขียนภาษาไทย	
MSTH003	ภาษาไทย 3 (Thai Language III)	1(2-0)
	การพูดในที่สาธารณะ การเตรียมตัวในการพูด เนื้อหาสาระที่จะพูด การพูดหน้าห้องเรียน และการพูดในที่สาธารณะ	
MSTH004	ภาษาไทย 4 (Thai Language IV)	1(2-0)
	วรรณคดีสำคัญของไทย การตีความบทวรรณคดี ความงามของวรรณศิลป์ คุณค่าของวรรณคดีไทย ภาพสะท้อนของวรรณคดีและชีวิตจริง แรงบันดาลใจในการสร้างวรรณกรรม	
MSTH005	ภาษาไทย 5 (Thai Language V)	1(2-0)
	วรรณกรรมสมัยใหม่ ภาษาไทยในวรรณกรรม ความเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย การตีความหมาย วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง ภาพสะท้อนในวรรณกรรมที่มีต่อสังคม ภาษาในวรรณกรรม	

MSTH006 ภาษาไทย 6

1(2-0)

(Thai Language VI)

การใช้ภาษาในการสื่อสาร ภาษาในหนังสือพิมพ์ ภาษาในวิทยุ ภาษาในโทรทัศน์ และ
ภาษาโฆษณา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสุรติ ประพัฒน์รังษี
เกิด	7 พฤษภาคม 2513
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรสาคร
ประวัติการศึกษา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532 - 2536 ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ดุริยางค์ตะวันตก)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยมหิดล, 2545 - 2550 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล